

SINALE Yuac wê he sinale vông ge

*Yesu nêl ên nêb ob vông Myakîlôhô Ngibua
lam*

¹ Tiopilas, kipihac wê a Luk, a kivuu tax ge, a kivuu lec kiyang yuu do vihati wê Yesu vông taxlee ge ² dì i val vô buc wê Yesu lec mi lax lag puunê ge. Buc tige Myakîlôhô Ngibua ngidu Yesu xôn dì i vông yuac vô nue ngivihi wê vîn oo he taxlee ge. Pyap dêc Anutu kô i dì i lax lag puunê. ³ Dì buc wê Yesu kô myavinê mi yib ge, od hilung i vô nue ngivihi ên nêb he i xovô bê kidi lec vac yibên. Dô hixôn he tiyi buc kehe yuu (40) dì nêl Anutu ben kehe kitong vô he. ⁴ Yesu dô hixôn he dì nêl vô he ên nêbê, “Xam o lêc sea Jelusalem lêm, dì xam dô bin kiyang wê a nêl vô xam ilage ên a nêb Mag Anutu obêc vông i lam vô xam. ⁵ Ilage Jon lipac xomxo ya mia, lêc gwêbaga buc vô kwabo lec wê Anutu ob lipac xam ya Myakîlôhô Ngibua.” ⁶ Buc wê Yesu he nue ngivihi kitucma mi dô ge od he kinêg Yesu ên nêbê, “Apumtau, gwêbaga ông ob vông xecxe Islel tu levac dì viac xecxe va xocbê ilage, me?” ⁷ Lêc Yesu nêl vô he ên nêbê, “Buc tige o yêp vô xam bê xam ob xovô lêm. Buc tige Mag vaci xovô. ⁸ Lêc Myakîlôhô Ngibua obêc lam dô vac xam nilôm dì vông xêkizêc vô xam, dì xam ob nêl a kitong gê Jelusalem tax dì i loc vac vîgwe

Judia vihati dì i loc vigwe Samelia dì i loc tiyi vigwe vihati.”

*Yesu lec mi lax lag puunê
(Mak 16:19-20; Luk 24:50-53)*

⁹ Yesu nél kiyang tige pyap lêc nue ngivihi yê wê Yesu lec mi la kisii dì la vac viyobtoc nilô dì he o yê i tii vac lêm. ¹⁰ Nue ngivihi manôn vii lec Yesu wê lec mi la kisii ge dì yê xôn, dì lutibed xomxo yuu val le hixôn he. Yuu vinyum ngakwi kwem, ¹¹ dì yuu nél vô he ên nêbê, “Xam xomxo Galili, xam wê mamnôn la kisii ên va? Yesu ti wê Anutu vông i lax mi la lag puunê ge obêc vena tiyi xocbê xam wê i dì i lec mi lax kisii ganê ge.”

He vinoō xomxo ti le vac Judas nipiléhê

¹² Yesu nue ngivihi sea kitôn Oliv dì lax mi la Jelusalem wê yêp kwabo vô kitôn Oliv tiyi xocbê 1 kilomita ge. ¹³ He la Jelusalem dì mila vô xumac ti wê buhu yuu ge, lêc he la dô vac ngwe kisii wê he mi dô vac ge. Xomxo tigee lê bêga nêbê Pita yuu Jon dì Jems yuu Andlu dì Pilip yuu Tomas dì Batolomyu yuu Matyu dì Alpias nu Jems dì Saimon Selot dì Jems nu Judas. ¹⁴ Yesu nue ngivihi tigee hixôn vêx ya dì Malia wê Yesu ta ge dì Yesu lie vux, he vihati mi kitucma dì kitaâ vô Anutu.

¹⁵ Dì buc ti xomxo wê vông i vin Yesu ge tiyi xocbê 120, he kitucma mi dô, lêc Pita kidi mi le vac he mahigun, ¹⁶ dì nél vô he ên nêbê, “Xam lige, ilage Myakilôhô Ngibua vông Devit kivuu kiyang lec Judas wê dìdii xomxo mi la vô Yesu dì he hôm i xôn ge. Om kiyang tige vô nôn lec.

17 Judas ge wê mi dô hixôn xe dì xe xôn kô Yesu yuac tiyima.” Pita nêl bêge vô he.

18 Judas ge kô mone lec nipaên wê nêl Yesu kitong ge, dì la kisuu kibun lec pyap, dêc mwoc dì hi xêyaa toc mi i kipyax sea. **19** Mêd xomxo Jelusalem vihati ngô wê Judas yib ge om nêl vigwe tige lê vac he vya nêbê Akeldama. Kehe bêga nêbê kibun wê hi kipyax lec ge.

20 Pita nêl vô he nang ên nêbê, “Kiyang ti yêp vac kipihac Sam bêga ên nêbê,
‘I nêl xumac ob dô pileva dì xomxo ti ob dô vac lêm.’

Dì kiyang ngwe yêp vac Sam bêga ên nêbê,
‘Xomxo ngwe ob vông yuac wê i lê lec ge.’

21-22 Xolac nêl bêge, om il ob vinoo xomxo ti ên i le vac Judas nipilêhê, ên xe xôn la nêl kiyang kitong vô xomxo bê Apumtau Yesu kidi lec vac yibê. Il ob vinoo xomxo ti vac he wê mi dô hixôn il tiyi buc vihati wê Apumtau Yesu dô hixôn il ge, vô buc wê Jon lipac xomxo dì i lam tyip lec buc wê Anutu kô Yesu mi i lec mi lax lag puunê ge.”

23 Pita nêl bêge om he yê xomxo yuu, Josep (lê ngwe nêbê Basabas dì lê ngwe nêbê Jastas) yuu Mataias. **24** Dì he kitaa vô Apumtau bêga nêbê, “Apumtau, ông xovô xomxo vihati nilô om ông nêl vô xe bê ông vinoo xomxo yuu ga ngwe na **25** wê ob le vac Judas nipilêhê dì vông yuac sinale hixôn xe ge, ên Judas sea yuac tige dì yib mi la vac ici va ben.” **26** Om he kivuu yuu lê lec ngidax yuu di hilog lêc Mataias vôngo lam tô tax om he vông i la dô hixôn nue ngîvihi vigê yuu dì tô mi la ti (11).

2

Myakilôhô Ngibua lop mi lam

¹ Lec buc Pentikos xomxo wê vông i vin Yesu gee he vihati kitucma vac xumac ti mi dô, ² lêc lutibed he ngô nididun ti xocbê vigwe viyiién ge lam gê kisii, dì nididun tige lam hivun xomxo wê dô vac xumac gee ma vêl. ³ Mêd he yê xocbê ngwax mahelac ge lam dô lec xomxo toto bazub. ⁴ Dì Myakilôhô Ngibua lam la vac he vihati

nîlô dì he keac xomxo toto vya tiyi xocbê Myakilôhô Ngibua vông vô he ge.

⁵ He Yuda wê mi kitaa vô Anutu gee he tibeac dô vigwe Jelusalem. He lam vac vigwe vihati dì kitucma mi la Jelusalem. ⁶ He ngô nididun om he tibeac la yê, lêc ngô wê xomxo tigee keac he toto vya ge om he yetac. ⁷ He yetac mabu dì nêl ên nêbê, “Xomxo wê dikeac ge, he vihati lam gê Galili, ⁸ bêna lêc il ngô he keac vac il toto vyadé? ⁹ Èn il mangwe lam gê Patia dì Midia dì Ilam dì lam gê Mesopotemia yuu Judia dì Kapadosia dì Pontas dì Esia ¹⁰ dì lam gê Plisia yuu Pampilia dì Isip dì vigwe Libia viwen wê yêp kwabo vô Sailini dì il mangwe lam gê Lom, ¹¹ dì il mangwe xomxo Yuda dì il ya tibii baba wê il timu vô Yuda môp ge, dì il mangwe lam gê Klit yuu Alebia, lêc il vihati ngô he keac il toto vyad dì he nêl kiyang lec do levac wê Anutu vông ge vô il.” ¹² He yetac dì vông he nîlô juda dì he ya nêl vòma ên nêbê, “Susu tiga kehe tibêna?” ¹³ Lêc xomxo ya so vya vô he vông vinên dì nêl ên nêbê, “Ge he num wain levac om vông he vô mavmav.”

Pita nêl xolac vô he

¹⁴ Pita kidi lec mî le hixôn Yesu nue ngivihi vigê yuu dî tô mî la ti dî keac vyâ levac vô xomxo tigee ên nêbê, “Xam lige Yuda hixôn xam vihati wê xam lam dô Jelusalem gee, a ob nêl susu tiga kehe kitong vô xam mî xam ngô lê. ¹⁵ Xam nêl ên xam nêbê xomxo tigae wain vông he vô mavmav, lêc o bêge lêm. Ên ga gên pitoc, 9 klok. ¹⁶ Susu tiga wê plopet Joel nêl lec ilage bêga nêbê,

¹⁷ ‘Anutu nêl ên nêbê, “Obêc buc timuên lêc a obêc vông Myakilôhô Ngibua wê a vông ge i loc hivun xomxo vihati xôn, dî nume vêx yuu vux obêc nêl kiyang seac tiyi xocbê plopete ge, dî a obêc hilung kiyang kehe vihati vô nume ngivihi, dî mame kipwoc ob yê vivia lec kiyang kehe. ¹⁸ Obêc vô buc tige a ob vông Myakilôhô Ngibua i loc vô a nuge yuac vêx yuu vux vihati dî he ob nêl kiyang tiyi xocbê plopete ge. ¹⁹ Dî a ob vông do levac gê kisii ganê, dî gê kibun ga hixôn, om hi yuu ngwax dî ngwaxlu levac obêc val, ²⁰ dî hiyôv ob vô mapitoc vac dî dentuc ob vô ma hi. Dî buc levac wê Apumtau vông ge ob val timuên hixôn xêseac levac. ²¹ Dî xomxo vihati wê ob kiyag vyâ lec Apumtau ge, Apumtau obêc hôm he lec.” ’

²² “Plopet Joel nêl Anutu kiyang bêge, mêtgem xam lige Islel, xam ngô kiyang wê a ob nêl vô xam bêga bê Yesu Nasalet ge Anutu vông i lam vông do levac yuu yuac nivîha ya xêkizêc wê Anutu vông ge, dî xam wê dî xovô pyap ên xam nêbê Anutu vông i lam. ²³ Ilage Anutu xovô dî

hilu kiyang pyap nêb ob vông Yesu i lam vac xam vigêm dì xam vông i vac tibii nipaên vigê mi he hi i yib lec xax pola. ²⁴ Léc Anutu vô i vêl ên myavînê wê yibêñ ge dì tipi vô i kidi lec vac yibêñ, ên yibêñ o tiyi wê ob hôm i xôn ge lêm. ²⁵ Tiyi xocbê kiyang wê Devit nêl lec Yesu ilage bêga ên nêbê,

‘A xê Apumtau le vô a magnôn tiyi buc vihati dì i le vô a vigêg hiyôv, om susu ti o tiyi wê obêc pwoo a pec ge lêm. ²⁶ Om vông a xêgyaa vô niviha dì a pîmil Anutu vac myag, dì a nignivi ob dô bin kiyang niviha. ²⁷ Ên ông ob sea a kinug i loc dô vac vigwe yibêñ lêm, dì ông ob sea num ngibua a nignivi i loc pital lêm. ²⁸ Ông hilung môp wê a ob dô magviha ge vô a, dì ông dô hixôn a tiyi buc vihati om vông a nilôg vô niviha.’

²⁹ “Devit nêl kiyang bêge mègem xam lige, a ob nêl il bug Devit kitong vô xam bêga bê Devit o kivuu kiyang tige lec ici va lêm, ên ilage Devit yib mi he yev i vac lôva, dì lôva wê i vông ge le vac il mahigun gwêbaga. ³⁰ Léc Devit ge plopet ti, om xovô kiyang wê Anutu hilu pyap vô i ên nêb obêc vông Devit bue timuêñ ti i tu king levac tiyi xocbê Devit ge. ³¹ Devit xovô môp wê Anutu nêb ob vông timuêñ ge om kivuu kiyang lec wê Kîlisi ob kidi lec vac yibêñ ge bêga ên nêbê,

‘Anutu ob sea i la dô vac vigwe yibêñ mi i ninivi i pital lêm.’

³² Yesu ge Anutu tipi vô i kidi lec vac yibêñ mi xe vihati xê dì xe nêl i kitong. ³³ Yesu lec mi lax

lag puunê dì la dô vô Anutu vigê hiyôv, dì vông Myakilôhô Ngibua wê Ma nêb ob vông ge lam vô xe om xam wê dì ngô gwêbaga. ³⁴ Devit o la lag puunê tiyi xocbê Yesu la ge lêm. Lêc Devit nêl kiyang lec Yesu bêga ên nêbê,

‘Apumtau Anutu nêl vô a Apumtau bêga ên nêbê,
“Ông dô vô a vigêg hiyôv, ³⁵ dì obêc timuên
a obêc vông tibii wê vông vevac vô ông ge
he i dô vac ông vigêm vîlu kwa ngîbi.”’

³⁶ “Mêgem xam Islel vihati, xam xovô bêga bê Yesu wê xam hi lec xax pola mi i yib ge Anutu vông i tu Apumtau dì i tu Kilisi.” Pita nêl kiyang tige.

Xomxo tibeac vông i vin Yesu

³⁷ Xomxo tigee ngô kiyang wê Pita nêl ge, lêc kiyang tige vông he nilô hibu sea om he kinêg vô Pita he lie ên nêbê, “Xam lige, xe ob vông bêna?”

³⁸ Om Pita nêl vô he ên nêbê, “Xam vihati pilepac nilôm i vô paha lec dì lipac mia lec Yesu Kilisi lê, ên i kitya xam nêm nipaên vêl. Di Anutu obêc vông Myakilôhô Ngibua i lam vô xam. ³⁹ Ên Anutu hilu kiyang pyap ilage nêb ob vông Myakilôhô Ngibua vô xam hixôn xam nume dì xomxo wê dô teva ge hixôn, om ob vông vô he vihati wê il Apumtau Anutu tyuc he nêb he i lam vô i ge.”

⁴⁰ Mêd Pita nêl kiyang tibeac ya vô he dì nêl xekizêc vô he ên nêbê, “Xam viac xam nivîha ên xam o lêc vông xam vô nipaên hixôn xomxo nipaên wê dô gwêbaga lêm.” ⁴¹ Mêgem he wê vông i vin Pita kiyang ge he lipac mia dì la dô

hixôn xomxo vông vinên. He wê lipac mia lec buc tige, he tiyi xocbê 3,000.

Môp niviha wê xomxo vông vinên vông ge

⁴² Tiyi buc vihati xomxo vông vinên ngô Yesu nue ngîvihi xolac dì viac niviha, dì he ngiduma xôn dì ya mya yêp tibed dì le xêkizêc vac kitaaên. ⁴³ Anutu vông Yesu nue ngîvihi vông do tibeac om xomxo vihati yê dì xona. ⁴⁴ Mêd xomxo vông vinên vihati dô hixônma dì susu wê he toto vông ge, he yê tiyi xocbê he vihati xe. ⁴⁵ Om susu hixôn kibun wê he vông ge, he vông mi tibii kisuu, dì he kô mone mi lax titang vô lie vông vinên wê nêñ susu maên gee. ⁴⁶ He nilô tibed dì he kituc la vac Anutu xumac ngîbua tiyi lec buc vihati, dì he la ya hixôn lie vac xumac toto hixôn xêyaa niviha. ⁴⁷ He pimil Anutu tiyi buc vihati dì xomxo vihati xêyaa vin lec he dì yê he niviha. Mêd tiyi buc vihati Apumtau vô xomxo ya vêl ên he nêñ nipaên dì vông he la dô hixôn i nue vông vinên.

3

Pita yuu Jon vông xomxo ti wê vixa vô nipaên ge vô niviha lec

¹ Buc ti Pita yuu Jon la, nêb ob la kitaa vac Anutu xumac ngîbua vô hiyôv manôn 3 klok, wê he la mi kitaa lec ge. ² Lêc yuu mila vô xomxo ti wê ta kô i hixôn vixa nipaên ge. Xomxo tyo, lie mi ken i mi la tiyi lec buc vihati mi la tung i vô xumac ngîbua vuayen ti wê he nêl lê nêbê vuayen niviha, ên xomxo tige mi kitaa nêñ mone vô xomxo wê la vac xumac ngîbua ge. ³ Xomxo

tyo yê wê Pita yuu Jon mila ge om kitaa yuu ên nêb yuu i vông mone vô i. ⁴ Mêd yuu yê xomxo tyo kizêc dì Pita nêl vô i ên nêbê, “Wê mam lam xii lê.” ⁵ Om tyo lax ma lec yuu, ên nêb mêd yuu ob vông susu ti vô i. ⁶ Lêc Pita nêl vô xomxo tyo ên nêbê, “A o kô mone ti lêm. Lêc susu wê dô vô a ge, a ob vông vô ông. Lec Yesu Kîlisi Nasalet lê, a nêl vô ông bê ông kidi lec mi loc.” ⁷ Mêd Pita hôm lec xomxo tyo vigê hîyôv dì vông i kidi lec, dì lutibed vixa kitu yuu vixa pîtehe vôxékizêc lec ⁸ dì i sox mi la le dì vîlee la, mêd la vac xumac ngîbua hîxôn yuu dì la vô sox sox dì pîmil Anutu. ⁹ Mêd xomxo vîhati yê wê xomxo tyo vîlee mi la dì lôm dì pîmil Anutu ge, ¹⁰ dì he xovô ên nêbê ge xomxo ti wê mi dô vô xumac ngîbua vuayen lê nêbê vuayen nivîha ge dì mi kitaa susu vô xomxo ge om he yetac mabu dì nga vigê ên wê tyo vô nivîha lec ge.

Pita nêl xolac vac Anutu xumac ngîbua

¹¹ Xomxo tyo vii lec Pita yuu Jon mêd xomxo vîhati yetac dì tup mi la vô yon lec xumac pêt myahipu nilô ti wê he nêl Solomon lê lec ilage. ¹² Lêc Pita yê wê he kituc lam ge om nêl vô he ên nêbê, “Xam lige Islel, xam yetac ên va? Bêna lêc xam wê xii kizêcê? Mêd xam so ên xam nêbê xomxo tige vô nivîha lec ya xêkizêc yuu nivîha wê xii vông ge, me? ¹³ Anutu ti wê Eblaham yuu Aisak dì Jekop dì il buge he Anutu, ge wê vông i nu yuac Yesu lê vô levac. Lêc xomxo tyo ti wê xam vông i la vac Pailat vigê dì Pailat nêb ob piwelac i vêl, lêc xam yax i vun vô Pailat manôn. ¹⁴ Yesu ge xomxo nivîha dì i

xomxo ngibua, lêc xam yax i vun dì kitaa Pailat ên xam nêb i piwelac tiбii nipa n w  hi xomxo yib ge i l m v  xam, ¹⁵ dì xomxo ti w  maviha d  en kehe ge, xam hi i yib. L c Anutu tipi v  i kidi lec maviha vac yib n mi xe x  lec mamn n. ¹⁶ Xomxo ti w  xam w  dì xov  i ge v ng i vin Yesu, om Yesu l e ngidu xomxo tige x n dì v ng i växa v  niviha lec. V ng vin n w  i v ng ge v ng i v  niviha lec mi xam vihati w  lec mamn n.

¹⁷ “Xam lige, a xov  ên a n b  m p w  xam h x n xam lime levac v ng v  Yesu ge, xam lung n m p niviha om xam v ng m p tib ge. ¹⁸ Ilage Anutu v ng plopete vihati he n l kitong ên n b  K lisi w  Anutu v ng i lam ge ob k  myavin , om m p w  xam v ng ge v ng kiyang tyo v  n n lec.

¹⁹ “M gem xam p lepac xam n l m i loc v  Anutu ên i k tya xam n m nipa n v l. ²⁰ Xam ob c v ng b ge ge od Apumtau ob c v ng xam d  seac v l dì xam ob k  x k z c, dì ob c v ng Yesu K lisi w  n l lec xam pyap ge i lam v  xam. ²¹  n Yesu d  lag puun  om ob d  bin buc w  Anutu ob v ng susu vihati i v  paha lec ge, t yi kiyang w  Anutu n l vac plopete ngibua mya ilage. ²² Moses n l kiyang b ga ên n b ,

‘Apumtau Anutu ob c v ng xam lime ti i tu plopet t yi xocb  a ge, om xam l c v  n nyam lehe v  kiyang vihati w  ob n l v  xam ge. ²³ L c xomxo vihati w  ob c v  n nya kitu v  plopete tyo v ya ge, Anutu ob c k tya he v l, dì he ob d  h x n Anutu nue t i vac l m.’

²⁴ Moses nêl kiyang bêge, dì plopete ilage wê nêl Anutu kiyang kitong ge, Samyuel hixôn plopet wê val timuên ge, he vihati nêl kiyang lec buc wê val gwêbaga mi il dô vac ge.

²⁵ “Xam ge plopete nue dì kiyang wê Anutu hilu vô bume ilage ob lam vô xam hixôn, kiyang ti wê Anutu nêl vô Eblaham ên nêbê, ‘A ob vông bume timuên i tu xomxo kibun ga vihati nêñ vizid kehe.’ ²⁶ Om Anutu vinoo i nu yuac mi vông i lam vô xam Yuda tax, ên nêb i vô niviha vô xam dì xam toto pilepac xam dì sea môt nipaên.”

4

Pita yuu Jon le vô kaunsil manôn

¹ Yuu gên nêl xolac vô xomxo tigee, lêc xomxo wê mi si daa vô Anutu gee hixôn xêhipu levac ti wê mi viac Anutu xumac ngibua ge dì xomxo Sadyusi mangwe val vô yuu, ² dì he xeyaa vô myavînê vô yuu ên wê yuu tixuu xomxo ya kiyang bêga nêbê Yesu kidi lec vac yibêñ om xomxo yibêñ vihati obêc kidi lec maviha nang ge. ³ Om he kô yuu mi la tung vac xumac kalabuhu, nêb yuu i dô dì i vidii lê, ên ge vigwe huc. ⁴ Lêc xomxo wê ngô Pita kiyang gee he tibeac vông i vin, om he vux wê vông i vin ge tiyi xocbê 5,000.

⁵ Dì vigwe vidiien he Yuda levac hixôn gyovixa di he wê xovô Moses xolac kehe gee, he xôn kitucma gê Jelusalem. ⁶ He kitucma hixôn xomxo levac wê mi si daa vô Anutu ge, Anas yuu Kaiapas dì Jon yuu Aleksanda hixôn lie ya. Anas ge wê tu he vihati bazub. ⁷ Om he kô Pita yuu Jon mi lam lax yuu le vô he manôn dì kinêg vô yuu ên

nêbê, “Muu kô xêkizêc vô letya dì muu nêl letya lê, lêc muu vông xomxo tige vô nivîha lecê?”

⁸ Mêd Myakîlôhô Ngibua hîvun Pita xôn om Pita nêl vô he ên nêbê, “Xam xomxo levac hixôn xam gyovixa, ⁹ gwêbaga xam kinêg xii ên wê xii ngidu xomxo ti wê vixa vô nipaên ge xôn, ên xam nêb xam ob xovô bê xii vông i vô nivîha lec tibêna? ¹⁰ Om xam vîhati hixôn lime Islel vîhati, xam xovô bêga bê xêkizêc wê Yesu Kîlisi Nasalet vông ge wê vông xomxo tiga vô nivîha lec mi i le vô xam mamnôn. Yesu ge, xam hi i yib lec xax pola, lêc Anutu tipi vô i kidi lec vac yibêñ. ¹¹ Yesu ge ngidax ti wê xam xumac loxên wê ên xam nêbê nipaên ge, lêc i tu ngidax xêkizêc ti wê xumac ob le xêkizêc ya ge. ¹² Ên xomxo ngwe o tiyi wê ob hôm il lec ge lêm, ên Anutu o nêl xomxo kibun ga ti vô il ên nêb i kitya il nêd nipaên vêl lêm. Nge, Yesu tibed.”

¹³ Xomxo levac tigee, he yetac ên kiyang wê Pita yuu Jon nêl ge, ên yuu ge xomxo viyangtôv yuu dì yuu o xulac xumac ti lêm, lêc yuu nêl kiyang hixôn xêkizêc dì yuu o xona lêm. Om he xovô nêbê yuu ge wê mi dô hixôn Yesu ilage. ¹⁴ Dì he yê xomxo ti wê yuu vông i vô nivîha lec ge le hixôn yuu, om he nêñ kiyang ti o yêp wê ob nêl lax vô yuu ge lêm. ¹⁵ Om he nêl vô yuu nêb yuu i sea xumac kaunsil dì loc vîxun. Yuu la vîxun dì he nêl vôma ên nêbê, ¹⁶ “Il ob vô vatya vô xomxo yuu ganê? Ên xomxo Jelusalem vîhati xovô do levac wê yuu vông ge om o tiyi wê il ob yax vun ge lêm. ¹⁷ Lêc il ob le vac kiyang tige xôn, ên i o lêc vô levac mi loc vac xomxo vîhati ninya lêm. Om il ob vông vîbuêñ xêkizêc vô yuu

bê yuu i o nêl kiyang vô xomxo lec Yesu lê i tii vac lêm.” ¹⁸ Om he keac yuu lax vô he dì nêl kiyang xêkizêc vô yuu ên nêbê, “Muu o lêc nêl kiyang lec Yesu lê lêm, dì muu o lêc tixuu xomxo lec lê tige lêm.” ¹⁹ Lêc Pita yuu Jon nêl vô he ên nêbê, “Xam ngô lê. Xii obêc sea Anutu xolac dì vông i vin kiyang wê xam nêl ge od mêt Anutu ob yê xii nivîha? Xam xovô lê. ²⁰ Xii o tiyi wê xii ob dô kiyang maên ge lêm. Nge, xii ob nêl kiyang vihati wê xii ngô dì xê mamnôn lec ge kitong.”

²¹ Kaunsil tigee he nêl kiyang xêkizêc vô yuu tii vac dì vông yuu la. He nêb he ob vông viyin vô yuu, lêc tiyiên ma, ên xomxo vihati pîmil Anutu ên nivîha wê yuu vông ge. ²² Xomxo ti wê yuu vông i vô nivîha lec ge, klismas wê i vông ge kehe yuu (40).

Xomxo vông vinên kitaa vô Anutu

²³ He kaunsil vông Pita yuu Jon la, om yuu lax mi la vô lie vông vinên dì lax nêl kiyang wê xomxo levac wê mi si daa vô Anutu gee hîxôn he gyovixa nêl vô yuu ge kitong vô he. ²⁴ He ngô pyap dì he xôn nîlô tibed dì he kitaa vô Anutu bêga nêbê, “O Apumtau, ông levac wê ôcông va tung lag yuu kîbun dì gwec hîxôn susu vihati yang. ²⁵ Ilage Myakilôhô Ngîbua wê ông vông ge vông xe bug Devit wê ông num yuac ge nêl ông kiyang bêga nêbê,

‘Bêna lêc tibii madiluhu xêyaa vô myavinê luu vêl? Bêna lêc he nêl kiyang vaxvax wê nôn maên ge?’ ²⁶ King kîbun ga vihati viac he ên vevac, dì xomxo levac kitucma

ên nêb ob vông vevac vô Apumtau Anutu hixôn Kilisi wê i vông i lam ge.’

²⁷ Kiyang tige vixohilôg nôn, ên Helot yuu Pontias Pailat dì tibii wê o Yuda lêm gee hixôn xomxo Islel ya, he xôn kitucma vac vigwe ga ên nêb ob vông viyin vô Yesu, ông num yuac ngibua wê ông vinoo i ge. ²⁸ He kitucma ên nêb ob hi Yesu, tiyi kiyang wê ông nêl pyap ilage ya xekizêc wê ông vông ge, ên ông nêb obêc vô nôn lec timuên. ²⁹ O Apumtau, gwêbaga xe kitaa vô ông bê ông xovô kiyang viyin wê he Yuda levac nêl ge dì ngidu xe xôn, ên ông nume yuac xe le xekizêc dì nêl ông xolac i yêp seac dì xonaên i ma. ³⁰ Dì ông vyax vigêm lec xomxo yidac ên he i vô niviha lec, dì ông vông do levac ya lec num yuac ngibua Yesu lê.”

³¹ He kitaa pyap mêt xumac ti wê he dô vac ge yoc dì Myakilôhô Ngibua lam hivun he xôn dì he nêl Anutu xolac hixôn xekizêc dì he o xona lêm.

Xomxo vông vinên vihati nilô yêp tibed

³² Xomxo vông vinên vihati nilô tibed dì he xeyaa vin lecma, dì he ti o nêl ên nêbê susu wê i vông ge, ge ici xe lêm. Nge, susu wê he toto vông ge he yê tiyi xochê he vihati xe. ³³ Mêt Yesu nue ngivihi nêl kiyang hixôn xekizêc nêbê Apumtau Yesu kidi lec vac yibén, dì xomxo vông vinên vihati, he dô vac xeyaa vin lecén nilô. ³⁴ Dì he ti, susu o ma ên he lêm, ên xomxo vihati vông kibun hixôn xumac wê he vông ge mi tibii kisuu, dì he kô mone ³⁵ mi la vông vô Yesu nue ngivihi ên nêb he i titang vô xomxo wê nênsusu maen gee.

³⁶ Xomxo ti dô lê nêbê Josep, lêc Yesu nue ngîvihi nêl i lê ngwe nêbê Banabas. (Lê tige kehe bêga nêbê xomxo wê mi ngidu xomxo xôn ya kiyang niviha ge.) Josep ge Livai ti dî i ben Saiplas, ³⁷ lêc Josep vông i kibun mya ti mi tibii kisuu dî i kô mone mi la vông vô Yesu nue ngîvihi.

5

Ananaias yuu Sapaila

¹ Xomxo ti lê nêbê Ananaias yuu vinê Sapaila, yuu vông kibun wê yuu vông ge ti mi tibii kisuu, ² lêc Ananaias vun mone viwen dî kô viwen mi la vông vô Yesu nue ngîvihi, dî vinê xovô môp wê i vông ge. ³ Lêc Pita nêl vô i ên nêbê, “Ananaias, bêna lêc Seten dô vac ông nilôm dî vông ông vun mone wê ông kô lec kibun ge viwen dî ông kityoo kiyang vô Myakilôhô Ngibua? ⁴ Ilage wê tibii gên o kisuu kibun tige lêm ge, od kibun tige tu ôcông va xe. Dî buc wê tibii kisuu pyap ge od mone ge ôcông va xe. Bêna lêc ông xovô môp tibêge yêp vac nilômê? Ông o kityoo xomxo lêm. Nge, ông kityoo Anutu.” ⁵ Ananaias ngô kiyang tige di vixog mi la kibun dî la yib lutibed. Om xomxo wê ngô kiyang tige vihati xona mabu. ⁶ Mêd xomxo ngîvihi ya lam viyum i vac nivîmîhi dî kô mi la vixun mi la yev.

⁷ Hiyôv manôn yon lam la vêl mêd Ananaias vinê val vô Pita, lêc lungêng wê liya yib ge. ⁸ Om Pita kinêg vô i ên nêbê, “Mone wê muu kô lec kibun ge, muu vông i lam vihati, me?” Mêd Sapaila luu i vya ên nêbê, “Mone vihati ge, xii

vông i loc.” ⁹ Om Pita nêl vô i ên nêbê, “Bêna lêc muu liyam nêb muu ob yaxên Apumtau Myakilôhô Ngibua? Wê lê. Xomxo wê yev liyam ge vena le vô vuayen om ob lam ken ông mi la êno bêge.” ¹⁰ Lutibed vêx tyo vixog mi la kibun mi la yêp vô Pita vixa dî yib, dî xomxo ngivihi wê yev liya ge lamyê wê yib ge om kô mi la yev i pikeb liya. ¹¹ Om xomxo vông vinên hixôn xomxo wê ngô kiyang tigee he vihati xona mabu.

Yesu nue ngivihi vông do tibeac

¹² Yesu nue ngivihi vông do levac tibeac vac xomxo mahigun, dî xomxo vông vinên dô kidu ti dî la mi kitucma vac Anutu xumac ngibua lec pêt myahipu nilô ti wê he nêl Solomon lê lec ilage. ¹³ Mêd xomxo baba xona dî o kituc la hixôn he lêm, lêc xomxo tibeac pîmil he dî yê he nivîha, ¹⁴ dî xomxo vêx yuu vux tibeac vông i vin Apumtau dî lam dô hixôn xomxo vông vinên. ¹⁵ Mêd xomxo mi ken lie wê yidac gee mi la lii vac môp dî he yêp lec pêt, ên he xo ên he nêbê Pita obêc val ge od hinyena wê i vông ge i lam lec he dî vông he i vô nivîha lec. ¹⁶ Dî xomxo tibeac vac vigwe wê yêp kwabo vô Jelusalem ge, he kô xomxo wê yidac gee, hixôn xomxo wê vimwo nipaên dô vac he gee mi la vô Yesu nue ngivihi, dî he vihati vô nivîha lec.

Angela tax xumac kalabuhu ên Yesu nue ngivihi

¹⁷ Mêd xomxo wê mi si daa vô Anutu gee, he nêñ xomxo levac hixôn he Sadyusi wê mi dô hixôn i gee he xêyaa vô nipaên vô Yesu nue ngivihi ên wê xomxo vihati pîmil he ge, ¹⁸ om

he hôm Yesu nue ngivihi xôn dì tung he la vac xumac kalabuhu. ¹⁹ Om he dô dì vô bucên Apumtau vông angela ti lam tax xumac ên he dì kô he mi la vixun dì nêl vô he ên nêbê, ²⁰ “Xam lôc vac Anutu xumac ngibua dì loc nêl kiyang maviha dôen kehe kitong i yêp seac vô xomxo vihati.” ²¹ Yesu nue ngivihi ngô angela via dì kidi mi la pitoc yang dì la vac Anutu xumac ngibua dì nêl xolac vô xomxo.

Mêd xomxo daa sién li levac tyo hixôn xomxo wê mi dô hixôn i gee, he keac kaunsil wê he Yuda vông ge hixôn Yuda levac vihati lam kitucma, dì he vông xomxo ya la xumac kalabuhu ên nêb he i loc kô Yesu nue ngivihi mi lam. ²² Om xêhipue la yê xumac kalabuhu nilô, lêc Yesu nue ngivihi o dô lêm. He xôa ma om he lax nêl vô he kaunsil ên nêbê, ²³ “Xe la xê xumac kalabuhu lêc xumac vuayen tung xôn vihati dì tibii viacên dile vô vuayen om xe tax vuayen mi xê xumac nilô lê, lêc xe o tulec xomxo ti xeedô lêm. Xumac nilô pileva.”

²⁴ Mêd xêhipu levac ti wê mi viac Anutu xumac ngibua ge hixôn xomxo levac wê mi si daa vô Anutu gee, he ngô kiyang tige dì nilô myag kiyang tibeac dì he kinêg vôma ên nêbê, “Kiyang tige obêc tibêna?” ²⁵ Mêd xomxo ti mila vô he dì nêl ên nêbê, “Xam wê lê. Xomxo ti wê xam tung he la vac kalabuhu gee, he la le vac Anutu xumac ngibua dì nêl xolac vô xomxo.” ²⁶ Om xêhipu levac tige hixôn xêhipu ya la kô Yesu nue ngivihi lêc hiên he ma, ên he xona ên he nêb xomxo obêc nêx he ya ngidax.

Yesu nue ngivihi xonaên ma dì nêl kiyang lec

kaunsil manôn

²⁷ Mêd he kô Yesu nue ngîvihi mî la lax he le vô kaunsil manôn, mêt xomxo daa sién nén levac nél vô he ên nêbê, ²⁸ “Xe le vac xam xôn dì nél xékizêc vô xam ên xe nêbê xam o lêc nél kiyang lec Yesu lê lêm. Lêc xam o ngô kiyang wê xe nél ge lêm, dì xam nél kiyang tige vô levac vac vigwe Jelusalem vihati, dì xam nêb xam ob nél kiyang kityooên lec xe bê xe hi Yesu yib.”

²⁹ Lêc Pita hixôn lie luu he vya ên nêbê, “Xe ob timu vô Anutu kiyang, dì xe ob timu vô kiyang wê xomxo vông ge lêm. ³⁰ Xam hi Yesu yib lec xax pola, lêc Anutu wê buge mi kitaa vô ge tiipi vô i kidi lec, ³¹ dì vông i la dô vô i vigê hiyôv, dì i tu il nêd mugên wê ob hôm il lec ge, ên nêb il Islel pilepac il dì vông nilôd i loc vô Anutu ên i kitya il nêd nipaên vêl. ³² Kiyang tige vihati, xe nél kitong vô xomxo, di Myakilôhô Ngibua nél kiyang tige hixôn. Myakilôhô Ngibua tige Anutu vông vô xomxo wê ngô i kiyang di timu vô ge.”

³³ He kaunsil ngô Pita kiyang tige dì he xêyaa vô myavinê mabu vô Yesu nue ngîvihi om nêb ob hi he yib. ³⁴ Lêc xomxo kaunsil ti lê nêbê Gameliel kidi lec ên nêb ob nél kiyang vô lie. Gameliel ge Palisi ti wê mi tixuu xomxo ya Moses xolac ge, om xomxo vihati pîmil i dì vông i lê vô levac. Lêc Gameliel nél ên nêb he i vông Yesu nue ngîvihi i lop mî loc vixun vêl. ³⁵ He lop mî la vixun pyap dì Gameliel nél vô he kaunsil ên nêbê, “Xam lige Islel, môp wê xam nêb xam ob vông vô xomxo tigee, xam vyac xovô nivîha lê. ³⁶ Xam xovô pyap wê ilage Tiudas yong i nêb i xomxo levac, dì xomxo tibeac tiyi 400 timu vô i

vixa, lêc gavman hi i yib dì xomxo vihati wê timu vô i gee pec sea dì yuac wê he vông ge tô mi la.

³⁷ Nang dêc buc wê gavman kivuu xomxo lê ge, Judas gê Galili didii xomxo tibeac la vô i, nêbê he ob vông vevac vô gavman, lêc gavman hi i yib dì xomxo wê timu vô i vixa gee pec mi moo sea.

³⁸ Om gwêbaga a ob nêl vô xam bê xam sea Yesu nue ngivihi tigee dì vông he i loc, ên yuac wê he vông ge, xomxo vaci obêc tu kehe ge od obêc vô nipaên.

³⁹ Lêc Anutu obêc tu kehe ge od xam o tiyi wê xam ob le vac xôn ge lêm, ên obêc tiyi xocbê xam vông vevac vô Anutu.”

⁴⁰ Mêd kaunsil tigee vihati lee yuu lec Gameliel kiyang, om he keac Yesu nue ngivihi vena dì he nêl mi tibii hi he ya yihi, dì he nêl vyva xêkizêc vô he ên nêb he i o lêc nêl kiyang lec Yesu lê i tii vac lêm. Pyap dì vông he lop mi la.

⁴¹ Om Yesu nue ngivihi sea kaunsil dì lop mi la vixun hixôn xêyaa niviha, dì pîmil Anutu ên wê Anutu xo nêbê he tiyi wê ob kô viyin lec Yesu lê ge.

⁴² Mêd he la nêl Yesu Kîlisi xolac vô xomxo vac Anutu xumac ngibua dì la nêl vac xomxo toto ben tiyi buc vihati.

6

He vinoo xomxo vigê vilu dì sec yuu ên nêb he i ngidu Yesu nue ngivihi xôn

¹ Vô buc tige xomxo tibeac vông i vin Yesu om xomxo vông vinên vô tibeac. Lêc he vilu wê keac vyva Glik ge yê he wê keac vyva Yuda ge nipaên ên nêbê, “Xam mi vông byed vô susu vô he wê nêbê susu maên gee tiyi lec buc vihati, lêc xam o vông

vô vêxôv wê xe vông ge hixôn lêm.” ² Om Yesu nue ngîvîhi vigê yuu dì tô mî la yuu keac xomxo vông vinên vihati lam kitucma, dì nêl vô he ên nêbê, “Xe obêc sea yuac wê xe mi nêl Anutu xolac ge dì la vông byed vô susu yaên ge od tiyiên ma. ³ Om xam lige, xam viñoo xomxo vigê vilu dì sec yuu vac xam mahigun, wê xam wê he niviha dì Myakîlôhô Ngîbua hîvun he xôn dì he piyôp niviha ge, ên il ob vông yuac tige vac he vigê mi he i vông, ⁴ ên xe wê Yesu nue ngîvîhi ge ob vông yuac lec kitaaên hixôn xolac nêlên.”

⁵ Mêd xomxo vông vinên vihati tyuc lec kiyang wê he nêl ge, om he viñoo Stiven yuu Pilip dì Plokolas dì Naikena dì Taimon dì Pamenas dì Nikolas. Stiven ge xomxo ti wê vông i vin Yesu xêkizêc ge dì Myakîlôhô Ngîbua hîvun i xôn, dì Nikolas ge tibii Antiok ti lêc mi timu vô kiyang wê he Yuda vông ge. ⁶ Om he lax xomxo tigee la vô Yesu nue ngîvîhi manôn mi he vyax vigê lec he dì kitaa lec.

⁷ Mêd Anutu xolac vô levac dì xomxo Jelusalem tibeac vông i vin Yesu dì xomxo wê mi si daa vô Anutu gee tibeac vông i vin hixôn.

He Yuda hôm Stiven xôn

⁸ Stiven ge, vizid yuu xêkizêc wê Anutu vông ge hîvun i xôn, om mi vông do levac mi xomxo tibeac yê. ⁹ Lêc Yuda ya lam vô Stiven dì he ngaênma lec xolac. Xomxo tigee lam gê Sailini yuu Aleksandlia dì Silisia dì Esia lêc lam dô Jelusalem, dì he mi la vac Yuda xumac liло ti wê nêl lê nêbê tibii piwelac he vêl. ¹⁰ Om he Stiven ngaênma lec xolac, lêc Myakîlôhô Ngîbua vông piyôp niviha vô Stiven om xomxo tigee tiyiên

ma wê ob kitya Stiven kiyang vêl ge. ¹¹ Mêd he vông xomxo ya la nêl kiyang kityooên lec Stiven bêga ên nêbê, “Xe ngô wê xomxo tige mi so vya vô Moses yuu Anutu.” ¹² He nêl bêge om he kiyang la vông xomxo levac yuu xomxo wê xovô Moses xolac gee hixôn xomxo tibeac, he nilô vô nipaên vô Stiven, om he la hôm Stiven xôn dì kô i mi la vô he kaunsil. ¹³ Dì he vông xomxo ya la nêl kiyang kityooên lec Stiven bêga ên nêbê, “Xomxo tige mi nêl kiyang nipaên lec Anutu xumac ngibua hixôn xolac wê Moses vông ge. ¹⁴ Xe ngô wê nêl ên nêbê Yesu Nasalet ob dii xumac ngibua vêl dì ob pilepac môp wê Moses vông vô il ilage vac.” ¹⁵ Mêd xomxo vihati wê dô vac kaunsil ben gee yê Stiven xêkizêc, lêc Stiven manôn tiyi xocbê angela manôn.

7

Stiven nêl xolac vô he kaunsil

¹ Mêd xomxo daa sién nêl levac kinêg vô Stiven ên nêbê, “Kiyang wê he nêl lec ông ge, vixôhilôg, me?”

² Lêc Stiven nêl ên nêbê, “Xam mage lige, xam ngô lê. Vô buc ilage wê il bug Eblaham gên dô Mesopotemia dì laên vigwe Halan gên ma ge od xêseac kehe Anutu hilung i vô Eblaham ³ dì nêl vô i ên nêbê, ‘Ông sea bom dì sea tame mame lime dì loc vigwe ti wê a obêc hilung vô ông ge.’ ⁴ Om Eblaham sea tibii Kaldia ben dì la dô vigwe Halan. Dì buc wê Eblaham ma yib ge Anutu vông i lam vac vigwe tiga wê xam dô vac gwêbaga. ⁵ Lêc Anutu o vông kibun tiga tyá vô

Eblaham lêm. Nge, Anutu hilu kiyang vô i ên nêbê obêc timuên ge od obêc vông vigwe vihati i tu Eblaham hixôn bue timuên xe. Eblaham nue gên ma, lêc Anutu hilu kiyang tige tax vô i,⁶ di nêl hixôn ên nêbê, ‘Nume bume timuên obêc la dô vac tibii ben dî tu tibii tigee nue yuac dî he ob vông viyin vô he tiyi klismas tibeac hiwocên xocbê 400,⁷ lêc a obêc vông myaviwen vô tibii wê bume ob tu he nue yuac ge, dî obêc timuên bume ob sea tibii ben dî lôm lam vac vigwe tiga tii vac dî vông liло dî kitaa vô a.’⁸ Nang dêc Anutu hilu kiyang vô Eblaham ên nêbê he i gôl nue vux ninivi ên i nêl kitong bê he tu Anutu nue, om buc wê Eblaham nu Aisak yubac dî buc vigê vilu dî sec yon la vêl ge od Eblaham gôl Aisak ninivi. Nang dêc Aisak kô nu Jekop dêc Jekop kô nue vigê yuu dî tô mi la yuu wê tu il buge ge.

⁹ “Lêc il buge xêyaa vô myavinê vô li Josep om he vông Josep mi tibii ya kisuu dî kô mi la vigwe Isip. Lêc Anutu dô hixôn Josep¹⁰ dî ngidu i xôn vac viyin wê tibii vông vô i ge, dî vông piyôp niviha vô Josep om tibii Isip nêñ king Pelo yê Josep niviha dî vông i tu Isip nêñ gavman levac dî i viac xumac hixôn susu vihati wê Pelo vông ge.

¹¹ “He dô lêc vip levac yêp vac vigwe Isip yuu Kenan vihati, ên he xen susu yaêñ ma vêl, om xomxo vihati dô vac viyin levac dî il buge o tulec yaêñ ti lêm. ¹² Lêc Jekop ngô wê yaêñ dô Isip ge om vông nue la Isip taxlee. ¹³ Nang dêc he lax Isip lu ngwe tii vac dî Josep nêl i kitong vô lie, dî nêl vô king Pelo hixôn om Pelo xovô Josep he lie kehe. ¹⁴ Mêd Josep vông kiyang la vô ma Jekop

nêbê Jekop hixôn Josep lie he nue, he vihati i loc vô i gê Isip. Xomxo tigee he vihati tiyi 75, ¹⁵ mêd Jekop la dô Isip dêc yib. Nang dêc Jekop nue yib. ¹⁶ Jekop yuu Josep, nue bue kô yuu mi lax yev gê vigwe Sekem vac vigwe ti wê tibii Hemo vông mi Eblaham kisuu ya mone ilage.

¹⁷ “Xomxo Islel dô Isip di vô tibeac hiwocên mêd buc vô kwabo lec wê Anutu ob vông kiyang wê hilu vô Eblaham ilage i vô nôn lec ge. ¹⁸ He dô Isip, lêc Isip paha ti tu king om lungên Josep, ¹⁹ mêd kityoo il buge di vông viyin vô he ên nêbê he i sea nue paha i loc dô vaxvax ên he i yib. ²⁰ Vô buc tige Moses yubac, lêc Moses ge nipwo niviha ti wê Anutu yê niviha ge, om ta yuu ma viac di i dô vac xumac lôma dentuc yon, ²¹ nang dêc he kô mi la lii vô mia ninya lêc Pelo nu vêx la kô mi la viac xocbê ici va nu ge di i vô levac. ²² Mêd he tixuu Moses ya môp yuu xovôen vihati wê he Isip vông ge om Moses tiyi xocbê xomxo wê mi nêl kiyang di vông yuac niviha ge.

²³ “Klismas wê Moses vông ge kehe yuu, lêc xo ên nêb ob la yê lie Islel ²⁴ om la yê, lêc yê wê tibii Isip ti hi li Islel ti ge, om Moses nêb ob ngidu li tige xôn di ku i lu om la hi Isip tige yib. ²⁵ Moses xo ên nêbê lie Islel xovô wê Anutu vînoo i nêb i vô he vêl ên viyin ge, lêc he o xovô lêm. ²⁶ Mêd vigwe vidiîen titige Moses lax mi la vô lie lêc yê wê Islel yuu dihima ge. Om nêb ob hi kiyang wê yuu vông ge i yib om nêl vô yuu ên nêbê, ‘Letya nêb muu hima? Ên muu ge muu lim.’ ²⁷ Lêc xomxo ngwe wê nêl vevac tax ge ngîloo Moses di nêl vô i ên nêbê, ‘Letya nêb ông ob tu xomxo

levac wê xe vông dì titô xe nêm kiyangê? ²⁸ Ông ob hi a xib tiyi xocbê ông hi Isip ti yib vihevage?’ ²⁹ Moses ngô kiyang tige om pec mi la dì la dô tiyi xocbê tibii ba vac vigwe ti lê nêbê Midian, mêt kô vêx dì nu vux yuu yubac vac vigwe tige.

³⁰ “He dô Midian klismas kehe yuu, dì buc ti Moses la vac vigwe mahigun pileva ti wê yêp kwabo vô kitôn Sainai ge, lêc yê

angela ti lam vac ngwax mahelac wê tum lec xax myabo ge. ³¹ Moses yê tige dì yetac om du mi la kwabo nêb ob la yê, lêc Apumtau via nêl ên nêbê, ³² ‘A Anutu wê bume Eblaham yuu Aisak yon Jekop, yon Anutu a.’ Mêt Moses yetac di xona dì vun manôn nêb yêen ob ma. ³³ Mêt Apumtau nêl vô i ên nêbê, ‘Piwelac su vêl ên viexam, ên vigwe wê ông le lec ge vigwe ngibua. ³⁴ A xê wê a nuge dô vac viyin levac gê Isip dì a ngô wê he byag ge, om a lop mi lam ên a nêb a ob vô he vêl ên viyin tige. Om ông lam, ên a ob vông ông loc Isip.’

³⁵ “Moses ge wê lie tii i la ilage dì nêl vô ên nêbê, ‘Letya vinoo ông ên nêb ông tu xomxo levac wê xe vông dì titô xe nêm kiyangê?’ He nêl bêge lê, lêc Anutu vông angela tige la vô Moses vac xax myabo dì vông i tu he Islel nêl xomxo levac wê piwelac he vêl ên viyin ge. ³⁶ Om Moses didii he mi lam dì he sea vigwe Isip, dì Moses vông do levac gê Isip dì vông lec Gwec Hi dì vông vac vigwe mahigun pileva tiyi klismas kehe yuu.

³⁷ “Moses ge wê nêl vô he Islel ên nêbê, ‘Anutu obêc vông xam lime ti tu plopet xocbê a ge.’ ³⁸ Mêt Moses dô hixôn il buge vac vigwe

mahigun pileva di i lec mi la lec kitôn Sainai, lêc angela nêl Anutu kiyang vô i di i kô kiyang maviha mi lôm nêl vô lie di i lam vô il gwêbaga hixôn.

³⁹ “Lêc il buge vô ninya kitu vô Moses kiyang di pilepac nilô lax vô Isip nêb ob lax mi la,⁴⁰ om he la nêl vô Moses li Elon ên nêbê, ‘Ông sev xe anutu ya, ên he i dïdii il, ên Moses wê dïdii il gê Isip mi il lam ge, xe lungén, mêd la dô na?’⁴¹ Om vô buc tige he sev bulmakau nu ti kinu di tung daa vô anutu kityooên tige di pimil susu ti wê he vông ya vigê ge.⁴² Om Anutu vô nimi vô he di pilepac he nilô la vô hiyôv yuu dentuc di pitua di he kitaa vô, tiyi xocbê kiyang wê plopet kivuu ilage mi i yêp vac kîpihac bêga ên nêbê,

Xam Islel, xam la dô vac vigwe mahigun pileva tiyi klismas kehe yuu, lêc xam o hi bwoc sipsip yuu bulmakau ya mi si daa vô a lêm.⁴³ Anutu kityooên ti lê nêbê Molok ge, xam kô i xumac sel mi lam hixôn, di kô pitua kinu wê anutu kityooên lê nêbê Lepan vông ge hixôn, ên xam nêb xam ob kitaa vô, om a ob vông xam loc dô vac vigwe ti wê yêp Bebilon vilu ganê.’

⁴⁴ “Vô buc wê il buge dô vac vigwe mahigun pileva ge Anutu xumac sel yêp vac he mahigun di nêl kitong nêbê Anutu dô hixôn he. Xumac tige, he lox i tiyi kinu wê Anutu hilung vô Moses ge.⁴⁵ Nang dêc Josua kô il buge mi he la vigwe Kenan, lêc tibii ya dô lec kibun tige om Anutu tii tibii tigee vêl di he Islel la dô lec vigwe Kenan. Lêc xumac sel tige he kô mi la hixôn di lax i le vac

he mahigun dì i la tyip vô buc wê king Devit dô ge hixôn. ⁴⁶ Mêd Anutu yê Devit nivîha om Devit kitaa vô Anutu nêb ob lox xumac ti vô Anutu wê bu Jekop Anutu ge. Devit nêl bêge lê, ⁴⁷ lêc nu Solomon lox Anutu xumac tige.

⁴⁸ “Lêc Anutu wê luu vihati vêl ge ob dô vac xumac wê xomxo lox ya vigê ge lêm. Tiyi xocbê plopet kiyang yêp bêga ên nêbê,

⁴⁹ ‘Anutu nêl ên nêbê, “Lag puunê ge tiyi xocbê sia wê a ob dô lec ge, dì kibun ge tiyi xocbê xax wê a vixag ob le lec ge. Om xam ob lox xumac ngwe bêna vô a? Di a bog wê a ob dô seac vêl ge yêp gê na? ⁵⁰ A ga wê a vigêg tung susu tigee vihati.” ’

⁵¹ “Anutu kiyang yêp bêge, lêc xam piyôp xêkizêc dì xam nilôm mapitoc dì xam vô nînyam kitu, dì xam tii Myakilôhô Ngîbua tiyi buc vihati. Xam vông môt tige tiyi xocbê bume vông ilage. ⁵² Plopet tina wê bume o vông viyin vô he ilage lêm? He plopet ilage wê nêl kitong nêbê xomxo bôbac ti obêc val ge, xam bume hi he yib mîma vêl. Di xacxam va vông xomxo tyo vac tibii vevac vigê dì hi i yib. ⁵³ Xam ge wê xam kô Anutu xolac vô angela ge, lêc xam o timu vô lêm.” Stiven nêl kiyang bêge vô he.

He nêx Stiven ya ngidax mi i yib

⁵⁴ He kaunsil ngô kiyang wê Stiven nêl vô he ge mêd he xêyaa vô myavinê mabu vô Stiven dì he nga mya xôn nêb ob hi. ⁵⁵ Lêc Myakilôhô Ngîbua hîvun Stiven xôn dì i lax ma lec lag, lêc yê xêseac wê Anutu vông ge dì yê Yesu le vô Anutu vigê

hiyôv,⁵⁶ om nêl ên nêbê, “Xam wê lê. A xê lag puunê tax dì Xomxo Nu le vô Anutu vigê hîyôv.”

⁵⁷ He ngô Stiven kiyang dì iac mabu dì kiyel ninya xôn ên nêb ob ngô Stiven kiyang lêm. Dì lutibed he vihati kidi lec dì la hôm Stiven xôn,⁵⁸ dì kô mi la vigwe Jelusalem ninya nêb ob la nêx i yib ya ngîdax. Om he wê vông kiyang vô Stiven gee kwax he ngakwi ngwe vêl mi la tung vô xomxo ngîvihi ti lê nêbê Sol.⁵⁹ Mêd he nêx Stiven ya ngîdax, lêc Stiven kitaa bêga nêbê, “Apumtau Yesu, ông hôm a myagkilôhô i loc vô ông.”⁶⁰ Mêd Stiven

yev vixa kitu vac dì kitaa vyâ levac ên nêbê, “Apumtau, le i lêc hôm he nêñ nipaên wê he vông ge xôn lêm.” Stiven nêl bêge mêd yib.

8

Sol vông viyin levac vô xomxo vông vinêñ

¹ Sol xêyaa vô niviha ên wê he hi Stiven yib ge. Dì buc mahigun tige xomxo kidi mi vông viyin mabu vô xomxo vông vinêñ wê dô Jelusalem gee, om he vông vinêñ vihati pec mi la dì la dô vigwe Judia yuu Samelia, dì Yesu nue ngîvihi ge he dô Jelusalem. ² Dì xomxo wê mi timu vô Anutu kiyang ge, he ya kô Stiven ninivi mi la yev dì byag mabu ên wê i yib ge. ³ Lêc Sol nêb ob kitya xomxo vông vinêñ vihati vêl om la vac he toto ben dì la hôm vêx yuu vux xôn dì kô mi la tung vac xumac kalabuhu.

Xomxo la nêl Yesu xolac gê Samelia

⁴ Xomxo vông vinêñ wê pec sea gee la vac vigwe toto dì la nêl Yesu xolac kitong.⁵ Mêd Pilip

la vac vigwe ti wê yêp vac vigwe levac Samelia ge dì la nêl Yesu kitong vô he ên nêbê Yesu ge Kilisi wê Anutu vông i lam ge. ⁶ Dì xomxo tigee ngô kiyang wê Pilip nêl ge dì yê do levac wê vông ge om vô ninya lehe vô i kiyang. ⁷ Ên xomxo tibeac wê vimwo nipaên dô vac he nilô gee, vimwo tigee iac mabu dì lam lop mi la vêl ên he, dì xomxo tibeac wê len vô xêlehe gee hixôn he wê vixa vô nipaên ge, he vô niviha lec. ⁸ Mêgem xomxo viyang tige dô hixôn xêyaa niviha.

⁹ Xomxo ti dô Samelia lê nêbê Saimon. Saimon mi yong i nêbê i xomxo levac dì mi vông pileac om xomxo Samelia yê dì yetac ên. ¹⁰ Om xomxo levac hixôn xomxo vîhati he vô ninya lehe vô Saimon kiyang dì nêl bêga nêbê, “Xomxo tige kô xêkizêc levac vô Anutu.” ¹¹ Dì he yetac ên do levac wê Saimon mi vông ila ila ge om he vô ninya lehe vô Saimon kiyang. ¹² Lêc Pilip la nêl Anutu ben kehe kitong vô he dì nêl Yesu Kilisi xolac niviha vô he, om xomxo vêx yuu vux tibeac vông i vin dì lipac mia. ¹³ Dì Saimon vông i vin hixôn dì lipac mia dì la hixôn Pilip dì yetac mabu ên do levac wê Pilip mi vông ge.

¹⁴ Mêd Yesu nue ngivihi wê dô Jelusalem gee ngô wê xomxo Samelia vông i vin Anutu xolac ge om he vông Pita yuu Jon loc mi la vô he, ¹⁵ dì yuu la kitaa lec he ên nêbê Myakilôhô Ngibua i loc vô he. ¹⁶ Ên Myakilôhô Ngibua gên o la vô he lêm. He lipac mia lec Yesu Kilisi vaci lê. ¹⁷ Om yuu la vyax vigê lec he dì Myakilôhô Ngibua lam la vac he nilô.

¹⁸ Mêd Saimon yê wê Pita yuu Jon vyax vigê

lec xomxo di Myakilôhô Ngibua lam la vac he nilô ge, om Saimon kô mone mi la vô yuu ¹⁹ di la nêl vô yuu ên nêbê, “Muu vông xêkizêc tige vô a hixôn êdêc a vyax vigêg lec xomxo ge od Myakilôhô Ngibua i loc vac he nilô.”

²⁰ Lêc Pita nêl vô i ên nêbê, “Xêkizêc ti wê Anutu nêb ob vông pileva ge ông nêb ông ob kisuu ya mone, om ông loc di loc xoa ma hixôn ông mone. ²¹ Ông ob vông yuac tiga hixôn xe lêm, ên ông nilôm o yêp niviha vô Anutu manôn lêm. ²² Om ông pilepac ông di vô nimim vô môp nipaên wê ông vông ge, di ông kitaa vô Apumtau ên i kitya ông nêm nipaên wê yêp vac ông nilôm ge vêl, ²³ ên a xê wê kiyang juda juda pup vac ông nilôm di ông nêm nipaên hôm ông xôn pilahi.”

²⁴ Mêd Saimon luu Pita vyatia ên nêbê, “Muu kitaa vô Apumtau lec a, ên nipaên wê muu nêl ge i o lêc tulec a lêm.”

²⁵ Mêd Pita yuu Jon nêl Apumtau Yesu kitong vô xomxo. Pyap di yuu la, nêb ob lax mi la Jelusalem. Om yuu la nêl Anutu xolac vac vigwe toto gê Samelia di lax mi la Jelusalem.

Pilip nêl xolac vô tibii Itiopia ti

²⁶ Apumtau vông angela ti la nêl vô Pilip ên nêbê, “Ông kidi lec di loc vô môp ngwe wê yêp vô vigê kêd wê ob sea Jelusalem di la Gasa ge.” Môp tige yêp vac vigwe mahigun pileva wê tibii dô vacen ma ge. ²⁷ Om Pilip kidi lec mi la, lêc miла tulec xomxo ti vac môp. Xomxo tige tibii Itiopia levac ti wê mi viac mone yuu susu wê he kwin Kadesi vông ge gê Itiopia. Xomxo tyo la kitaa vô Anutu gê Jelusalem, ²⁸ pyap di lax nêb

ob lax ben, om dô lec pêt ti wê xôhô didii ge mêd kitong kipihac wê plopet Aisaia kivuu ilage dî la vô môp mi la. ²⁹ Mêd Myakîlôhô Ngibua nêl vô Pilip ên nêbê, “Loc kwabo vô xomxo tiganê dî loc hixôn.” ³⁰ Om Pilip tup mi la dî mîla le hixôn xomxo tige dî ngô wê xomxo tige dikitong Aisaia kiyang, om kinêg vô i ên nêbê, “Kiyang wê ông kitong ge, ông xovô kehe, me?”

³¹ Lêc xomxo tyo nêl ên nêbê, “Xomxo ti obêc nêl vô a ge od a ob xovô.” Om xomxo tige kîtaa Pilip ên nêbê, “Ông lec lam dô hixôn a.”

³² Xolac wê xomxo tige kitong ge nêl bêga nêbê,

“He didii xomxo tige mi la tiyi xocbê bwoc sipsip wê he ob kô mî la hi i yib ge, dî i tiyi xocbê bwoc sipsip nu ti wê he ob kiping niviâluhu vêl ge lêc xomxo tige le xôa maên dî o keac ti lêm. ³³ He vông i lê vô nipaên, dî he o titô i nêñ kiyang vô niviha lêm. Om letya ob nêl i nue bue kiyang? Ên i sea kibun ga dî la.”

³⁴ Mêd tibii levac tige kinêg vô Pilip ên nêbê, “Ông nêl kitong vô a bê plopete kivuu kiyang tiga lec letya? Kivuu lec ici va, me kivuu lec xomxo ngwe?”

³⁵ Om Pilip nêl Yesu xolac niviha wê yêp vac plopete kiyang tige yêp seac vô xomxo tyo.

³⁶ Mêd yuu la vô môp mi la, dî mîla vô mia ti, om xomxo tige nêl vô Pilip ên nêbê, “Wê lê. Mia yêp ga, om tiyi wê ông ob lipac a ge, me?”

³⁷ [Mêd Pilip nêl ên nêbê, “Ông obêc vông nilôm la yadiluhu vô Anutu dî vông i vin ge od

tiyi wê ông ob lipac mia.” Mêd tyo nêl ên nêbê, “A vông i vin ên a nêbê Yesu Kîlisi ge Anutu nu vixôhîlôg.”]

³⁸ Om nêl di xôhô le di yuu lop mi la vac mia di Pilip lipac i. ³⁹ Mêd yuu lôm tyip kehe di Apumtau Myakîlôhô Ngibua hôm Pilip vêl lutibed, om xomxo tige yê wê Pilip xôa ma ge di i la hixôn xêyaa niviha di la ben. ⁴⁰ Mêd Pilip yê lêc val dô vigwe Asdot. Mêd loc mi la vac vigwe tigee vihati di la nêl Anutu xolac vô xomxo di mîla Sisalia.

9

Sol pilepac i di vông i vin Yesu

¹ Vô buc tige Sol le nêl kiyang xêkîzêc nêb ob vông viyin vô xomxo vông vinên di hi he yib, om la vô xomxo daa sién nêñ levac ² mi la nêl vô ên nêb i kivuu kipihac i loc vac he Yuda vac xumac liло wê yêp vigwe Damaskas ge. Om kivuu kipihac bêga nêbê Sol obêc tulec vêx me vux wê mi tîmu vô Yesu môp gee od i hôm he xôn di kô mi loc Jelusalem di loc tung vac xumac kalabuhu. ³ Mêd Sol la vô môp di mîla kwabo vô Damaskas, lêc lutibed xêseac xocbê deac hixelac ge lam gê kisii di lam byêx Sol manôn ⁴ di i tilii mi la yêp kibun di ngô vyâ ti lam nêl vô i ên nêbê, “Sol, bêna lêc ông vông viyin vô a?” ⁵ Lêc Sol kinêg ên nêbê, “Apumtau, ông letya?” Di i nêl ên nêbê, “A Yesu wê ông vông viyin vô a. ⁶ Ông kidi lec mi loc vigwe Damaskas, ên xomxo ti obêc nêl kitong vô ông lec yuac wê a nêb ông ob vông ge.”

⁷ Mêd xomxo wê dô hixôn Sol gee ngô vya tige lêc he o yê xomxo ti nôn lêm om he le kiyang maên. ⁸ Mêd Sol kidi lec di vông manôn hixelac lêc manôn mapitoc, om he hôm lec Sol vigê di didii i di he la Damaskas. ⁹ Mêd Sol la dô tiyi buc yon lêc manôn dô mapitoc, di yaên yuu numên ma.

¹⁰ Xomxo wê vông i vin Yesu ge ti dô Damaskas lê nêbê Ananaias, lêc Apumtau vông vivia vô di nêl ên nêbê, “Ananaias.” Mêd Ananaias nêl ên nêbê, “Apumtau, a dô ga.” ¹¹ Mêd Apumtau nêl vô i ên nêbê, “Ông kidi di loc môp ti wê he nêl lê nêbê môp bôbac ge di loc Judas ben di loc kinêg xomxo Tasas ti lê nêbê Sol wê dô vac Judas ben di kitaa mi dô. ¹² Ên Sol yê vivia ti nêbê xomxo ti lê nêbê Ananaias ob kidi mi la vô i di la vyax vigê lec, ên i manôn i seac di i yê vigwe.”

¹³ Lêc Ananaias nêl ên nêbê, “Apumtau, a ngô wê xomxo tibeac nêl kiyang lec xomxo tige nêbê mi vông nipaên tibeac vô ông nume vông vinên gê Jelusalem, ¹⁴ di xomxo daa sién nêl levac tyuc lec xomxo tige nêb i lam vigwe ga di lam hôm xomxo wê vông i vin ông ge xôn.”

¹⁵ Lêc Apumtau nêl vô i ên nêbê, “Ông kidi lec di loc, ên xomxo tige a vinoo pyap ên a nêb i tu a nug yuac di i loc nêl a lêg vô tibii viyang viyang hixôn he king di i loc nêl vô lie Islel hixôn. ¹⁶ Di viyin wê xomxo tige ob kô lec a lêg ge aca va obêc hilung vô i.”

¹⁷ Om Ananaias loc mi la, di la vô Sol vac xumac nilô di la vyax vigê lec di nêl ên nêbê, “A lig Sol, Apumtau Yesu wê hilung i vô ông vac

môp wê ông lam ge, ici va vông a lam vô ông ên nêb ông mammôn i seac dì Myakilôhô Ngîbua i lam hivun ông xôn.” ¹⁸ Om lutibed susu xocbê makikeng ge tô mi la vêl ên Sol manôn dì i manôn seac dì i yê vigwe, dì i kidi lec dì Ananaias lipac i lec Yesu lê ên wê vông i vin ge. ¹⁹ Pyap dì i ya susu yaên dì vô xêkîzêc lec.

Sol nêl xolac gê Damaskas

Sol dô Damaskas hixôn xomxo vông vinê buc ya. ²⁰ Om lutibed Sol la vac Yuda xumac lilo dì la nêl Yesu kitong vô he bêga nêbê, “Yesu ge Anutu nu.” ²¹ Om xomxo vihati wê ngô Sol kiyang gee yetac dì nêl vôma ên nêbê, “Xomxo tige wê mi hi xomxo ên wê he mi kitaa vô Yesu ge. Hi gê Jelusalem dì lam ga hixôn ên nêb ob lam hôm xomxo xôn dì kô he mi lax vô xomxo levac wê mi si daa gee. Om mêt xomxo tyo tige.” ²² Lêc Sol nêl xolac hixôn xêkîzêc dì nêl kiyang yêp seac nêbê Yesu ge Kiliyi wê Anutu vông i lam ge, om he Yuda wê dô Damaskas gee, he o tiyi wê ob nêl kiyang ti lax vô i ge lêm.

He Yuda xêyaa vô nipaên vô Sol om Sol pec mi la

²³ Mêt buc tibeac lam la vêl lêc he Yuda kitucma dì nêl kiyang mi hilu xôn nêb ob hi Sol i yib. ²⁴ Om Yuda ya la dô bin vuayen wê le vac xenac wê vivac vô vigwe Damaskas ge, om he dô bin vô bucên yuu vidiién vihati ên nêb ob hi Sol i yib. Lêc Sol ngô wê he nêb ob hi i yib ge, ²⁵ om bucên ti xomxo wê mi dô hixôn Sol gee kô i mi he lec xenac tige mi la tyip kisii, mêt tung Sol

vac sepac levac ti dì vông i lop mì la xenac kehe
dì i pec mì la.

Sol la dô Jelusalem

²⁶ Sol loc mì la Jelusalem, nêb ob la dô hixôn xomxo wê vông i vin Yesu ge, lêc he vihati xona ên Sol, ên he o vông i vin nêbê Sol ge xomxo vông vinên ti lêm. ²⁷ Mêd Banabas kô i mì yuu la vô Yesu nue ngivihi dì Banabas nêl kitong vô he lec wê Sol yê Apumtau vac môp dì Apumtau nêl kiyang vô i ge dì nêl lec wê Sol nêl Yesu via kitong vô tibii Damaskas dì xonaên ma ge. ²⁸ Om Sol dô hixôn he dì la vac vigwe Jelusalem vihati dì nêl Apumtau lê kitong vô xomxo dì o xona lêm. ²⁹ Mêd he Yuda wê keac Glik via ge, he Sol ngaênma lec Yesu xolac dì he myag môp wê nêb ob hi Sol i yib ge. ³⁰ Lêc xomxo vông vinên ngô wê he nêb ob hi Sol yib ge om he kô Sol mì la vigwe Sisalia dì vông Sol la ben Tasas.

³¹ Mêd xomxo vông vinên wê dô Judia yuu Galili dì Samelia ge he vihati dô viyin maên dì vevac ma ên he. He dô vac Apumtau vilu kwa ngibi dì Myakilôhô Ngibua ngidu he xôn, om he vô xêkizêc dì xomxo vông vinên vô tibeac hiwocên.

Pita vông Inias vô niviha lec

³² Pita la vîlee mì la vac vigwe vihati, dì buc ti lêc la yê xomxo vông vinên wê dô vigwe Lidia ge. ³³ Vac vigwe tige yê xomxo ti lê nêbê Inias wê len vô xêlehe dì i yêp lec pêt tiyi klismas vigê vilu dì sec yon ge. ³⁴ Mêd Pita nêl vô i ên nêbê, “Inias, gwêbaga Yesu Kilisi vông ông vô nimvîha lec. Om ông kidi lec mì vilun ông guhu.” Om Inias

kidi lec lutibed. ³⁵ Dì xomxo vihati vac vigwe Lidia yuu Salon yê dì pilepac nilô la vô Apumtau dì vông i vin.

Pita vông Tabita kidi lec vac yibên

³⁶ Vêx vông vinên ti lê nêbê Tabita dô Jopa. Vac Glik via he nêl vêx tige lê nêbê Dokas. Vêx tige vông môp niviha vô xomxo tiyi lec buc vihati dì vông susu vô xomxo wê nêl susu maên ge hixôn. ³⁷ Vô buc tige yidac vông i dì i yib, mêd he lipac i ninivi dì lii i yêp vac xumac nilô ti gê kisii. ³⁸ Mêd xomxo vông vinên ngô wê Pita la dô vigwe Lidia ge, lêc Lidia yêp kwabo vô Jopa om he vông vux yuu la vô Pita dì yuu la nêl vô ên nêbê, “Ông lam vô xe lutibed.” ³⁹ Om Pita kidi mi la hixôn yuu dì yon loc mi la Jopa, dì he kô Pita mi lec mi la vac xumac nilô kisii tyo. Mêd vêxôv tibeac lam le hixôn Pita dì byag, dì kô nivimihi yuu ngakwi toto wê Dokas duu vac buc wê gên dô mavîha ge mi hilung vô Pita. ⁴⁰ Lêc Pita vông he vihati lop mi la vixun dì i yev vixa kitu vac dì kitaa vô Anutu, mêd pop manôn vô vêx tyo dì nêl bêga nêbê, “Tabita, ông kidi lec.” Mêd vêx tyo manôn seac dì i yê Pita dì kidi mi dô. ⁴¹ Mêd Pita hôm lec vigê dì i kidi lec mi le kisii. Mêd Pita nêl vêxôv hixôn xomxo vông vinên vihati lam dì hilung vêx tyo wê kidi lec mavîha ge vô he. ⁴² Mêd xomxo Jopa vihati ngô wê vêx tyo kidi lec ge om he tibeac vông i vin Apumtau. ⁴³ Mêd Pita dô Jopa buc tibeac dì dô hixôn xomxo ti lê nêbê Saimon wê mi vông yuac lec bwoc ninivi ge.

10

Angela ti nêl kiyang vô Koniliyas

¹ Tíbii vevac levac ti lê nêbê Koniliyas dô vigwe Sisalia. Koniliyas viac nue vevac 100 vac he kidu ti wê nêl he nêbê he Itali ge. ² Koniliyas he vinê nue vihati vông i vin Anutu dì kitaa vô Anutu tiyi lec buc vihati, dì Koniliyas mi ngidu he Yuda wê nênen susu maên gee xôn. ³ Dì buc ti xocbê hiyôv manôn yon, léc Anutu vông angela ti lam nêl vô Koniliyas ên nêbê, “Koniliyas.”

⁴ Mêd Koniliyas yê ma la angela tige dì xona mabu dì kinêg ên nêbê, “Xomxo levac, vatya?” Mêd angela tige nêl ên nêbê, “Anutu ngô wê ông mi kitaa ge dì yê wê ông vông susu vô he wê nênen susu maên gee om xovô môp wê ông mi vông ge pyap. ⁵ Om ông vông xomxo ya i loc vigwe Jopa ên loc nêl Saimon wê lê ngwe nêbê Pita ge ên i lam. ⁶ Saimon Pita la dô vac Saimon ngwe ben, ngwe wê mi vông yuac lec bwoc ninivi ge ben wê yêp kwabo vô gwec ninya ge.”

⁷ Angela nêl kiyang pyap vô Koniliyas dì loc mi la, mêd Koniliyas tyuc i nue yuac yuu dì lie vevac ti lam. Xomxo vevac tige, xomxo vông vinêti wê mi dô hixôn Koniliyas tiyi buc vihati ge. ⁸ Mêd Koniliyas nêl angela kiyang kitong vô yon dì vông yon loc mi la Jopa.

Anutu hilung tixuuên ti vô Pita

⁹ Xomxo yon ge loc mi la, dì vigwe vidiiên titige yon mila kwabo vô Jopa. Dì hiyôv tyip kitôn léc Pita lec mi la lec xumac kitôn kisii nêb ob la kitaa vô Anutu. ¹⁰ Dì vip den Pita om Pita nêb ob ya yaên, léc he gên o viac yaên wê he ob ya

ge lêm, om Pita xeedô, lêc tixuuên ti val vô i
 11 dì i yê ma la kisii, lêc lag puunê tax dì susu ti
 xocbê nivimihi levac ti lam gê kisii lêc lam xocbê
 xomxo hilu yihi lec

myahipu vihati dì vông i lam tô kibun. ¹² Liliu
 yuu menac dì bwoc yuu myel toto dô vac
 nivimihi tige nilô, ¹³ mêt vya ti lam nêl ên nêbê,
 “Pita, kidi lec mi loc hi liliu tigee mi wa.” ¹⁴ Lêc
 Pita nêl ên nêbê, “Apumtau, a xaên ob ma. Ên a
 o mi xa yaên wê xe vibu ên xe nêbê ningeac ge
 lêm.” ¹⁵ Mêt vya tige lam tii vac nang ên nêbê,
 “Susu wê Anutu kitaa lec nêbê niviha ge, ông o
 lêc wê ên ông nêbê nipaên lêm.” ¹⁶ Anutu nêl
 kiyang tige vông lu yon mêt nivimihi tige lec mi
 lax kisii lutibed.

¹⁷ Mêt Pita dô dì xo kiyang tibeac lec susu wê
 yê ge ên nêbê, “Tige kehe bêna?” Mêt xomxo
 yon wê Koniliás vông yon lam ge val Jopa, mêt
 kinêg xumac wê Saimon vông ge vô xomxo ya dì
 val le vô Saimon ben vuayen, ¹⁸ dì keac ên nêbê,
 “Saimon ti wê lê ngwe nêbê Pita ge dô ga, me?”
¹⁹ Pita xeedô dì xo susu wê yê ge, mêt Myakilôhô
 Ngibua nêl vô i ên nêbê, “Ngô lê. Xomxo yon val
 myag ông, ²⁰ om ông kidi lec di lop mi loc vô yon
 di loc hixôn yon, dì ông o lêc nilôm yuu yuu lêm,
 ên aca va vông yon lam.”

²¹ Om Pita lop mi la vô yon di nêl vô ên nêbê,
 “A Pita wê mon myag a ge. Mon lam ên vatya?”

²² Mêt yon nêl ên nêbê, “Koniliás wê tu levac ên
 tibii vevac 100 ge wê vông xen lam. Koniliás ge
 xomxo niviha ti wê mi kitaa vô Anutu dì xomxo
 Yuda vihati yê i niviha. Mêt Anutu vông angela
 ti lam nêl vô Koniliás ên nêb Koniliás i vông

kiyang i loc vô ông ên ông loc i ben dì loc nêl kiyang vô i.” ²³ Mêgem Pita keac yon la xumac lôma dì viac yon, dì vidiên titige Pita kidi mi la hixôn yon, dì xomxo vông vinên Jopa he ya la hixôn mi he la.

Pita la vac Koniliyas ben

²⁴ He mîla môp dì vigwe vidiên titige he mîla Sisalia. Dì Koniliyas kituc lie hixôn nipipu ya mi he lam dô vac i ben dì bin Pita. ²⁵ Mêd Pita la vac Koniliyas ben dì Koniliyas lam yev vixa kitu vô Pita dì pimil i. ²⁶ Lêc Pita nêl vô ên nêbê, “Kidi lec mi le kisii, ên a ga xomxo xochê ông.” ²⁷ Mêd Pita keac vô i dì yuu la xumac lôma dì Pita yê wê xomxo tibeac kitucma mi xeedô ge.

²⁸ Mêgem Pita nêl vô he ên nêbê, “Xacxam va xovô pyap wê xolac wê xe Yuda vông ge vibü ên nêb xe ob dô hixôn xam tibii ba lêm. Lêc Anutu nêl kitong vô a ên nêb a o lêc nêl xomxo ti bê i nipaén lêm. ²⁹ Om gwêbaga a val i tiyi ông vyam wê ông tyuc a ge dì a o pwoo ông vyam vac lêm. Om a ob kinêg ông bê ông nêb a lam ên vatya?”

³⁰ Mêd Koniliyas nêl ên nêbê, “Nyop ge wê hiyôv manôn mîla yon xochê hucêñ bêga, a dô vac xumac lôma dì kitaa vô Anutu, lêc lutibed xomxo ti lam le vô a magnôn hixôn ngakwi kwem pileva, ³¹ dì nêl vô a ên nêbê, ‘Koniliyas, Anutu ngô wê ông mi kitaa ge dì xovô susu nivîha wê ông mi vông vô xomxo wê nêñ susu maên gee, ³² om ông vông xomxo i loc Jopa ên loc nêl vô Saimon wê lê ngwe nêbê Pita ge ên i lam. Saimon Pita la dô vac Saimon ngwe ben, ngwe wê mi vông yuac lec bwoc ninîvi ge ben wê yêp kwabo vô gwec ninya ge.’ ³³ Om a ngô

kiyang tige dì vông xomxo loc lutibed vô ông, dì ông vô ninyam lehe vô a vyag dì lam vô a. Om gwêbaga xe vihati lam dô ga vô Anutu manôn ên xe nêb xe ob ngô kiyang vihati wê Apumtau vông vô ông ge.”

Pita nêl xolac vô Konilias he lie

³⁴ Mêd Pita nêl vô he bêga ên nêbê, “Gwêbaga a xovô vixôhîlôg ên a nêbê Anutu o yê xomxo mangwe nêb nivîha dì yê mangwe nêb nipaên lêm. Nge, Anutu yê xomxo vihati tiyima. ³⁵ Om xomxo vac vigwe vihati gee, ti obêc xona ên Anutu dì vông môp wê nivîha ge od Anutu obêc yê i nivîha. ³⁶ Xam xovô xolac nivîha pyap wê Anutu nêl vô xe Islel bêga ên nêbê Yesu Kîlisi wê tu il vihati nêd Apumtau ge, ge wê vông il la dô tibed hixôn Anutu vac kiyang malehe. ³⁷ Dì xam xovô ên xam nêbê buc wê Jon nêl mia lipacên kitong vô xomxo pyap ge, od xolac tige kehe le vac vigwe Galili dì i la vac vigwe Judia vihati hixôn. ³⁸ Yesu Nasalet ge, Anutu vinoo i dì vông Myakilôhô Ngibua hixôn xêkizêc levac vô i, om Yesu la vac vigwe vihati dì la ngidu xomxo xôn dì vông he wê Seten ku he xôn gee vô nivîha lec, ên Anutu dô hixôn i. ³⁹ Dì yuac vihati wê Yesu vông gê Jelusalem dì vông vac xe Yuda bom vihati ge, xe xê om xe nêl kitong vô xomxo. Nang dêc he hi Yesu yib lec xax pola, ⁴⁰ dì buc yon lam la vêl lêc Anutu tipi vô i kidi lec vac yibêñ dì hilung i le seac vô xe, ⁴¹ lêc o hilung i vô Yuda vihati lêm. Nge, hilung i vô xe mangwe wê Anutu vinoo xe pyap nêbê xe nêl i kitong vô xomxo ge. Om Yesu kidi lec vac yibêñ dì xe xa dì num hixôn i. ⁴² Dì

Yesu nêl vô xe ên nêbê xe nêl xolac vô xomxo
di nêl bêga bê Yesu ge wê Anutu vînôo pyap ên
nêb i titô xomxo yibên yuu maviha vihati nêñ
kiyang. ⁴³ Plopete vihati nêl Yesu kitong ilage ên
nêbê xomxo vîhati wê vông i vin Yesu ge od Yesu
lê obêc kitya he nêñ nipaén vêl.”

*Xomxo wê o Yuda lêm gee, he kô Myakilôhô
Ngibua*

⁴⁴ Pita gêñ nêl kiyang tige vô he, lêc Myakilôhô
Ngibua lam dô vac he wê ngô kiyang gee vihati
nilô. ⁴⁵ Mêd he Yuda vông vinêñ wê lam hixôn
Pita ge yê di yetac ên wê Anutu vông Myakilôhô
Ngibua tiyi xocbê vizid niviha vô xomxo wê o
Yuda lêm ge hixôn. ⁴⁶ Di he Yuda ngô wê xomxo
tiguee keac xomxo vigwe toto ge vya di pimil
Anutu. Om Pita nêl ên nêbê, ⁴⁷ “Anutu vông
Myakilôhô Ngibua vô xomxo tiguee tiyi xocbê
vông vô il Yuda ilage, om letya tiyi wê ob le vac
he xôn nêb he lipacêñ mia i ma?” ⁴⁸ Om Pita nêl
di he lipac mia lec Yesu Kîlisi lê. Mêd he kitaa
Pita nêb i dô hixôn he buc ya.

11

*Pita la nêl he wê o Yuda lêm gee kitong gê
Jelusalem*

¹ Yesu nue ngîvihi hixôn xomxo vông vinêñ wê
dô vigwe Judia vîhati gee ngô wê tibii wê o Yuda
lêm ge vông i vin Anutu kiyang. ² Mêd Pita la
Jelusalem, lêc he Yuda wê mi le xekizêc lec ninivi
gôlêñ gee kunac Pita di nêl vô ên nêbê, ³ “Bêna
lêc ông la vô tibii madiluhu wê gôlêñ ninivi ma
ge di wa yaêñ hixôn he?”

⁴ Lêc Pita nêl kiyang vîhati ge kitong vô he bêga nêbê, ⁵ “A dô vigwe Jopa di kitaa mi dô, lêc a xê tixuuên ti bêga lec susu ti xocbê nivîmihi levac ti lam gê lag puunê lêc lam xocbê xomxo hilu yihi lec myahipu vîhati di vông i lop mi lam vô a. ⁶ Om a xê nivîmihi tyo, lêc bwoc yuu lîlii di menac di myel toto gee dô vac nilô. ⁷ Di a ngô vyâ ti lam hixôn ên nêbê, ‘Pita, kidi lec mi loc hi tigee mi wa.’ ⁸ Lêc a nêl ên a nêbê, ‘Apumtau, a xaên ob ma. Ên a o mi xa yaên wê xe vîbu ên xe nêbê ningeac ge lêm.’ ⁹ Lêc vyâ tige lam gê lag puunê tii vac nang ên nêbê, ‘Susu wê Anutu kitaa lec nêbê niviha ge, le i lêc nêl bê nipaên lêm.’ ¹⁰ Anutu nêl kiyang tige vông lu yon mêt susu tige lax mi la lag puunê. ¹¹ Mêt lutibed xomxo yon wê lam gê Sisalia wê Koniliás vông yon lam vô a ge, yon val le vô xumac wê a la dô vac ge. ¹² Om Myakilôhô Ngîbua nêl vô a ên nêbê, ‘Ông loc hixôn yon di le i lêc xo kiyang tibeac lêm.’ Om xomxo Jopa vigê vilu di sec ti ga la hixôn a di xe xôn la Sisalia di la vac Koniliás ben. ¹³ Mêt Koniliás nêl vô xe ên nêbê i yê angela ti lam vac i ben di lam nêl vô i ên nêbê, ‘Vông xomxo i loc Jopa ên loc kô Saimon, lê ngwe nêbê Pita mi i lam, ¹⁴ ên Pita ob nêl kiyang kitong vô xam di kiyang tige obêc vô xam lime nume vêl ên nipaên di tung xam vac niviha.’ Koniliás nêl kiyang bêge vô xe ¹⁵ di a gên nêl kiyang vô he, lêc Myakilôhô Ngîbua lam dô vac he nilô tiyi xocbê lam dô hixôn il ilage. ¹⁶ Om a xovô i lax lec kiyang wê Apumtau nêl ilage ên nêbê, ‘Jon lipac xomxo ya mia pileva, lêc Anutu ob lipac xam ya Myakilôhô

Ngibua.’¹⁷ Buc wê il vông i vin Apumtau Yesu Kilisi ilage, Anutu vông Myakilôhô Ngibua vô il tiyi xocbê vizid niviha ge, dì gwêbaga Anutu vông vizid tige vô tibii tigee hixôn, om a tiyiên ma wê a ob le vac Anutu kiyang tige xôn.”

¹⁸ Yuda tigee ngô Pita kiyang om he sea nilô viyin dì pîmil Anutu ên nêbê, “Anutu pîlepac he wê o Yuda lêm gee nilô, ên nêb he êno, he i dô mavîha.”

Xomxo vông vinên paha wê dô Antiok gee

¹⁹ Vô buc wê he hi Stiven yib dì vông viyin vô xomxo vông vinên ge, xomxo vông vinên tibeac pec mi la dì la dô vac vigwe Pinisia yuu Saiplas dì Antiok. Dì he nêl xolac vô xomxo vac vigwe tigee, lêc he o nêl vô xomxo vîhati lêm. Nge, he nêl vô he Yuda vaci.²⁰ Lêc xomxo vông vinên ya wê lam gê Saiplas yuu Sailini gee la Antiok dì la nêl Apumtau Ÿesu xolac kitong vô he Glik hixôn.²¹ Mêd xêkizêc wê Anutu vông ge ngidu he xôn, om xomxo tibeac pîlepac nilô la vô Apumtau dì vông i vin.

²² Mêd xomxo vông vinên wê dô Jelusalem gee ngô wê tibii Antiok vông i vin xolac ge om he vông Banabas la Antiok.²³ Banabas mila yê wê Anutu vông vizid niviha vô he Antiok ge, om xêyaa vô niviha dì i viac kiyang vô he ên nêbê he i vông i vin Apumtau hixôn nilô yadiluhu i tiyi buc vîhati.²⁴ Banabas ge xomxo niviha ti wê vông i vin xêkizêc dì Myakilôhô Ngibua hivun i xôn. Mêd xomxo Antiok tibeac pîlepac he dì vông i vin Apumtau.

²⁵ Mêd Banabas loc mì la Tasas ên nêb ob la myag Sol. ²⁶ Yêvô om yuu lax mì la Antiok, mêd yuu dô hixôn xomxo vông vinên Antiok tiyi klismas ti diluhu dì le vông xolac vô he tîbeac. Gê Antiok he nêl xomxo vông vinên lê nêbê Klisten* taxlee.

²⁷ Vô buc tige plopete ya wê lam gê Jelusalem ge val Antiok. ²⁸ Mêd he ti lê nêbê Agabas le vac he mahigun dì nêl kiyang ti wê Myakilôhô Ngibua nêl vô i ge ên nêbê vip levac obêc val vac vigwe viyang viyang. Agabas kiyang tige vô nôn lec vô buc timuên wê Klodias tu he nêن king ge. ²⁹ Xomxo vông vinên Antiok ngô Agabas kiyang om hilu kiyang nêb he ob ngidu lie vông vinên wê dô Judia ge xôn, om xomxo toto yê lêc vông i tiyi mone wê yêp vô he ge. ³⁰ Om he kituc mone pyap dì vông vô Banabas yuu Sol dì yuu kô mì la vông vô gyovixa Jelusalem.

12

Helot hi Jems yib dì vông Pita vac xumac kalabuhu

¹ Vô buc tige king Helot vông viyin vô xomxo vông vinên ya, ² om vông tibii la hi Jon li Jems ya yipac mì i yib. ³ Mêd Helot yê wê Yuda mangwe he xêyaa vin lec môp tibêge om Helot nêl dì tibii la hôm Pita xôn. He vông tige lec buc levac wê he Yuda ya blet wê yis maén ge. ⁴ Mêd he la hôm Pita xôn dì kô mì la tung vac xumac kalabuhu, dì tibii xêhipu viygê yuu dì vixa viyu

* **11:26:** Lê Klisten tige, kehe bêga nêbê he wê tu Kilisi xe ge. “Klis” ge Kilisi dì “ten” ge ixe, om he kituc lê yuu xôn dì nêl ên nêbê “Klisten.”

dì sec ti (16) yê Pita xôn di he kîdu yuudiyuu om he yuudiyuu la bin pyap, nang dêc yuudiyuu obêc la bin nang. Mêd Helot xo nêbê Pita ob dô vac kalabuhu di buc wê Yuda ob myêl vizid ên xovô buc wê bue sea Isip ilage i loc vêl lê, lêc vông Pita i loc le vô Yuda manôn ên he i ngô i nêñ kiyang. ⁵ Om xêhipu tigee viac Pita mi he dô vac xumac kalabuhu, lêc he vông vinêñ kitaa xêkizêc vô Anutu nêb i ngidu Pita xôn.

Angela ti kô Pita vêl ên xumac kalabuhu

⁶ Mêd Helot xo nêbê titige Pita ob la le vô he Yuda manôn, om bucêñ ge Pita yêp vac xumac kalabuhu di sen yuu ku i xôn di i yêp vac xêhipu yuu mahigun, di xêhipu ya le bin vuayen. ⁷ Lêc lutibed Anutu vông angela ti val vô Pita di xêseac linac vac xumac lôma, mêd angela vyax vigê lec Pita

di tipi vô ên nêbê, “Kidi lec lutibed.” Mêd lutibed sen piwelac vêl ên Pita vigê di tô mi la kibun. ⁸ Mêd angela nel vô Pita ên nêbê, “Vêx ông let lec di su ông su lec.” Om Pita vông bêge pyap di angela nel nang ên nêbê, “Vinyum ông ngakwi ngwe kisii lec di lam timu vô a.” ⁹ Om Pita kidi lec di timu vô angela vixa di yuu la. Lêc Pita lungêñ wê angela didii i vêl ên xumac kalabuhu nilô ge di so nêb mêd yê vivia pileva. ¹⁰ Mêd yuu luu xêhipu wê tax ge vêl mi la, nang di mi la luu mahigun ngweo vêl mi la nang, di yuu val vô vuayen ain ti wê ob sea xumac kalabuhu mi la vixun ge, lêc vuayen tyo, ici va tax om yuu lop mi la vixun, di tup vô môt mi la mahigun ti lê, lêc lutibed angela sea Pita di la.

¹¹ Mêd Pita kînu mîlax vac i dî i xovô ên nêbê, “Ga a xovô vixôhilôg ên a nêbê Apumtau vông angela tige lam kô a vêl ên Helot vigê dî vô a vêl ên nipaên wê he Yuda nêb ob vông vô a ge.”

¹² Pita xovô pyap om loc mî la vô Malia wê Jon ta ge ben. Jon lê ngwe nêbê Mak. Xomxo tibeac kitucma dî kitaa vô Anutu mî dô, ¹³ om Pita hi vigê lec vuayen dî vêx yuac ti lê nêbê Loda ngô om lam nêb ob tax vuayen. ¹⁴ Lêc ngô Pita vya dî xovô nêbê ge Pita om xêyaa vô niviha yang, lêc taxên vuayen ma dom tup mî lax nêl vô he wê dô vac xumac lôma ge ên nêbê Pita val le vixun. ¹⁵ Lêc he nêl vô ên nêbê, “Ge ông piyôp vô yacyac.” Lêc vêx tige nêl xêkizêc ên nêbê, “Pita vixôhilôg.” Lêc he nêl vô ên he nêbê, “Ge Pita kînu.”

¹⁶ Mêd Pita le vixun dî hi vigê lec vuayen lu lu om he la tax vuayen lêc yê Pita vixôhilôg om he yetac mabu. ¹⁷ Mêd Pita vông vigê vô he nêb he dô kiyang maên, mêt nêl wê Apumtau kô i vêl ên xumac kalabuhu ge kitong vô he dî nêl ên nêbê, “Xam loc nêl a kitong vô Jems he lie vông vinên hixôn.” Mêd Pita sea he dî la vigwe bangwe.

¹⁸ Mêd vigwe vidii dî xêhipu he yê wê Pita xôa ma ge om he yetac dî nêl vîoma ên nêbê, “Pita la na?” ¹⁹ Mêd Helot vông yuac lec myagê Pita lêc tulecên ma, om kinêg vô he xêhipu wê viac Pita ge lêc he lungên, om Helot nêl dî tibii hi he yib. Pyap mêt Helot sea vigwe Judia dî la dô Sisalia.

Helot yib

²⁰ Helot xêyaa vô myavînê vô xomxo Taia yuu Saidon, om he Taia yuu Saidon kituc la vô Helot

ên nêb ob hi kiyang tige yib, ên he mi kisuu xen yaêن vac vigwe wê Helot viac ge. He la viac nêñ kiyang tax vô Blastas wê mi viac Helot xumac ge. Pyap mêt he la kitaa Helot, nêb i hi kiyang wê he vông ge i yib. ²¹ Mêt buc wê Helot tung ge od vunac ngakwi king lec dì la dô lec sia king dì nêl kiyang vô he vihati. ²² Mêt he wê ngô kiyang tige tyuc vyä levac ên nêbê, “Ga o xomxo kibun ti vyä lêm. Nge, vyä ga tiyi anutu vyä.” ²³ Lêc Helot yong i dì o pîmil Anutu lêm, om lutibed Apumtau vông angela ti lam hi Helot ya myel vêê om ya i nilô ma vêl dì i yib.

²⁴ Mêlêc Anutu xolac la vô levac vac vigwe tibeac.

²⁵ Mêt Banabas yuu Sol la vông mone vô gyovixa Jelusalem, pyap dêc yuu kô Jon Mak dì yon lax mi la Antioch.

13

Xomxo vông vinêñ vông Banabas yuu Sol la

¹ Vac konglegesen Antioch, xomxo wê plopete dì he wê tixuu xomxo ya xolac ge, he ya dô. He lê bêga nêbê Banabas yuu Simion wê lê ngwe nêbê ninivi viliac ge, dì Lusias wê lam gê Sailini ge yuu Maneyen wê gavman levac Helot nipipu ti ge, dì Sol. ² Buc ti lêc xomxo vông vinêñ vihati ngibua yaêñ dì kitaa vô Apumtau mi dô lêc Myakilôhô Ngibua nêl vô he ên nêbê, “Xam vînoo Banabas yuu Sol ên yuu i loc vông yuac wê a ob vông vô yuu ge.” ³ Om he ngibua yaêñ dì kitaa vô Anutu, pyap dêc vyax vigê lec yuu dì vông yuu la.

*Banabas yuu Sol la nêl Yesu xolac vac vigwe
Saiplas*

⁴ Myakilôhô Ngibua vông Banabas yuu Sol la, om yuu la vigwe Selusia dî lec sip gê Selusia dî la vigwe kitôn Saiplas wê yêp vac gwec mahigun ge. ⁵ Vac vigwe Saiplas yuu la dô vigwe Salamis dî nêl Anutu xolac vac xumac lilo wê he Yuda vông ge vihati. Jon Mak dô hixôn yuu om ngidu yuu xôn vac yuac.

⁶ Mêd yon la tup vac vigwe nipwo vihati dî mîla vigwe ti lê nêbê Pepos. Mêd yon tulec xomxo Yuda ti lê nêbê Ba-Jisas. Ba-Jisas ge plopet kityooêñ ti wê mi vông viloo hixôn yevac ge, ⁷ dî mi dô hixôn gavman levac ti lê nêbê Sesias Polas. Sesias Polas ge, xomxo wê xovôêñ niviha ge om keac Banabas yuu Sol la vô i ên nêb ob ngô Anutu xolac. ⁸ Lêc Ba-Jisas wê lê ngwe vac Glik vya nêbê Elimas ge nêl nipaên lec Banabas yuu Sol, ên nêb ob pilepac gavman levac tyo nilô ên i o lêc vông i vin Yesu lêm. ⁹ Lêc Sol wê lê ngwe nêbê Pol ge, Myakilôhô Ngibua hivun i xôn om Pol yê Elimas kizêc, ¹⁰ dî nêl vô ên nêbê, “Ông Seten nu, ông vông vevac vô kiyang niviha vihati, dî kiyang kityooêñ yuu nipaên pup lec ông nilôm. Ông juda Apumtau kiyang tiyi buc vihati. Obêc buc tina lêc ông sea kiyang kityooêñ wê ông mi nêl ge? ¹¹ Om wê lê. Gwêbaga Apumtau obêc hi ông dî vông ông mamnôn i toc, dî ông wêêng vigwe ob ma dî buc ya i loc vêl lê.” Pol nêl bêge mêd lutibed Elimas manôn vô mapitoc dî i vô pilax pilax vigwe dî myag xomxo wê ob hôm lec i vigê mi hilung môp vô i ge. ¹² Gavman levac yê

tige dì yetac ên Apumtau xolac dì vông i vin.

Pol yuu Banabas vông yuac gê Antiok wê yêp vac vigwe levac Pisidia ge

¹³ Pol hixôn xomxo wê mi la hixôn i ge lec sip gê Pepos dì la Pega vac vigwe Pampilia. Lêc Jon Mak sea he dì lax mi la Jelusalem. ¹⁴ Mêd he kidi vac Pega dì la Antiok wê yêp vac vigwe levac Pisidia ge. Dì buc sabat ge he la vac Yuda xumac lilo dì la dô. ¹⁵ Xomxo wê viac xumac lilo ge kitong xolac wê Moses he plopete kivuu ilage. Pyap dêc he nêl kiyang la vô Pol yuu Banabas ên nêbê, “Lig muu, muu obêc nêb nêl kiyang ya vô xe ên i ngidu xe xôn ge od muu nêl.” ¹⁶ Om Pol kidi lec dì vigê la kisii dì i nêl vô he ên nêbê,

“Xam lige Islel hixôn xam tibii ba wê xam xona ên Anutu ge, xam ngô lê. ¹⁷ Anutu ti wê il Islel vông ge vîn oo mage buge ilage, dì buc wê he la dô Isip tiyi xocbê xomxo vîtevac ge od Anutu vông he vô tibeac hiwocên. Dì tîmuê Anutu vigê xêkizêc didii he vêl dì vông he la. ¹⁸ He la dô vigwe mahigun pileva tiyi klismas kehe yuu, lêc Anutu o kitya he vêl ên wê he pwoo i vya vac ge lêm. ¹⁹ Nang dêc Anutu kitya tibii vîyang vigê vilu dì sec yuu wê dô vac vigwe Kenan ge vêl dì vông kibun tige vô he Islel mi he dô vac i tiyi klismas 450. ²⁰ Nang dêc Anutu vîn oo Islel levac dì he viac lie dì i val tyip vô buc wê plopet Samyuel dô ge.

²¹ “Lêc he Islel nêb he ob vîn oo king wê ob viac he ge om Anutu vîn oo Kis nu Sol wê kehe yêp vac Bensamin ge, dì i tu king mi viac he tiyi klismas kehe yuu. ²² Lêc Anutu kitya Sol lê king vêl dì

vông i la lec Devit. Anutu nêl lec Devit bêga ên nêbê,

‘A xê Jesi nu Devit dì a xêgyaa vin lec i, ên i ge xomxo wê ob vông yuac vihati tiyi xocbê a nêl ge.’

23 “Mêd Anutu hilu kiyang nêbê Devit bue paha ti obêc lam hôm xomxo Islel lec. Om Yesu lam vông kiyang tyo vô nôn lec.

24 “Dì buc wê Yesu gên o lam lêm ge, Jon nêl kiyang vô he Islel vihati ên nêbê he i pilepac he dì lipac mia. **25** Vô kwabo lec wê Jon yuac ob pyap ge om Jon nêl ên nêbê, ‘Xam xovô ên xam nêb a letya? A o xomxo ti wê xam dô bin ge lêm. Xomxo ti obêc val tîmuên, di a o nivîha wê a obêc piwelac su vêl ên i vixa ge lêm.’

26 “Jon nêl bêge, om xam lige wê xam tu Eblaham nue gee hixôn xam tibii ba wê xam xona ên Anutu gee, xam ngô lê. Kiyang wê Anutu nêb ob hôm il lec ge, Anutu vông i lam pyap vô il. **27** Ên xomxo Jelusalem hixôn he nêñ xomxo levac, he o xovô Yesu lêm, dì he o xovô plopete kiyang wê he mi kitong vô buc sabat ge kehe lêm. Om he vông kiyang vô Yesu nêb ob hi i yib, lêc môp wê he vông ge vông plopete kiyang vô nôn lec. **28** He o tulec i nêñ nipaên ti lêm, lêc he kitaa Pailat ên nêb i hi i yib. **29** He vông i tiyi kiyang vihati wê plopete kivuu lec Yesu ilage, nang dêc he kwax Yesu ninivi vêl ên xax pola dì kô mì la lii vac lôva. **30** Lêc Anutu tipi vô i kidi lec vac yibên **31** dì buc tibeac Yesu hilung i vô he wê he mi la hixôn i gê Galili mì la Jelusalem ge. Dì gwêbaga xomxo tigee nêl Yesu kehe kitong vô lie Islel.

32 “Om xe ob nêl xolac niviha vô xam bêga bê kiyang wê Anutu hilu vô buge ilage, **33** Anutu vông kiyang tige vô nôn lec vô he bue il, ên wê tipi vô Yesu kidi lec vac yibên ge. Tiyi xocbê kiyang wê yêp vac Sam ngwe wê vông yuu lec ge bêga nêbê,

‘Ông ge a nug ông, dì gwêbaga a vông ông lêm vô levac.’

34 “Anutu tipi vô Yesu kidi lec vac yibên om Yesu ob yib i tiî vac mi ninivi pital lêm, tiyi xocbê kiyang wê Anutu nêl ilage ên nêbê,

‘Vizid niviha wê a nêl vô Devit ge a ob vông i vô nôn lec vô xam.’

35 “Dì kiyang ti yêp vac Sam ngwe bêga nêbê, ‘Ông ob sea num ngibua ninivi i loc pital lêm.’

36 “Il xovô ên il nêbê Devit vông i tiyi kiyang wê Anutu nêl vô i vô buc wê dô mavîha gê kibun ga ge, lêc yib dì he yev i hixôn mae bue dì i ninivi pital. **37** Lêc xomxo ti wê Anutu tipi vô i kidi lec vac yibên ge ninivi o pital lêm. **38** Om xam lige, xam vyac xovô kiyang wê xe nêl vô xam bêga bê xomxo tige wê ob kitya xam nêm nipaên vêl.

39 Xolac wê Moses vông ilage o tiyi wê ob kitya xam nêm nipaên vêl ge lêm. Lêc Yesu ge, xomxo ti obêc vông i vin i ge od Anutu obêc piwelac i vêl ên nipaên dì vông i dô niviha. **40** Om xam xona nêm dì viac xam, ên kiyang wê plopete kivuu ilage i o lêc tulec xam lêm, kiyang wê nêl bêga nêbê,

41 ‘Xam wê xam so vyam vô Anutu kiyang ge, xam wê dì yetac dì nga viégêm vac myam, lêc xam obêc wib mi la vac nipaên. Ên

yuac ti wê a vông vô buc wê xam dô ge,
xomxo obêc nêl kitong vô xam lêc xam ob
vông i vin lêm.’”

⁴² Pol nêl kiyang pyap dì yuu Banabas nêb ob la vixun, lêc xomxo kitaa yuu ên nêbê, “Muu lôm lec sabat ngwe timuên ên lôm nêl kiyang tige i tii vac.” ⁴³ He vihati lop mì la vixun, mêd he Yuda hixôn tibii wê vông i vin Anutu dì mi timu vô Yuda môp gee he tibeac timu vô Pol yuu Banabas vixa. Mêd yuu viac kiyang vô he ên nêbê he i dô vac vižid wê Anutu vông ge.

⁴⁴ Vô buc sabat ngwe timuên xomxo wê dô vigwe tige vihati kitucma ên nêb ob ngô Anutu xolac. ⁴⁵ Lêc he Yuda yê wê xomxo tibeac kitucma vô Pol yuu Banabas ge om he xêyaa vô nipaên vô yuu dì he so vya vô Pol hixôn xolac wê nêl ge. ⁴⁶ Lêc Pol yuu Banabas xonaên ma dì yuu nêl kiyang xêkizéc vô he ên nêbê, “Ge niviha wê xe nêl Anutu xolac vô xam Yuda taxlee, lêc xam vô nîmim vô, om tiyi xocbê xam nêl ên xam nêbê xam o tiyi wê xam ob dô mamviha luta lêc luta ge lêm. Om xam ngô lê. Gwêbaga xe ob sea xam dì la vô tibii wê o Yuda lêm gee, ⁴⁷ ên Apumtau nêl vô xe ên nêbê,

‘A ob vông ông loc tiyi xocbê ngwax wê ob linac vô he wê o Yuda lêm ge, dì ông ob hilung môp mavîha dôen vô xomxo kibun ga vihati.’”

⁴⁸ Xomxo wê o Yuda lêm gee ngô kiyang wê Pol nêl ge dì he xêyaa vô niviha yang dì he pîmil Apumtau xolac, mêd he wê Anutu vînoo he ên nêb he ob dô mavîha luta lêc luta gee he vihati vông i vin.

⁴⁹ Mêd Apumtau xolac la vô levac vac vigwe tigee vihati. ⁵⁰ Léc he Yuda vông vêx wê lê levac wê mi kitaa vô Anutu gee hixôn xomxo levac vac vigwe tigee he nilô kidi lec nêb ob hi Pol yuu Banabas, om he vông viyin vô yuu di tii yuu la vêl ên he ben. ⁵¹ Om yuu liloo vijuva vêl ên vixa pitehe ên nêbê he i xovô bê he nêni nipaên yêp vô he. Mêd yuu loc di la vigwe Aikoniam. ⁵² Di xomxo vông vinêñ wê dô Antiok gee he xêyaa vô niviha di Myakilôhô Ngibua hivun he xôn.

14

Pol yuu Banabas nel xolac ge Aikoniam

¹ Gê vigwe Aikoniam Pol yuu Banabas vông i tiyi wê yuu vông gê Antiok ge. Om yuu la vac xumac lilo wê he Yuda vông ge di nêl kiyang hixôn xêkizêc, om Yuda hixôn tibii ba he tibeac vông i vin Yesu. ² Léc he Yuda wê o vông i vin lêm ge nêl kiyang vaxvax lec xomxo vông vinêñ om vông tibii wê o Yuda lêm gee he xêyaa vô nipaên vô xomxo vông vinêñ. ³ Mêd Pol yuu Banabas dô Aikoniam buc dia tya di nêl Apumtau xolac hixôn xêkizêc, di Apumtau vông xêkizêc vô yuu tiyi wê yuu ob vông do levac toto ya ge, ên nêbê xomxo i yê di xovô bê kiyang wê yuu nêl lec xêyaa vin lecén wê Apumtau vông ge, kiyang nôn vixôhilôg. ⁴ Léc xomxo wê dô vigwe tigee hibu he la yuu, vilu vông i vin he Yuda di vilu vông i vin sinale. ⁵ Mêd he Yuda hixôn tibii ba kidi lec hixôn lie levac, ên nêb he ob vông viyin vô Pol yuu Banabas di nêx yuu ya ngidax mi yuu i yib. ⁶ Léc yuu ngô wê he nêb ob hi yuu ge om

yuu pec mi la Listla yuu Debi wê yêp vac vigwe levac Likonia ge, di la vigwe wê yêp kwabo ge ya hixôn. ⁷ Mêd yuu nêl xolac vac vigwe tige vihati.

Pol yuu Banabas nêl xolac gê Listla

⁸ Xomxo vux ti dô vigwe Listla, lêc ta kô i di vixa vô xêlehelehe di o mi vilee ti lêm. Mi dô kizêc. ⁹ Mêd xomxo tyo ngô kiyang wê Pol nêl ge mêt Pol yê i xêkizêc di xovô nêbê tyo vông i vin tiyi wê ob vông i vô nivîha lec ge, ¹⁰ om nêl via levac ên nêbê, “Ông kidi lec mi le kisii.” Mêgem tyo kidi lec lutibed di vilee mi la.

¹¹ Tibii tibeac yê wê Pol vông xomxo tige vô nivîha lec ge om he tyuc vac Likonia via ên nêbê, “Anutu tu xomxo manôn di lop mi lam vô il.” ¹² Om he nêl he anutu kibun ga yuu lê lec Banabas yuu Pol, om nêl lê Sus lec Banabas di nêl lê Hemis lec Pol, ên Pol ge wê mi nêl kiyang tibeac. ¹³ Xumac ngibua wê Sus vông ge yêp kwabo vô vigwe tige ninya. Mêd xomxo wê mi si daa vô Sus ge ti la kô bwoc levac vux ya hixôn ngaola di kô mi la vô vuayen ên xomxo nêb ob hi bwoc levac mi tung daa vô yuu. ¹⁴ Lêc Banabas yuu Pol ngô kiyang tige om yuu nilô viyin di yuu lêx ngakwi wê yuu vông ge sea di tup mi la le vac xomxo mahigun di nêl via levac ên nêbê, ¹⁵ “Xamê, bêna lêc xam vông môp tibêge? Xii ga xomxo kibun ga xochê xam ge. Lêc xii lam ên xii nêb xii ob nêl kiyang nivîha vô xam bê xam sea susu nôn maên tige di pilepac nilôm i loc vô Anutu mavîha wê tung lag yuu kibun di gwec hixôn susu vihati yang ge. ¹⁶ Vixôhilôg,

vô buc ilage xomxo vac vigwe vîhati vông i tiyi xovôen wê heche va vông ge, dì Anutu o le vac xôn lêm. ¹⁷ Lêc Anutu o xôpac ên xomxo di vông he lungên i lêm. Nge, vông môp niviha vô il, xochê vông lun lam gê kisii di vông yaên vô nôn tibeac, om vông yaên tiyi xam di vông xam xêmyaa vô niviha.”

¹⁸ Yuu nêl kiyang tige vô he, lêc he vô xêkizêc nêb he ob tung daa vô yuu, om yuu nêl kiyang tige tii vac vac om he o tung daa vô yuu lêm.

He nêx Pol ya ngidax

¹⁹ Mêd Yuda ya lam gê Antiok yuu Aikoniam di val pilepac xomxo nilô om he nêx Pol ya ngidax di dîdii i mi la vigwe ninyawehe ên he xo ên he nêb Pol yib. ²⁰ Lêc xomxo vông vinêñ val le ngîvina Pol di i kidi lec di lax viyangtôv, di vigwe vidiién ge yuu Banabas la vigwe Debi.

²¹ Yuu nêl xolac vô tibii Debi di he tibeac vông i vin. Pyap dêc yuu lax mi la Listla yuu Aikoniam di Antiok tii vac nang. ²² Yuu ngidu xomxo vông vinêñ xôn ya kiyang di nêl kiyang xêkizêc vô he ên nêbê, “Xam le xêkizêc vac vông vinêñ di xam o lêc sea lêm. Il ob kô viyin tibeac tax êdêc la dô vac Anutu ben timuên.” ²³ Mêd vac vigwe vîhati yuu vinoo gyovixa wê ob viac xomxo vông vinêñ ge mêt yuu ngibua yaên di kitaa lec he vîhati ên nêb Anutu ti wê he vông i vin ge i viac he.

Pol yuu Banabas lax mi la Antiok vac vigwe levac Silia

²⁴ Pol yuu Banabas la vîlee vac vigwe Pisidia di la vac vigwe levac Pampilia ²⁵ di la nêl Anutu xolac vô tibii Pega. Pyap dêc loc mi la Atelia,

²⁶ dì lec sip dì lax mì la Antiok. Antiok ge wê ilage xomxo vông yuu vac Anutu vigê nêb i viac yuu dì yuu vông yuac. Mêd yuu vông yuac tyo pyap om yuu lax mì la Antiok. ²⁷ Yuu val Antiok mêd kituc xomxo vông vinên dì nêl yuac vihati wê Anutu ngidu yuu xôn ge kitong vô he dì nêl hixôn ên nêbê, “Gwêbaga Anutu vông tibii wê o Yuda lêm ge he ngô xolac hixôn dì vông i vin.” ²⁸ Mêd yuu dô buc ya hixôn xomxo vông vinên tigee.

15

Xomxo vông vinên kitucma gê Jelusalem

¹ He Yuda wê dô Judia gee he ya la Antiok dì la nêl vô xomxo vông vinên bêga nêbê, “Xam obêc gôl nimnivi tiyi xolac wê Moses vông ilage lêm ge od o tiyi wê Anutu ob kô xam lec ge lêm.”

² He nêl bêge lêc Pol yuu Banabas yê kiyang tige tiyiên ma om he ngaênma levac lec kiyang tige. Om xomxo vông vinên vînoo Pol yuu Banabas hixôn xomxo ya ên nêb he i loc Jelusalem vô Yesu nue ngîvihi yuu gyovixa ên he i titô kiyang wê he ngaênma lec ge.

³ Xomxo vông vinên vông he la, om he la môp Jelusalem dì la vac vigwe toto vac Pinisia yuu Samelia dì he nêl lec wê tibii wê o Yuda lêm gee tibeac pilepac nilô dì vông i vin Yesu ge kitong vô xomxo vông vinên, om he wê ngô kiyang tige, he xêyaa vô nivîha.

⁴ Mêd he mîla tyip Jelusalem dì xomxo vông vinên hixôn Yesu nue ngîvihi dì gyovixa, he kô Pol yuu Banabas he lie lec nivîha. Mêd Pol yuu

Banabas nêl yuac vîhati wê yuu vông dì Anutu ngîdu yuu xôn ge kitong vô he. ⁵ Lêc Palisi ya wê vông i vin Yesu ge he kidi lec dì nêl ên nêbê, “Xomxo vông vinên wê o Yuda lêm gee, xam gôl he ninivi dì nêl vô he bê he i tîmu vô xolac wê Moses vông ge.”

⁶ Mêgem Yesu nue ngîvihi hixôn gyovixa kitucma ên nêb ob viac kiyang tige. ⁷ He nêl kiyang tibeac lec kiyang tige, pyap dêc Pita kidi lec dì nêl vô he ên nêbê, “Xam lige, xam xovô pyap ên xam nêbê ilage Anutu vîn oo a vac xam mahigun ên nêb a la nêl xolac vô tibii wê o Yuda lêm gee ên he i ngô dì vông i vin. ⁸ Mêd Anutu wê xovô il vîhati nilôd ge vông Myakîlôhô Ngîbua vô he tiyi xocbê vông vô il Yuda ilage. Om il xovô ên il nêbê Anutu yê he nivîha. ⁹ Dì Anutu o vông môp bangwe vô il Yuda dì vông bangwe vô he tibii ba lêm. Nge, he vông i vin om Anutu vông he vô paha lec. ¹⁰ Dì bêna lêc xam nêb xam ob yaxên Anutu? Moses xolac vông viyin vô buge ilage dì il gwêbaga hixôn, dì il o tiyi wê il ob kilê viyin tige lêm. Dì bêna lêc xam nêb xam ob lii viyin tige lec he wê o Yuda lêm ge hixônê? ¹¹ Il vông i vin ên il nêbê xeyaa vin lecên wê Apumtau Yesu vông ge ob vông il dô madviha dì he êno ob dô mavîha.”

¹² Pita nêl bêge mêd Yesu nue ngîvihi hixôn gyovixa dô kiyang maên dì ngô kiyang wê Pol yuu Banabas nêl ge, om yuu nêl lec do levac wê Anutu ngîdu yuu xôn dì yuu la vông vac tibii madiluhu ben ge.

¹³ Yuu nêl kiyang pyap mêd Jems nêl ên nêbê, “Xam lige, xam ngô kiyang wê a ob nêl ge.

¹⁴ Saimon Pita nêl vô xam gwêba ên nêbê taxlee Anutu xo tibii wê o Yuda lêm ge ên nêb ob vînôo he ya tu i nue. ¹⁵ Dî kiyang wê he plopete kivuu ilage nêl kiyang tige bêga nêbê,

¹⁶ 'Apumtau nêl ên nêbê, "Timuên ge a obêc vena, dî Devit xumac wê kipê ge a ob vena lox paha vac. Dî susu wê vô nipaên vac xumac ge, a ob viac vô i tii vac. ¹⁷ Om he wê o Yuda lêm ge, he ob vông yuac lec myagê Apumtau. He ge wê a vînôo he ên a nêb he i tu a nuge." ¹⁸ Kiyang tige Apumtau vyâ wê nêl ilage mi i yêp.'

¹⁹ "Mêgem xovôen wê a vông ge bêga nêbê il ob vông viyin tibeac vô tibii ba wê pilepac he ge lêm. ²⁰ Lêc il ob kivuu kipihac i loc vô he bêga bê he i kol he ên yaên wê xomxo tung i tu daa vô anutu kityooen ge, dî he i o lêc vông môp yôdac vêx yuu vux lêm, dî he i o ya lilii wê he ngibina kwa dî hi dô vac nilô ge lêm, dî he yaên hi i ma. ²¹ Ên kiyang wê yêp vac Moses xolac ge, xomxo mi nêl xolac tige vac vigwe vihati dî xomxo mi kitong xolac tige vac xumac liô tiyi buc sabat vihati. Môp tige yêp ilage dî i val tyip lec gwêbaga hixôn."

Yesu nue ngîvihi hixôn gyovixa vông kipihac la vô tibii vông vinên wê o Yuda lêm gee

²² Mêgem Yesu nue ngîvihi hixôn gyovixa hixôn xomxo vông vinên vihati nêb ob vînôo lie ya ên vông he i loc hixôn Pol yuu Banabas mi loc Antiok. Om he vînôo Judas wê lê ngwe nêbê Basabas ge yuu Sailas, ên yuu ge xomxo levac wê he Yuda vông ge. ²³ Yuu kô kipihac wê Yesu nue

ngivihi hixôn gyovixa kivuu bêga nêbê, “Yesu nue ngivihi hixôn gyovixa kivuu kipihac tiga dî vông i loc vô xam tibii Antiok yuu Silia dî Silisia wê xam vông i vin Yesu gee. ²⁴ Xe ngô wê xomxo ya kidi vac xe mahigun dî loc juda xam nilôm ya kiyang dî vông xam nilôm vô viyin. Lêt xe o vông he loc vô xam lêm. ²⁵ Mêgem xe kitucma dî hilu kiyang bêga ên xe nêbê xe ob vinoo xomxo yuu i loc vô xam hixôn il lig Pol yuu Banabas wê xe xêmyaa vin lec yuu ge. ²⁶ Pol yuu Banabas o xona ên wê xomxo nêb ob hi yuu yib lec Yesu Kilisi lê ge lêm. ²⁷ Om xe vông Judas yuu Sailas loc vô xam dî yuu ob nêl kiyang tiga hixôn vô xam. ²⁸ Myakilôhô Ngibua dô hixôn xe dî xe hilu kiyang bêga ên xe nêbê xe ob vông viyin tibeac vô xam lêm. Dom môt wê xam ob timu vô ge bêga bê ²⁹ xam kol xam ên susu yaên wê xomxo kô mi la tung i tu daa vô anutu kityooen ge, dî xam waên hi i ma, dî xam o wa lili wê xomxo ngibina kwa dî hi dô vac nilô ge lêm, dî xam o lêt vông yôdac vêx yuu vux lêm. Xam obêc sea môt nipaên tigee, od obêc nivîha. Vidiien xam. Xam dô nivîha.”

³⁰ Mêt xomxo vông vinên vông he la mêt he mîla Antiok dî kituc xomxo vông vinên vihati dî vông kipihac tyo vô he. ³¹ He kitong kipihac pyap dî he xêyaa vô nivîha ên kiyang nivîha wê yêp vac kipihac ge. ³² Judas yuu Sailas ge plopete yuu om yuu nêl kiyang tibeac mangwe vô he ên nêb i ngidu he xôn dî he i vông i vin xêkizêc. ³³ Mêt Judas yuu Sailas dô Antiok buc dia hixôn he. Pyap dêc lie Antiok nêl kiyang nivîha vô yuu dî vông yuu lax vô he Jelusalem wê vông yuu

lam ge. ³⁴ [Lêc Sailas nêb ob dô Antiok om dô.]
³⁵ Mêd Pol yuu Banabas dô Antiok, dî yuu hixôn xomxo tîbeac mangwe nêl Apumtau xolac kitong vô he Antiok.

Pol yuu Banabas seama

³⁶ Buc ya la vêl dî Pol nêl vô Banabas ên nêbê “U ob lax mî la vô lige wê u la nêl Apumtau xolac vac he ben ilage, dî tup vac he mî xê bêc he dô nivîha, me?” ³⁷ Mêd Banabas nêb Jon Mak i loc hixôn yuu, ³⁸ lêc Pol nêl ên nêbê, “Jon Mak sea u gê Pampilia ilage dî o vông yuac ti hixôn u lêm, om ob la hixôn u lêm.” ³⁹ Om yuu nêlma lec kiyang tige dî seama, om Banabas kô Mak dî yuu lec sip mî la vigwe Saiplas, ⁴⁰ dî Pol kô Sailas ên nêb yuu ob la, om lie vông vinên vông yuu vac Apumtau vigê ên nêb i viac yuu. ⁴¹ Mêd yuu la vac vigwe Silia yuu Silisia vihati dî ngidu xomxo vông vinên xôn.

16

Timoti la hixôn Pol

¹ Pol kidi vac Antiok dî la Debi yuu Listla mî la tulec xomxo vông vinên ti lê nêbê Timoti. Timoti ta ge vêx Yuda ti wê vông i vin Yesu ge, dî ma ge tîbii Glik ti. ² Mêd Timoti lie vông vinên vac vigwe Listla yuu Aikoniam gee nêl i kitong nêbê i xomxo nivîha. ³ Mêgem Pol nêb Timoti i loc hixôn i om kô Timoti mî la gôl ninivi tiyi môp wê he Yuda vông ge. Pol xo he Yuda dî vông môp tige, ên he Yuda vac vigwe tigee vihati, he xovô wê Timoti ma ge tîbii Glik. ⁴ Mêd he la tup vac vigwe vihati dî nêl kiyang wê Yesu nue

ngivihi hixôn gyovixa hilu gê Jelusalem ge kitong vô xomxo vông vinên ên nêb he i timu vô. ⁵ Om xomxo vông vinên vac konglegesen vihati vông i vin xekizêc dì naba levac wê he vông ge le lec mi la kisii tiyi buc vihati.

Pol yê vivia lec wê xomxo Masedonia tyuc i ge

⁶ Myakilôhô Ngibua le vac he xôn ên nêb he i o nêl xolac vô tibii Esia lêm, om he la tup vac vigwe Plisia yuu Galesia. ⁷ Mêd he mila vigwe Misia dì xo nêb he ob la vigwe Bitinia, lêc Myakilôhô Ngibua wê Yesu vông ge le vac he xôn nêb he locen Bitinia i ma. ⁸ Mêgem he luu Misia vêl dì la Tloas. ⁹ Mêd vô bucén tige Pol yê vivia ti nêbê xomxo Masedonia ti le kisii dì kitaa i ên nêbê, “Ông sox lam Masedonia ên lam hôm xe lec.” ¹⁰ Pol yê vivia tige pyap mêt lutibed a, Luk, hixôn he, xe myag môp wê xe ob la Masedonia ge, ên xe xovô ên xe nêbê Anutu keac xe ên nêb xe la nêl xolac vô tibii viyang tiganê.

Pol la vigwe Pilipai dì Lidia vông i vin

¹¹ Mêgem xe lec sip gê Tloas dì la bôbac vô vigwe Samotles. Mêd xe xêp dì vidiiên xe kô sip mi la Niapolis. ¹² Mêd xe sea Niapolis dì mila vigwe levac Pilipai wê yêp vac vigwe levac Masedonia ge. Vigwe tige tibii Lom viac. Xe dô vigwe tige buc ya, ¹³ dì buc sabat xe sea vigwe nilô dì mila vô mia ên xe xo ên xe nêb mêt vigwe wê xomxo mi kitaa lec ge yêp vô mia tige. Mêgem xe mila vô vêx ya wê kitucma mi xeedô ge, om xe la dô hixôn he dì nêl xolac vô he. ¹⁴ Vêx ti lê nêbê Lidia ngô kiyang tige. Lidia lam gê vigwe Taiataila dì mi vông yuac bisnis lec

nivimihi hi. Lidia mi kitaa vô Anutu dî Apumtau pilepac i nilô dî i vô ninya vô kiyang wê Pol nêl ge. ¹⁵ Mêd Lidia hixôn xomxo wê mi dô hixôn i ge he vihati lipac mia. Mêd Lidia nêl vô xe ên nêbê, “Xam obêc wê bêc a vông i vin Apumtau nôn ge od xam lam dô vac a bog.” Nêl kiyang xekizêc vô xe om xe la dô hixôn i.

Pol yuu Sailas la dô vac xumac kalabuhu gê Pilipai

¹⁶ Buc ti xe nêb xe ob la vigwe ti wê xomxo mi kitaa vac ge, lêc xe mîla tulec vêx yuac ti vac môp. Vêx tige, vimwo nipaên dô vac nilô dî nêl kiyang vihati kitong om xomxo wê vêx tige vông yuac vô he ge, he kô mone levac lec kiyang wê vêx tige mi nêl ge. ¹⁷ Mêd vêx tige timu vô xe hixôn Pol vixam dî tyuc ên nêbê, “Tibii tigae, Anutu ti wê luu baba vêl ge nue yuac, om he lam nêl môp wê Anutu ob vô xam vêl ên nipaên ge kitong vô xam.” ¹⁸ Vêx tyo nêl kiyang tibêge tiyi buc tibeac om Pol ni nyag vô i dî pop dî nêl vô vimwo nipaên ên nêbê, “A nêl lec Yesu Kilisi lê bêga bê ông lop mi loc vêl ên vêx tige.” Mêgem lutibed vimwo nipaên lop mi la vêl ên vêx tige.

¹⁹ Mêd xomxo levac wê vêx tige vông yuac vô he ge he yê dî xovô nêbê he ob kô mone ti tii vac lêm, om he hôm Pol yuu Sailas xôn dî kô yuu mi la vô xomxo levac vac vigwe wê he mi kitucma vac ge. ²⁰ He kô yuu mi la vô gavman levac manôn dî nêl vô he ên nêbê, “Xomxo yuu ga, Yuda yuu. Yuu lam il bed ga nêb ob vông il vô nipaên. ²¹ Om yuu nêl kiyang ya lec môp wê gavman vibu ên nêb il Lom ob timu vô lêm ge.”

²² Mêd tibii wê lam kitucma gee vihati so vya vô Pol yuu Sailas, dì gavman levac tigee lêx yuu nêngakwi dì nêl ên nêb xomxo i pisa yuu. ²³ Mêd he hi yuu mi yuu kô myavinê levac, pyap dêc vông yuu la vac xumac kalabuhu dì nêl xêkizêc vô xomxo ti wê mi viac xumac kalabuhu ge ên nêb i yê yuu xôn. ²⁴ Mêd xomxo tige ngô kiyang wê he nêl xêkizêc vô i ge, om kô yuu mi la tung vac xumac nilô wê yêp mahigun ge di ving yuu vixa xôn ya plang.

²⁵ Vô vivuaên mahigun Pol yuu Sailas kitaâ dì vông lilo vô Anutu, dì tibii vihati wê dô vac xumac kalabuhu gee he ngô hixôn. ²⁶ Lêc lutibed ngiyêg levac ti val dì xumac kalabuhu yoc, dì lutibed vuayen vihati tax dì sen wê dô lec tibii kalabuhu vigê gee tul vêl ên he. ²⁷ Om tibii ti wê viac xumac kalabuhu ge kidi lec, lêc yê wê vuayen vihati tax mi la le myadongêng ge, dì xo ên nêbê tibii kalabuhu pec mi la, om loc hôm yipac nêb ob hi ici va yib. ²⁸ Lêc Pol keac vya levac vô i ên nêbê, “Hiên ông i ma, ên xe vihati dô.” ²⁹ Om xomxo tyo keac dì he dii ngwax mi lam, dì i tup mi la vô Pol yuu Sailas vac xumac lôma dì la yev vixa kitu vô yuu hixôn ni yetacên. ³⁰ Mêd kô yuu mi la vixun dì kînêg vô yuu ên nêbê, “Xomxo levac muue, a ob vông bêna êdêc Anutu i hôm a lec?”

³¹ Om yuu nêl lax vô i ên nêbê, “Ông vông i vin Apumtau Yesu dì Anutu ob hôm ông lec hixôn vinême nume.” ³² Mêd yuu nêl Apumtau xolac vô xomxo tige hixôn xomxo vihati wê mi dô vac i ben gee. ³³ Vô buc tibed tige xomxo tige kô yuu

mì la lipac yuu ninivi wê tibii hi i vô kityax ge. Dì Pol yuu Sailas lipac xomxo tige hixôn vinê nue vihati. ³⁴ Pyap dêc xomxo tyo kô yuu mì la vac ben xumac lôma dì la vông yaén vô yuu, dì he vinê nue vihati xêyaa vô niviha ên wê he vông i vin Anutu ge.

³⁵ Vigwe vidiiên titige gavman levac vông nue xêhipu val dì he nêl ên nêbê, “Ông piwelac xomxo yuu ge dì vông yuu i loc.” ³⁶ Om xomxo wê viac xumac kalabuhu ge la nêl vô Pol ên nêbê, “Gavman levac vông kiyang lam ên nêbê muu loc, om muu loc hixôn xêmyaa niviha.”

³⁷ Lêc Pol la nêl vô xêhipu ên nêbê, “Xii ga tibii Lom yuu, lêc he hi xii vô xomxo tibeac manôn dì vông xii la dô vac kalabuhu vidaaê. Dì he o tulec soén wê xii vông ge ti lêm, dì gwêbaga he nêb he ob vông xii la kiyang maên. Ge o tiyi lêm. Om heche va i lam kô xii mì loc.”

³⁸ Mêd xêhipu lax nêl kiyang tige vô gavman levace om he ngô dì xona mabu ên bo ti wê nêl ên nêbê yuu ge tibii Lom yuu. ³⁹ Om he la nêl kiyang malehe vô yuu ên nêbê, “Xe vông i so vô muu,” mêd kô yuu mì he la vixun dì nêl vô yuu ên nêbê, “Muu sea vigwe ga dì loc.” ⁴⁰ Pol yuu Sailas sea kalabuhu dì la vac xumac Lidia vông, dì yuu yê lie vông vinê dì nêl kiyang wê ob ngidu he xôn ge ya vô he, pyap dì yuu la.

17

Xomxo Tesalonaika nêb ob hi Pol yuu Sailas

¹ Pol yuu Sailas sea vigwe Pilipai dì la vigwe Ampipolis dì la vigwe Apolonia. Nang dì yuu

mîla vigwe Tesalonaika. Xumac lîlo wê he Yuda vông ge ti le vac vigwe tige,² om Pol la vac xumac tige tiyi xocbê mi la vac ya ilage, om la vac xumac tige lu yon lec buc sabat dî he Yuda nêlma lec kiyang wê yêp vac kipihac xolac ge.³ Mêd Pol nêl xolac kehe kitong vô he dî nêl ên nêbê, “Kilisi ti wê xam dô bin ge, Anutu tyuc lec nêb ob kô myavinê dî yib dî kidi lec mavîha vac yibêñ. Om Yesu wê a nêl i kitong vô xam gwêbaga ge, ge Kilisi tyo tige.”⁴ Mêd xomxo wê ngô kiyang gee he ya vông i vin kiyang wê Pol nêl ge om he timu vô Pol yuu Sailas vixa, dî tibii Glik wê mi kitaa vô Anutu gee hixôn tibii levac vinêe, he tibeac vông i vin hixôn.

⁵ Lêc he Yuda xêyaa vô myavinê vô yuu om he la kô tibii nipaên wê mi dô vax vac vigwe tigee mêd he kituc xomxo tibeac dî he xôn vông nididun levac vac vigwe Tesalonaika, dî la ka bua ên xumac wê Jeson vông dî myag Pol yuu Sailas ên nêb ob kô yuu mî la vô xomxo levac.⁶ Lêc he o yêvô yuu lêm, om he didii Jeson hixôn lie vông vinêñ ya mî la vô gavman levac wê viac vigwe Tesalonaika ge, dî nêl vô he ên nêbê, “Xomxo yuu wê la vac vigwe vihati mî la vông xomxo vô nipaên ge yuu val dô ga vac il bed.⁷ Di Jeson ga kô yuu mî la vac i ben dî he pwoo king Sisa kiyang vac dî nêl ên nêbê king ngwe dô lê nêbê Yesu.”⁸ Mêd gavman levac hixôn xomxo vihati ngô kiyang tige dî yetac mabu.⁹ Mêd he nêl vô Jeson he lie ên nêb he i kisuu kot, pyap dî he la.

Pol yuu Sailas la vigwe Belia

10 Vô bucên tige xomxo vông vinên vông Pol yuu Sailas la, dì yuu la vigwe Belia. Yuu mìla Belia mêd la vac xumac lilo wê he Yuda vông ge. **11** He Yuda wê dô Belia gee he vô ninya lehe vô xolac luu Yuda wê dô Tesalonaika gee vêl, om he hôm kiyang wê yêp vac kîpihac xolac ge tiyi lec buc vihati ên nêb ob xovô bê kiyang wê yuu nêl ge, ge kiyang nôn, me? **12** Mêgem he Yuda tibeac, he vông i vin, dì Glik levac wê dô hixôn he gee, vêx yuu xôn vux tibeac vông i vin hixôn. **13** Lêc he Yuda wê dô Tesalonaika gee ngô wê Pol la nêl Anutu xolac gê Belia ge, om he la Belia dì la nêl kiyang vaxvax ya vô he Belia om vông he yetac dì xêyaa vô myavînê vô Pol. **14** Om lutibed xomxo vông vinên vông Pol la gwec ninya dì Sailas yuu Timoti dô Belia. **15** Mêd xomxo wê la hixôn Pol ge kô i mi la Atens, pyap dì he lax mi la ben Belia, lêc Pol vông kiyang vô he nêbê Sailas yuu Timoti i loc lutibed vô i.

Pol nêl xolac vô tibii Atens

16 Pol dô bin Sailas yuu Timoti gê Atens, lêc yê wê anutu kityooêñ tibeac dô vac vigwe tige om vông i nilô vô viyin. **17** Mêgem Pol la vac xumac lilo wê he Yuda vông ge dì he Yuda hixôn tibii ba wê vông i vin Anutu ge, he Pol nêlma lec xolac. Dì buc vihati Pol la nêl kiyang vô xomxo wê kitucma mi dô lec wetôv ge. **18** Om tibii wê vông i vin kiyang ti nêbê Epikulian ge hixôn he wê vông i vin kiyang wê nêbê Stoik ge he Pol ngaênma lec kiyang, dì he ya nêl lec Pol ên nêbê, “Xomxo ti wê nêl kiyang vaxvax ge nêb ob nêl

kiyang vatya vô ilê?” Dì he ya nêl ên nêbê, “Mêd ob nêl kiyang lec anutu wê xomxo ya vông.” He nêl bêge, ên he ngô xolac wê Pol nêl lec Yesu wê kidi lec vac yibên ge. ¹⁹ Om he kô Pol mi la vô kaunsil wê mi kitucma lec kitôn Aliopagas ge, di he nêl vô Pol ên nêbê, “Xe ob ngô kiyang paha wê ông nêl vô xomxo ya ge. ²⁰ Èn kiyang wê ông nêl ge, xe ngô dì yaxêñ lêc ge kiyang ba ti wê xe lungêñ ge, om ông nêl kiyang tyo kehe kitong ên xe ngô.” ²¹ Tibii Atens hixôn tibii wê la dô hixôn he gee, he mi kitucma tiyi buc vihati ên he nêb he ob ngô kiyang paha dì nêl kiyang paha. Dì he o vông yuac ti hixôn lêm. Nge, he dô vac môtig tibed.

²² Om Pol kidi mi la le vac he kaunsil mahigun dì nêl vô he ên nêbê, “Xam tibii Atens. A xê wê xam vông yuac levac lec kitaaen vô anutu ya, ²³ ên a tup vac vigwe wê xam vông ge dì a xê anutu wê xam mi kitaa vô ge, dì a xê alta ti wê kiyang yêp lec bêga nêbê, ‘Alta tiga anutu wê xe lungêñ ge, ixe.’ Om Anutu tige wê xam lungêñ lêc xam mi kitaa vô ge, a ob nêl i kitong vô xam.

²⁴ “Anutu tige wê tung kibun hixôn susu vihati yang, dì i ge Apumtau wê viac lag yuu kibun om ob dô vac xumac wê xomxo lox ya vigê ge lêm. ²⁵ Anutu ge, susu ti o ma ên i lêm, dì xomxo ti ob vông yuac ên ngidu i xôn lêm. Èn ici va vông myakîlhô hixôn mavîha vô xomxo dì vông susu tibeac vô he. ²⁶ Taxlee Anutu tung xomxo tibed dì xomxo vô tibeac lec, mêd Anutu vông mi he dô lec kibun ga kidu kidu dì ici va vông buc vô he dì vông yôg vac kibun wê he ob dô

lec ge. ²⁷ Anutu nêb xomxo vihati i vông yuac lec myagên i ên he obêc tulec i. Lêc Anutu o dô teva ên il lêm. ²⁸ Anutu ge wê vông xêkizêc vô il dì il dô madviha dì il vîlee mi la dì lôm. Tiyi xocbê xam lime wê piyôp levac ge nêl ên nêbê, ‘Il vihati tu i nue.’ ²⁹ Il ga Anutu nue om il ob nêl bê Anutu ge tiyi xocbê susu wê xomxo vaci piyôp xovô, dì he tixuu lec gol yuu silva dì ngidax ge lêm. ³⁰ Ilage xomxo o xovô Anutu lêm, lêc Anutu o nêl kiyang ti lec he lêm. Lêc gwêbaga Anutu nêl kiyang vô xomxo vac vigwe vihati ên nêbê he i pilepac he. ³¹ Ên Anutu vinoo buc ti pyap, om obêc yaxêن xomxo vihati nêl kiyang i yêp bôbac vô buc tige. Anutu vông yuac tige vac xomxo ti vigê om tipi vô xomxo tyo kidi lec mavîha vac yibêñ, ên nêbê xomxo vihati i xovô bê Anutu vinoo xomxo tige vixôhîlôg.”

³² Xomxo tigee ngô kiyang wê Pol nêl lec xomxo ti wê kidi lec mavîha vac yibêñ ge, om he ya nêl kiyang manôn nipaên ya lec Pol, lêc he ya nêl ên nêbê, “Buc ti xe ob ngô kiyang tige i tii vac nang.” ³³ Pyap dêc Pol sea he di la. ³⁴ Lêc xomxo ya vông i vin kiyang wê Pol nêl ge di timu vô i vixa. He wê vông i vin ge ti lê nêbê Daionisias wê kaunsil vac vigwe Aliopagas ge ti, yuu vêx ngwe lê nêbê Damalis, di xomxo ya hixôn.

18

Pol la vông yuac vac Kolin

¹ Pol sea Atens di la Kolin, ² di mila tulec Yuda vux ti lê nêbê Akwila wê ben kehe Pontas ge. Ilage Akwila yuu vinê Plisila dô Lom wê yêp vac

vigwe levac Itali ge, lêc king Klodias nêl ên nêbê he Yuda he i sea Lom. Om yuu sea Lom dì la dô Kolin. Buc ya lam la vêl dì Pol mîla vô yuu, ³ lêc yê yuac wê yuu vông ge tiyi xocbê yuac wê i vông ge, om la dô hixônyuu dì yon duu xumac sel dì tibii kisuu. ⁴ Mêd buc sabat vihati Pol la vac xumac lilo wê he Yuda vông ge mî la nêl kiyang tibeac vô he, ên nêb he Yuda hixôn tibii ba he i vông nîlô i loc vô Yesu dì vông i vin.

⁵ Mêd Sailas yuu Timoti lam gê Masedonia dì val vô Pol, dì Pol nêl xolac vô he Yuda tiyi lec buc vihati dì nêl vô he ên nêbê, “Yesu ge Kilisi wê Anutu vinoo i pyap ge.” ⁶ Lêc he Yuda pwoo Pol vyâ vac dì so vyâ vô i om Pol lîlloo vijuva vêl ên ngakwi wê i vông ge ên nêbê he i xovô nêñ nipaén wê he vông ge, dì nêl vô he ên nêbê, “Xam obêc wib mî la vac nipaén ge od ge myaviwen wê xacxam va vông, ên a o vông nipaén ti vô xam lêm. Om gwêbaga a ob sea xam dì la nêl xolac vô tibii madiluhu wê o Yuda lêm gee.” ⁷ Mêgem Pol sea he mî la dô vac tibii ti ben lê nêbê Tisias Jastas. Tisias ge mi kitaa vô Anutu, dì i xumac le kwabo vô xumac lilo wê he Yuda vông ge. ⁸ Dì xomxo levac ti wê mi viac he Yuda xumac lilo ge lê nêbê Klispas hixôn vînêe nue vông i vin Apumtau, dì tibii Kolin tibeac ngô xolac wê Pol nêl ge di vông i vin dì lipac mia.

⁹ Vô bucên ti Anutu vông vîvia ti lam vô Pol bêga nêbê, “Xonaén i ma. Ông nêl xolac dì le i o dô xôa maén lêm. ¹⁰ Ên a dô hixôn ông, om xomxo ti o tiyi wê ob vông ông vô nipaén ge lêm, ên xomxo wê tu a nuge ge tibeac dô vac vigwe tiga.” ¹¹ Om Pol dô Kolin tiyi klismas ti dì dentuc

vigê vîlu dì sec ti, dì tîxuu tibii Kolin ya Anutu xolac.

¹² Vô buc wê Galio tu gavman levac dì viac vigwe Glik ge he Yuda tîbeac kitucma dì la hôm Pol xôn dì kô mi la vông kiyang vô ¹³ dì nêl ên nêbê, “Xomxo tiga tixuu xomxo lec môp kitaaên lê, lêc la môp bangwe dì o tîyi xocbê xolac wê xe vông ge lêm.” ¹⁴ Mêd Pol nêb ob nêl kiyang, lêc gavman levac Galio nêl vô he Yuda ên nêbê, “Xam Yuda, xomxo tiga obêc pwoo kiyang wê gavman vông ge vac, me obêc vông môp nipaên ya ge od a ob ngô kiyang wê xam nêl ge. ¹⁵ Lêc xam lam kinêg a lec kiyang hixôn lê dì xolac wê xacxam va vông ge, om xacxam va kô xam kiyang mi loc viac, ên a ob ngô kiyang tibêge lêm.” ¹⁶ Mêd Galio tii he vêl ên kot, ¹⁷ dì he la hôm xomxo levac wê mi viac Yuda xumac liло ge ti lê nêbê Sostenis xôn dì kô mi la hi vô gavman levac Galio manôn dì Galio yê lêc o nêl kiyang ti lec lêm.

Pol lax mi la Antiok wê yêp vac vigwe levac Silia ge

¹⁸ Pol dô Kolin buc ya, nang dêc sea xomxo vông vinêng tigee, dì Pol hixôn Plisila yuu Akwila yon la Senklia ên nêb ob lec sip mi la Silia. Gê Senklia Pol hilu kiyang ti vô Anutu om kiping bazub lihi. ¹⁹ Yon mila Epesas, dì Pol sea yuu dô dì la vac xumac liло wê he Yuda vông ge dì la nêl kiyang vô he. ²⁰ Mêd he nêl vô Pol ên nêb i dô hixôn he buc ya, lêc Pol nêl nêb ob la. ²¹ Om buc wê ob sea he ge od nêl vô he ên nêbê, “Anutu obêc tyuc lec ge od a obêc vena vô xam tii vac.”

Pyap dì Pol sea he dì la lec sip mì la. ²² La lec sip mì la Sisalia, lêc sip mìla le dì i lop vél ên sip dì la Jelusalem mì la keac vô xomxo vông vinên. Pyap dì i loc mì la Antiok.

Apolos nél xolac gê Epesas

²³ Mêd Pol dô Antiok buc ya, nang dêc kidi vac Antiok dì la tup vac viğwe wê yêp vac viğwe levac Galesia yuu Plisia ge, dì la nél kiyang vô xomxo vông vinên ên nêb i ngidu he xôn.

²⁴ Yuda ti lê nêbê Apolos wê ben Aleksandlia ge mìla dô Epesas. Apolos ge mi nél kiyang niviha dì xovô kiyang vihati wê yêp vac kipihac xolac ge. ²⁵ Ilage xomxo nél Apumtau Yesu môp kitong vô Apolos mì i xovô dì i nilô kidu i nêb ob timu vô xolac vihati, om Apolos nél Yesu kitong bôbac vô xomxo, lêc môp mia lipacêng ge, xovô wê Jon lipac xomxo ge tibed. ²⁶ Mêd Apolos la nél xolac vac xumac lilo wê he Yuda vông ge dì xonaên ma, dì Plisila yuu Akwila ngô kiyang wê Apolos nél ge, om kô i mì la vac yuu ben di la nél Anutu môp yuu xolac wê Apolos lungêng ge vihati kitong vô i. ²⁷ Mêd Apolos nêb ob la vigwe Glik dì lie vông vinên Epesas tyuc lec nêb i loc. Om he kivuu kipihac ti dì vông i la vô xomxo Glik ên nêbê he i kô Apolos lec niviha. Mêgem Apolos mìla Glik, dì xomxo wê Anutu xêyaa vin lec he mì he vông i vin gee, Apolos ngidu he xôn. ²⁸ Apolos he Yuda ngaênma lec xolac vô xomxo tibeac manôn, lêc Apolos nél kiyang hixôn xêkizêc om hi he nêng kiyang tô mì la. Ên Apolos nél kiyang wê yêp vac kipihac xolac ge kitong vô he om vông xovôên vô

he ên nêbê Yesu ge Kîlisi wê Anutu vînoo pyap
ge.

19

Pol la nêl xolac gê Epesas

¹ Apolos dô Kolin dì vô buc tige Pol la tup vac
vigwe kitôn dì mila Epesas. Dì mila tulec xomxo
vông vinên ya ² dì kinêg vô he ên nêbê, “Buc
wê xam vông i vin taxlee ge, Myakîlôhô Ngîbua
lam dô hixôn xam, me?” Lêc he nêl ên nêbê,
“Xe o ngô kiyang ti lec Myakîlôhô Ngîbua lêm.”
³ Om Pol kinêg vô he ên nêbê, “Om xam lipac
mia tina?” Lêc he nêl ên nêbê, “Xe lipac mia tiyi
wê Jon vông ge.”

⁴ Mêd Pol nêl ên nêbê, “Ilage Jon lipac xomxo
wê pilepac he dì vô nîmi vô nipaên ge, dì nêl
vô he ên nêbê he i vông i vin xomxo ti wê ob
val timuên ge. Xomxo tige Yesu.” ⁵ Xomxo tige
ngô kiyang wê Pol nêl ge om he lipac mia lec
Apumtau Yesu lê. ⁶ Mêd Pol vyax vigê lec he dì
Myakîlôhô Ngîbua lam hivun he xôn dì vông he
keac vac tibii toto vya wê he lungên ge dì he nêl
kiyang tiyi xocbê plopet ge. ⁷ Xomxo tige vigê
yuu dì tô mî la yuu.

⁸ Mêd Pol la vac xumac lilo wê he Yuda vông
ge dì la nêl Anutu xolac vô xomxo hixôn xêkizêc
dì xonaên ma. Pol nêl Anutu ben kehe kitong vô
he. Pol vông môp tibêge tiyi dentuc yon. ⁹ Lêc
xomxo ya nilô xêkizêc om he o vông i vin kiyang
wê Pol nêl ge lêm, dì he la nêl kiyang nipaên lec
môp wê Yesu vông ge vô xomxo tibeac manôn.
Mêgem Pol hixôn xomxo vông vinên sea he dì

la dô vac xumac wê Tilanas mi tixuu xomxo vac ge, dì Pol viac kiyang niviha vô xomxo tiyi buc vihati. ¹⁰ Pol vông môp tibêge tiyi lec klismas yuu, om Apumtau xolac la vô he Yuda hixôn he Glik wê dô vac vigwe levac Esia ge vihati.

Kiyang lec Siva nue vux

¹¹ Anutu vông xêkizêc vô Pol om Pol vông do levac tibeac, ¹² om xomxo kô Pol nivimihi wê ka bazub ya ge hixôn i nêñ ngakwi ya mi la vông vô xomxo wê yidac ge dì he vô niviha lec, dì xomxo wê vimwo nipaên dô vac he nilô ge, vimwo nipaên pec mi la vêl ên he.

¹³ Yuda ya mi vîlee vac vigwe viyang viyang di la tii vimwo nipaên vêl ên xomxo, dì he ya tixuu nêb ob nêl Apumtau Yesu lê dì tii vimwo nipaên vêl lec Yesu lê. Om he nêl bêga nêbê, “Yesu ti wê Pol nêl i kitong ge, xe nêl vô ông lec i lê bêga bê ông lop mi loc vêl ên xomxo tige.” ¹⁴ Xomxo levac wê mi si daa vô Anutu ge ti lê nêbê Siva, nue vux vigê vilu dì sec yuu vông môp tibêge, ¹⁵ lêc vimwo nipaên nêl vô he ên nêbê, “A xovô Yesu dì a xovô Pol, lêc xam ge letya?” ¹⁶ Mêd xomxo ti wê vimwo nipaên dô vac i nilô ge hôm he xôn dì hi he ninivi vô nipaên dì lêx he ngakwi sea, om he sea xumac tige dì pec mi la xêtuac. ¹⁷ Mêd he Yuda hixôn he Glik wê dô Epesas gee vihati ngô kiyang tige om he xona mabu dì pimil Apumtau Yesu lê. ¹⁸ Mêgem xomxo vông vinên tibeac lam nêl he nêñ nipaên wê mi vông ge kitong seac, ¹⁹ dì he wê mi vông yevac ilage kituc he kipihac yevac lam dì si lec ngwax vô xomxo vihati manôn. Kipihac tigee, he kisuu lec mone

levac tiyi xocbê 50,000 kina. ²⁰ Mêgem Apumtau xolac la vô levac vac viçwe tibeac.

Tibii Epesas vô nididun levac lec he anutu Atemis

²¹ Pyap dêc Myakîlôhô Ngîbua vông xovôên vô Pol, om Pol nêl ên nêbê, “A ob la tup vac viçwe Masedonia yuu Glik di la Jelusalem. Pyap di a ob la Lom hixôn.” ²² Mêd Pol vông Timoti yuu Elastas wê yuu mi ngîdu i xôn ge yuu la Masedonia, di Pol dô myabo tya gê Esia.

²³ Vô buc tige xomxo ya vông vevac vô môp wê Apumtau vông ge di vông nididun levac. ²⁴ Ên xomxo ti dô Epesas lê nêbê Demitlias wê mi vông yuac lec silva. Demitlias vông xumac nipwo ya silva tiyi xocbê xumac ngîbua wê anutu kityooën Atemis vông ge. Demitlias he nue yuac kô mone mabu lec yuac tige, ²⁵ om Demitlias kituc nue yuac hixôn tibii wê mi vông yuac tibêge lam di nêl vô he ên nêbê, “Xame, xam xovô wê il kô mone mabu lec yuac wê il mi vông ge. ²⁶ Lêc xam wê di ngô wê Pol val pilepac xomxo tibeac nilô di he vông i vin kiyang wê nêl ge. Ên Pol nêl ên nêbê anutu wê xomxo vông ya viçê ge, ge o Anutu nôn lêm. Pol lam nêl kiyang tige vac il bed di nêl vac viçwe levac Esia vihati hixôn. ²⁷ Om kiyang wê Pol nêl ge ob vông yuac bisnis wê il vông ge lê vô nipaên, di xumac ngîbua wê anutu Atemis vông ge, xomxo ob yê tiyi xocbê xumac pileva. Atemis ge il anutu vêx wê il Esia hixôn xomxo vac viçwe vihati mi kitaa vô ge, lêc Pol kiyang ob vông lê levac wê Atemis vông ge vô nipaên.”

²⁸ Xomxo tigee ngô kiyang wê Demitlias nêl ge om he xêyaa vô myavinê dì he tyuc via levac ên nêbê, “Atemis wê il Epesas vông ge i vêx levac.” ²⁹ Mêd tyucê tige la vac vigwe Epesas vihati om tibii vihati vông didun levac dì tup mi la hôm Gaias yuu Alistakas xôn dì didii yuu dì he la vac vigwe wê he mi kitucma vac ge. Yuu ge Masedonia yuu wê mi la hixôn Pol ge. ³⁰ Pol nêb ob la vac tibii wê kitucma gee mahigun, lêc xomxo vông vinê le vac xôn nêb i locên i ma. ³¹ Dêc gavman Esia mangwe wê Pol nipipu ge he vông kiyang la vô Pol nêbê i loc vacên kitucmaên i ma.

³² Mêd xomxo wê kitucma gee, he tibeac o xovô kitucmaên tige kehe lêm, om he piyôp juda dì he ya tyuc kiyang bangwe dì ya tyuc kiyang baba ya. ³³ Om Yuda ya kô lie ti lê nêbê Aleksanda mi la tung vac tibii kitucmaên mahigun ên nêbê i nêl kiyang vô he, om Aleksanda vông vigê la kisii ên nêb ob nêl kiyang. ³⁴ Lêc xomxo tigee yê Aleksanda dì xovô nêbê ge Yuda ti, om he vihati tyuc via yêp tibed ên nêbê, “Atemis wê il Epesas vông ge i vêx levac.” Mêd he tyuc via tibêge tiyi hiyôv manôn yuu.

³⁵ Mêd xomxo levac wê mi kivuu kiyang wê he Epesas vông ge ti lam keac lec he dì he dô kiyang maên, dì i nêl vô he ên nêbê, “Xam Epesas, bêna lêc xam tyuc via lec Atemis? Xomxo vihati xovô ên nêbê il Epesas viac xumac ngibua wê Atemis vông ge dì il viac ngidax ngibua wê tô gê kisii ganê mi lam ge hixôn. ³⁶ Xomxo ti tiyiên ma wê ob pwoo kiyang tige vac, om xam dô didun maên, dì xam o lêc vông môp nipaên decdec

lêm. ³⁷ Xam kô xomxo yuu ge mi lam, lêc yuu o vun susu ti vac xumac ngibua lêm, di yuu o so vya vô anutu wê il vông ge lêm. ³⁸ Om Demitlias he nue yuac obêc nêb vông kot vô xomxo ti ge, od buc wê xomxo ob vông kot lec ge yêp, di gavman levac dô, om he i loc vông kiyang vô gavman levac ên i titô he nêñ kiyang. ³⁹ Lêc kiyang wê xam vông ge ya obêc gên yêp ge od buc wê kitucmaêñ ge xam nêñ kiyang tige di il hi i yib. ⁴⁰ Ên môp wê il vông gwêbaga tiyi wê il ob tulec myaviwen levac, ên il lam kitucma mi vông didun levac, lêc gavman obêc kinêg kitucmaêñ tiga kehe vô il ge, od o tiyi wê il ob nêñ kiyang ti lax vô he ge lêm.” ⁴¹ Xomxo levac nêñ bêge vô he di vông he toto la.

20

Pol la tup vac vigwe Masedonia yuu Glik

¹ Nididun wê Epesas vông ge tiyôô, di Pol keac xomxo vông vinêñ kituc lam vô i di viac kiyang vô he ên nêb i ngidu he xôn. Pyap dêc pul he vigê di sea he di la Masedonia. ² Mêd Pol tup vac vigwe Masedonia vihati di nêñ kiyang tibeac vô xomxo vông vinêñ ên nêb i ngidu he xôn. Pyap di i la Glik ³ di la dô dentuc yon. Nang dêc Pol nêb ob lec sip mi la Silia, lêc he Yuda wê dô Glik ge hilu kiyang xôn nêb ob hi Pol i yib om Pol xo nêb ob lax mi la Masedonia. ⁴ Xomxo wê la hixôn Pol ge he lê nêbê Sopata wê ma Pilas wê lam gê Belia ge, di Alistakas yuu Sekandas wê yuu lam gê Tesalonaika ge, di xomxo Debi ti lê nêbê Gaias, di Timoti, di Tikikas yuu Tlopimas wê yuu lam gê

vigwe levac Esia ge. ⁵ Xomxo tigee la dô bin xe gê Tloas. ⁶ Dì xe dô dì da levac wê Yuda mi ya blet wê yis maên ge lam la vêl, mêd xe lec sip gê Pilipai dì la, dì buc vigê viulu lam la vêl lêc xe mila Tloas dì dô da ti gê Tloas.

Pol vông Yutikas kidi lec maviha

⁷ Xe kitucma lec da ên xe nêb xe ob xa yaên di xa pasa hixôn, mêd Pol nêl xolac vô xe ên nêb vidiiên titige ob sea xe dì la, om nêl xolac dia dì i la dì la vivuaên mahigun. ⁸ Xe kitucma vac xumac nilô wêyêp kisii ge dì lam tibeac tum vac. ⁹ Mêd xomxo ngivihi ti lê nêbê Yutikas la dô lec xumac vuayen nipwo kisii, mêd Pol nêl kiyang dia om Yutikas manôn yêp dì i yêp nilô ma om tô lec vuayen nipwo tige dì la kibun. Xumac nilô tige yêp kisii dì nilô ti yêp vac mahigun dì ti yêp ngibi. Om he lop mi la yê ngivihi tige lêc yib. ¹⁰ Mêd Pol lop mi la vô xomxo tyo dì le ni xocên kisii dì hôm lec vigê dì nêl vô he ên nêbê, “Xam o vô viyin lêm, ên ga dô maviha.” ¹¹ Mêd Pol lec mi lax kisii dì lax ya hixôn xomxo vông vinên. Pyap dì i nêl kiyang dia vô he dì vigwe vidii lec, dì sea he dì la. ¹² Mêd ngivihi tyo dô maviha dì he kô mi lax ben hixôn xêyaa nivîha.

Pol sea Tloas dì la Mailitas

¹³ Mêd xe lec sip gê Tloas mi la mug mi la vigwe Asos, ên Pol nêl nêb ob la kibun mi la Asos dì xe xôn obêc lec sip gê Asos. ¹⁴ Om Pol mila vô xe gê Asos, dì xe kô i lec sip dì xe xôn la Mitilini. ¹⁵ Nang dêc xe sea Mitilini mi la, dì vigwe vidiiên titige xe mila kwabo vô vigwe Kaios, dì xe xêp dì vigwe vidiiên xe mila Semos dì vidiiên xe mila

Mailitas. ¹⁶ Xe luu vigwe Epesas vêl, ên Pol nêb ob dô vigwe levac Esia buc tibeac lêm, ên xo nêb ob la lutibed ên la yê buc Pentikos gê Jelusalem.

Pol nêl kiyang vô gyovixa Epesas

¹⁷ Vac vigwe Mailitas Pol vông kiyang la vô gyovixa Epesas nêb he i loc vô i. ¹⁸ Om he mîla dì Pol nêl vô he ên nêbê, “Xam xovô môp yuu yuac wê a lam vông vac xam mahigun vô buc wê a val Esia taxlee ge hixôn buc vihati wê a dô hixôn xam ge. ¹⁹ Dì buc tibeac he Yuda hilu kiyang xôn nêb ob vông viyin vô a, om a dô vac viyin tibeac, dì a lêg vô nipwo lec, lêc a vông yuac wê Apumtau vông vac a viégêg ge. ²⁰ Dì a o yax kiyang ti vun ên xam lêm. Nge, a nêl kiyang wê ob ngidu xam xôn ge vihati yêp seac vô xam. A tixuu xam vac kitucmaên dì a loc tixuu xam vac xam toto bom hixôn. ²¹ Dì buc tibeac a nêl kiyang xêkizêc vô xam Yuda hixôn xam tibii ba ên a nêbê xam pilepac nilôm i loc vô Anutu dì xam vông i vin il lig Apumtau Yesu. ²² Om xam ngô lê. Gwêbaga Myakilôhô Ngibua nêl vô a nêb a la Jelusalem, lêc viyin wê xomxo ob vông vô a gê Jelusalem ge, a lungên. ²³ Vac vigwe vihati wê a la dô vac ge Myakilôhô Ngibua nêl kitong vô a ên nêbê a ob kô viyin dì tibii ob tung a vac xumac kalabuhu. ²⁴ Lêc a nêb a ob vông yuac vihati wê Apumtau Yesu vông vô a ge i loc tiyi lec myahipu dì a o xo a nignivi lêm. Yuac wê a ob vông ge a ob nêl vizid nivîha wê Anutu vông ge kitong vô xomxo.

²⁵ “Xam xovô bê ilage a loc tup vac xam dì loc nêl Anutu ben kehe kitong vô xam, lêc gwêbaga

a xovô ên a nêbê xam obêc wê a magnôn tii vac lêm. ²⁶ Om a ob nêl kiyang xêkizêc vô xam bêga bê xam ti obêc wib mi la vac nipaên ge od kiyang ti o yêp vô a lêm. ²⁷ Ên a o yax kiyang ti vun ên xam lêm. Nge, a nêl kiyang wê Anutu vông ge vihati kitong vô xam. ²⁸ Om xam viac xam di xam viac Anutu nue vihati, ên Myakilôhô Ngibua vinoo xam nêb xam viac he. Xam viac he i niviha, ên Apumtau kisuu he ya hi wê ici va vông ge. ²⁹ A xovô ên a nêbê a ob sea xam di a ob la, di timuên xomxo nipaên ya obêc lam vac xam mahigun di lam vông xam vô nipaên tiyi xocbê noo vimen la hi bwoc sipsip ge. ³⁰ Di xacxam va ya obêc kidi vac xam mahigun di nêl kiyang kityooên vô xam di dìdii xam mi lax timu vô he vixa. ³¹ Om xam viac xam niviha, di xam xovô bê tiyi klismas yon a dô hixôn nilôg viyin yuu byagên, lêc a nêl Anutu xolac vô xam tiyi bucên yuu viidiiên vihati.

³² “Di gwêbaga a ob tung xam vac Anutu viégê di xam dô vac kiyang xêyaa vin lecên wê Anutu vông ge. Ên kiyang tige tiyi wê ob vông xam le xêkizêc, di ob vông vizid wê Anutu nêb ob vông vô il vihati wê il tu i nue ge vô xam hixôn.

³³ “A o kitaa gol yuu silva hixôn nivimihi vô xomxo ti lêm. ³⁴ Xam xovô ên xam nêbê aca va viégê vông yuac di a tulec susu wê ngidu a xôn di ngidu xomxo wê dô hixôn a ge xôn. ³⁵ Yuac vihati wê a vông ge nêl kitong vô xam bêga nêbê il ob vông yuac xêkizêc ên i ngidu xomxo wê he nêl xêkizêc ma ge xôn. Di il ob xovô kiyang wê Apumtau Yesu nêl bêga nêbê xomxo ti obêc vông

susu vô xomxo ngwe ge od xêyaa ob vô niviha luu môp wê ob kô susu vô xomxo ngwe ge vêl.”

³⁶ Pol nêl kiyang tige pyap dì yev vixa kitu vac dì he gyovixa kitaa. ³⁷ Pyap dì he vihati byag mabu dì kîva Pol xôn dì pul i vigê. ³⁸ Dì he nilô vô viyin levac ên kiyang wê Pol nêl vô he ên nêbê, “Xam obêc wê a magnôn tii vac lêm.” Mêd he kô Pol mi la tung lec sip.

21

Pol lec sip nêb ob la Jelusalem

¹ Mêd xe lec sip dì sea he dì mîla bôbac vô vigwe Kos, dì vigwe vidiîen ge xe kidi mi la vigwe Los, dì xe sea Los dì mîla Patala. ² Mêd xe tulec sip ngwe wê ob la vigwe Pinisia ge om xe lec sip tige dì la. ³ Mêd xe mîla kwabo vô vigwe Saiplas wê yêp vô xe vigêm kêt ge dì xe luu Saiplas vêl dì la Taia vac vigwe levac Silia. Mêd tibii tul kupac vêl ên sip, ⁴ dì xe lop vêl ên sip dì la myag xomxo vông vinêr vac vigwe tige lêc xe tulec he ya om xe la dô hixôn he da ti. Myakîlôhô Ngîbua vông xovôîen vô he om he nêl vô Pol ên nêbê, “Locên Jelusalem i ma.” ⁵ Mêd buc wê xe dô hixôn he ge tiyôô om he vông vinêr vihati hixôn vinêe nue, xe xôn sea he ben dì la gwec ninya, mêd xe vihati yev vixam kitu vac dì kitaa, ⁶ pyap dì xe pulma vigêm dì xe lec sip dì he lax mi la ben.

Agabas nêl kiyang vô Pol

⁷ Xe sea Taia dì mîla Tolemes, dì xe la vô xomxo vông vinêr wê dô vigwe tige dì keac vô he dì dô hixôn he buc tibed. ⁸ Dêc vigwe vidiîen ge xe sea Tolemes dì la Sisalia, dì mîla dô hixôn sinale Pilip

vac i ben. Pilip ge xomxo wê Yesu nue ngivihi vinoo he vigê vilu dì sec yuu gê Jelusalem ilage ên nêb he i ngidu Yesu nue ngivihi xôn ge. ⁹ Pilip nue vêxwo yuudiyyuu dô wê he mi nêl Anutu xolac ge.

¹⁰ Xe dô Sisalia buc ya la vêl mêt plopet ti lê nêbê Agabas kidi gê Judia dì val Sisalia vô xe, ¹¹ dì val hôm Pol let dì ku ici va vigê yuu vixa xôn ya, dì nêl ên nêbê, “Myakilôhô Ngibua nêl bêga nêbê he Yuda wê dô Jelusalem ge obêc ku xomxo ti wê i let tiga xôn tiyi bêga, dì he obêc vông i la vac tibii wê o Yuda lêm ge vigê.”

¹² Xe ngô kiyang tige om xe wê xe la hixôn Pol ge, hixôn he wê dô vac vigwe tige xe kitaa Pol ên xe nêbê, “Locên Jelusalem i ma.” ¹³ Lêc Pol nêl vô xe ên nêbê, “Bêna lêc xam byag dì vông a nilôg vô viyin? A o xona ên wê tibii ob ku a xôn ge lêm. Dì he obêc hi a xib gê Jelusalem ge od ge pyap. A obêc xib lec Apumtau lê.” ¹⁴ Xe nêl kiyang tibeac vô Pol, lêc o ngô lêm, om xe sea vyam wê xe nêl ge dì nêl bêga bê, “Anutu i vông i tiyi wê xovô ge.”

Pol nêl yuac kitong vô gyovixa gê Jelusalem

¹⁵ Buc ya lam la vêl mêt xe kô xe susu lec ên xe nêb xe ob la Jelusalem. ¹⁶ Dêc xomxo vông vinên Sisalia ya la hixôn xe dì xe la Jelusalem, dì he kô xe mi la vac Neson ben wê xe ob xêp vac ge. Neson ge xomxo Saiplas ti wê vông i vin Yesu ilage. ¹⁷ Xe mila Jelusalem dì lige vông vinên wê dô Jelusalem gee kô xe lec hixôn xêyaa nivîha.

¹⁸ Dì vigwe vidiiên ge xe hixôn Pol la xê Jems, dì gyovixa Jelusalem vihati la dô hixôn. ¹⁹ Mêt

Pol pul he vigê dì nêl kiyang lec yuac vihati wê Anutu ngiđu i xôn dì i la vông vac tibii wê o Yuda lêm gee ben.

²⁰ He gyovixa ngô kiyang wê Pol nêl ge om he pimil Anutu dì nêl vô Pol ên nêbê, “Lige, ông xovô bê Yuda tibeac xocbê 1,000 ge he vông i vin Yesu, lêc he timu vô xolac wê Moses vông ge hixôn. ²¹ Dì xomxo ya nêl kiyang kityooên vô he ên nêbê ông la nêl kiyang vô he Yuda wê la dô vac tibii ba ben gee ên ông nêbê he i sea Moses xolac dì sea môp wê ob gôl nue ninivi ge dì sea môp wê he Yuda mi vông ge. ²² Om il ob vông bêna? Ên gwêbaga he Yuda ob ngô wê ông val dô ga. ²³ Om ông vông i tiyi kiyang wê xe ob nêl vô ông bêga bê xe lige yuudiyuu dô wê he hilu kiyang ti vô Anutu ge. ²⁴ Om ông loc hixôn he dì xam loc vông i tiyi môp wê yêp vac Moses xolac ge wê ob kitya xam nêm nipaên vêl dì xam vô paha lec, dì ông vông mone vô he, ên he i loc kiping bazub lihi. Ông vông môp bêge, ên xomxo vihati i yê wê ông timu vô Moses xolac ge dì he i xovô bê kiyang wê xomxo kityoo lec ông ge nôn maên.

²⁵ “Dì tibii vông vinên wê o Yuda lêm ge, ilage il hilu kiyang dì vông kipihac ti la vô he ên il nêbê he i kol he ên susu yaên wê tibii vông i tu daa vô anutu kityooên ge, dì he yaên hi i ma, dì he i o ya lili wê he ngibina kwa dì hi dô vac nilô ge lêm, dì he i xona ên môp yôdac vêx yuu vux.” ²⁶ He nêl bêge vô Pol, om Pol kô xomxo yuudiyuu tigee dì vigwe vidiién titige he xôn la timu vô môp wê ob kitya he nêl nipaên vêl ge, pyap dì he la vô

xomxo wê mi si daa ge vac Anutu xumac ngibua
dî la nêl buc wê he ob vô paha lec dî he toto ob
vông daa vô Anutu ge kitong vô he.

He Yuda la hôm Pol xôn vac xumac ngibua

²⁷ He dô dî buc vîgê vilu dî sec yuu vô kwabo
lec wê ob tiyôô ge, lêc he Yuda wê lam gê Esia
gee yê wê Pol la dô vac Anutu xumac ngibua ge,
om he vông xomxo tibeac nilô juda sea dî he la
hôm Pol xôn, ²⁸ dî tyuc vya levac ên nêbê, “Xam
lige Islel, xam lam hixôn xe, ên xomxo tiga wê mi
la vac vîgwe vihati dî la so vya lec il Islel hixôn
Moses xolac dî xumac ngibua tiga. Dî gwêbaga
xomxo tiga vông môp nipaên bêga bê kô tibii
wê o Yuda lêm ge mi he lam vac Anutu xumac
ngibua ga om vông xumac tyo vô nipaên.” ²⁹ He
nêl bêge, ên he yê wê Pol la vîlee vac Jelusalem
hixôn Tlopimas wê tibii Epesas ti ge, om he so
nêbê mêt Pol kô Tlopimas mi yuu la vac Anutu
xumac ngibua nilô.

³⁰ Om xomxo Jelusalem vihati xêyaa vô
myavinê vô Pol dî he kitucma mi la hôm Pol xôn
vac Anutu xumac ngibua dî kô i mi la vixun dî
tung vuayen lec lutibed.

³¹ Mêt xomxo tigee hi Pol ên nêb ob hi i
yib, lêc kiyang la vô Lom levac ti wê viac tibii
vevac vihati ge ên nêbê xomxo Jelusalem vihati
kitucma dî vông nididun levac. ³² Om tibii levac
tige kô tibii vevac levac ya hixôn he nue vevac dî
he la lutibed dî mila le vac xomxo mahigun. Mêt
xomxo yê wê he val ge om he sea Pol dî hiên ma.
³³ Mêt tibii levac tige nêl vô nue vevac ên nêbê
he i loc hôm Pol xôn dî ku i xôn ya sen yuu. Mêt

tibii levac nêl ên nêbê, “Xomxo tiga letya? Di i vô va lêc xam hi?” ³⁴ Lêc xomxo ya tyuc kiyang ngwe di he ya tyuc kiyang bangwe, di he tyuc vac nididun levac om tibii levac tige o ngô kiyang wê he tyuc ge nivîha lêm, om nêl vô nue vevac ên nêb he i kô Pol mi loc vac xumac wê he vông ge. ³⁵⁻³⁶ Om he kô Pol mi la lec peb, lêc xomxo tibeac timu vô he vixa di tyuc ên nêbê, “Hi i yib.” Om tibii vevac tigee hôm Pol kisii di kô mi la.

Pol nêl i kehe kitong vô he Yuda

³⁷ He nêb he ob kô Pol mi la xumac lôma, lêc Pol nêl vô tibii vevac levac tige vac vyva Glik ên nêbê, “A ob nêl kiyang ti vô ông.” Mêd tibii vevac tyo nêl vô Pol ên nêbê, “Ông xovô vyva Glik. ³⁸ A so ên a nêbê mêd ông Isip ti wê ông vông vevac vô gavman ilage di i kô tibii 4,000 hixôn he yipac di didii he mi la vac vigwe myadongên.” ³⁹ Mêd Pol nêl vô i ên nêbê, “A ga Yuda ti di a bog vigwe levac Tasas wê yêp vac vigwe Silisia ge. Om a kitaa ông bê ông tyuc lec di a nêl kiyang ya vô xomxo tigae.” ⁴⁰ Mêd tibii levac tige lee yuu om Pol le lec peb di vông vigê la kisii di xomxo vihati dô kiyang maên, mêd Pol nêl kiyang vô he vac Yuda vyva.

22

¹ Pol nêl vô he bêga nêbê, “Xam mage lige, a ob nêl a kehe kitong om xam ngô.” ² He ngô wê Pol keac vac Yuda vyva ge om he dô kiyang maên, di Pol nêl vô he ên nêbê,

³ “A ga Yuda ti di a yubac gê Tasas vac vigwe levac Silisia, lêc a lig gê Jelusalem di Gameliel

tixuu a ya Moses xolac vihatî wê il buge timu vô ge om a vông i vin Anutu xêkizêc dì vông yuac wê i vông ge tiyi xocbê xam vông gwêbaga.

⁴ Dì a vông viyin levac vô xomxo wê vông i vin Yesu ge ên a nêb a ob hi he i yib, dì a ku he vêx yuu vux xôn dì tung he vac xumac kalabuhu.

⁵ Xomxo daa sién nêñ levac hixôn kaunsil vihatî xovô môp wê a vông ilage, om he tiyi wê ob nêl a kitong. Mêd he kivuu kipihac vô he Yuda wê dô Damaskas ge dì a kô mì la Damaskas ên a nêb a ob hôm xomxo vông vinêñ wê dô vigwe tige xôn dì kô he mì lam Jelusalem ên he i lam kô myavînê.

Pol nêl kiyang lec wê vông i vin Kîlisi ge

⁶ “A loc mì la dì a mîla kwabo vô Damaskas vô vidiién wê hiyôv tyip kitôn ge, lêc lutibed xêseac ti lam gê kisii dì lam byêx a magnôn, ⁷ dì a tilii mì la xêp kibun, dì a ngô vyâ ti lam nêl vô a ên nêbê, ‘Sol, bêna lêc ông vông viyin vô a?’ ⁸ Lêc a kinêg ên a nêbê, ‘Apumtau, ông letya?’ Dì i nêl vô a ên nêbê, ‘A Yesu Nasalet wê ông vông viyin vô a ge.’ ⁹ Mêd xomxo wê dô hixôn a gee yê xêseac lê, lêc he o ngôvô xomxo ti wê keac vô a ge vyâ lêm.

¹⁰ “Mêd a kinêg ên a nêbê, ‘Apumtau, a ob vông bêna?’ Lêc Apumtau nêl vô a ên nêbê, ‘Ông kidi lec mì loc Damaskas, ên xomxo ti obêc nêl yuac wê Anutu nêb ông ob vông ge kitong vô ông.’ ¹¹ Xêseac tige byêx a magnôn dì a o xê susu ti lêm, om he wê dô hixôn a gee hôm lec a vigêg dì dîdii a dì xe la Damaskas.

¹² “Xomxo ti lê nêbê Ananaias dô Damaskas. Ananaias viac Moses xolac vihatî dì timu vô

niviha om he Yuda wê dô Damaskas gee yê ên nêb i xomxo niviha. ¹³ Mêd Ananaias lam le vô a magnôn dì nêl ên nêbê, ‘A lig Sol, mamnôn i seac.’ Dêc lutibed a magnôn seac dì a xê Ananaias. ¹⁴ Dì i nêl vô a ên nêbê, ‘Anutu wê il buge vông ge vinoo ông ên nêb ông xovô kiyang wê i vông ge dì ông wê xomxo niviha tyo wê ici va nêl kiyang vô ông vac mya ge, ¹⁵ ên ông obêc kô kiyang wê ông wê dì ngô ge mi la nêl kitong vô xomxo vihati. ¹⁶ Om ông dîbin vatya? Kidi lec mi loc lipac mia, dì ông kitaa vô Apumtau ên i kitya ông nêm nipaên vêl.’

Pol nêl kiyang lec wê Anutu vông i la vô tibii madiluhu ge

¹⁷ “Mêd a lôm Jelusalem dì la kitaa vac Anutu xumac ngibua, lêc a xê vivia ti bêga nêbê ¹⁸ Apumtau nêl kiyang ti vô a ên nêbê, ‘Ông sea Jelusalem dì loc lutibed, ên ông obêc nêl a kitong vô xomxo ge od he ob vông i vin lêm.’ ¹⁹ Mêd a nêl ên a nêbê, ‘Apumtau, he xovô wê ilage a la vac xumac liло vihati dì a la hôm xomxo wê vông i vin ông ge xôn dì a hi he. ²⁰ Dì buc wê he hi Stiven wê mi nêl ông kiyang ge od a le hixôn dì viac he wê nêx Stiven ya ngidax ge nêñ ngakwi, dì a xê môp wê he vông ge ên a nêbê niviha.’ ²¹ Lêc Apumtau nêl vô a ên nêbê, ‘Ông loc ên a ob vông ông loc môp dia vô tibii madiluhu wê o Yuda lêm gee.’ ”

Xomxo levac Lom ti viac Pol

²² He Yuda ngô kiyang wê Pol nêl ge, dì i val vô kiyang ti wê nêb ob la vô tibii ba ge lêc he yê tiyiên ma om he tyuc vyac levac ên nêbê, “Hi

xomxo tige i yib. Xomxo tibêge ob dô maviha lêm.” ²³ He tyuc levac dì nêx nivimihi kisii dì hôm vijuva mi nêx i la kisii hixôn. ²⁴ Om tibii vevac tige nêl vô nue vevac ên nêbê, “Xam kô Pol mi loc vac il bed xumac lôma dì loc hi i ya yahi, ên i nêl kiyang wêYuda tyuc lec i ge kehe vô il mi il ngô.” ²⁵ Om he ku Pol vigê xôn ya let, lêc Pol kinêg vô tibii vevac ti wê le kwabo ge ên nêbê, “Xolac wê gavman vông ge yêp ên nêbê xam obêc hi xomxo Lom ti tax dêc i vông kot tîmuên ge od obêc la tiyi, me?”

²⁶ Tibii tige ngô kiyang wê Pol nêl ge om lax nêl vô tibii vevac levac ên nêbê, “Ông ob vông bêna vô xomxo tige? Ên xomxo tige Lom ti.” ²⁷ Om xomxo levac tige la vô Pol dì kinêg vô i ên nêbê, “Ông nêl kitong vô a bê ông Lom ti vixôhilôg, me?” Om Pol nêl ên nêbê, “Vixôhilôg, a xomxo Lom ti*.” ²⁸ Mêd tibii levac tige nêl vô Pol ên nêbê, “A vông mone levac la vô gavman, om a dô tiyi xocbê xomxo Lom.” Lêc Pol nêl ên nêbê, “Dì a mô, a o bêge lêm, ên tag kô a dì a Lom ti.” ²⁹ Mêd nue vevac wê nêb ob hi Pol ge ngô kiyang tige om xona dì sea Pol lutibed, dì tibii vevac levac tige ngô wê Pol Lom ti lêc he ku i xôn ge, om xona.

³⁰ Tibii levac tige nêb ob ngôvô kiyang wê he Yuda nêl lec Pol ge kehe, om vigwe viđiién ge piwelac sen vêl ên Pol dì vông kiyang la vô Yuda levac wê mi si daa gee hixôn kaunsil vihati ên

* **22:27:** Pol ge xomxo Lom ti vixôhilôg, ên yubac vac vigwe Tasas vac vigwe levac Silisia wê Lom viac ge. Lêc Pol ge Islele ti, ên ta yuu ma ge xomxo Islele yuu.

nêbê he i lam kitucma, mêt tibii vevac levac tyo kô Pol mi lam lax vô he manôn.

23

Pol nêl kiyang vô kaunsil wê he Yuda vông ge

¹ Pol manôn la vô he kaunsil di nêl kiyang vô he nêbê, “Xam lige, môp wê a vông ilage di i val tyip gwêbaga, Anutu yê nêb a o vông ti so lêm.” ² Mêt xomxo daa sién nêl levac lê nêbê Ananaias ngô Pol kiyang, om nêl vô xomxo wê le kwabo vô Pol ge ên nêbê, “Pitap i mya.” ³ Lêc Pol nêl vô Ananaias ên nêbê, “Ông tiyi xocbê xax wê xomxo lipac pên lec kisii lêc nilô pital ge, om Anutu obêc hi ông, ên ông nêb ông ob titô a kiyang ya Moses xolac lê, lêc ông pwoo Moses xolac vac ên wê ông nêl di xomxo hi a ge.”

⁴ Mêt xomxo wê le hixôn Pol ge nêl vô i ên nêbê, “Letya nêb ông nêl kiyang nipaên lec xomxo levac wê mi si daa vô Anutu ge?” ⁵ Mêt Pol nêl ên nêbê, “Xam lige, a xovô kiyang wê yêp vac kipihac xolac bêga nêbê, ‘Xam o lêc nêl kiyang nipaên lec xomxo levac wê viac xam ge lêm.’ Lêc a o xovô bê xomxo tige xomxo levac wê mi si daa ge lêm om a nêl kiyang bêge lec i.”

⁶ Pol xovô nêbê he ya Sadyusi di he ya Palisi om keac levac vô he kaunsil ên nêbê, “Xam lige, mag ge Palisi di a ga Palisi, di a vông i vin ên a nêbê xomxo yibê obêc kidi lec tii vac, lêc gwêbaga xomxo vông kiyang vô a lec kiyang tige.” ⁷ Pol nêl bêge om he Palisi yuu Sadyusi kunacma di le kidu yuu, ⁸ ên he Sadyusi nêl nêbê xomxo yibê ob kidi lec i tii vac lêm, di he nêl ên nêbê angela

dì xomxo kïnu o dô lêm. Lêc he Palisi vông i vin kiyang tigeet vihati. ⁹ Om he nêlma levac dì higac vòma dì he Palisi wê tixuu xomxo ya Moses xolac gee he ya kidi lec dì nêl ên nêbê, “Xe o tulec soën ti vô xomxo tige lêm. Angela hixôn xomxo kïnu mêt lam nêl kiyang vô i.” ¹⁰ He kunacma mabu yocên om xomxo vevac levac tyo xona nêbê he ob titê Pol vòma lêc yib, om nêl vô nue vevac ên nêbê, “Xam loc kô Pol vac he mahigun dì kô mi loc vac xumac wê il vông ge.”

¹¹ Vô bucên hig ge Apumtau lam le vô Pol manôn dì nêl ên nêbê, “Ông xonaên i ma, ên ông nêl a kitong gê Jelusalem om ông obêc la nêl a kitong gê Lom hixôn.”

He Yuda hilu kiyang nêb ob hi Pol i yib

¹² Vigwe vidiien he Yuda kitucma dì hilu kiyang bêga nêbê, “Il ob hi Pol i yib, om il ob ngibua susu yaén hixôn mia numên dì i loc tyip lec buc wê il ob hi Pol i yib ge.” ¹³ He wê hilu kiyang tige tiyi xocbê kehe yuu (40). ¹⁴ Mêt he la vô xomxo levac wê mi si daa gee hixôn he Yuda levace dì nêl vô he ên nêbê, “Xe vihati hilu kiyang bêga ên xe nêbê xe ob xa yaén ti lêm dì i loc tyip lec buc wê xe ob hi Pol i yib ge. ¹⁵ Om xam hixôn kaunsil, xam vông kiyang i loc vô xomxo vevac levac tyo bê i kô Pol mi lam vô xam ên xam ob ngôvô kiyang kehe, dì xe ob viac xe pyap dì obêc val môt mahigun ti dì xe ob hi i yib.”

¹⁶ He nêl bêge, lêc Pol viwa ngivihi ti ngô wê he nêb ob hi Pol i yib ge om la vac tibii vevac ben dì la nêl kiyang tige kitong vô yihi. ¹⁷ Om Pol

keac tibii vevac levac ti val di nêl vô i ên nêbê, “Kô xomxo ngivihi tiga mi loc vô xomxo levac wé viac tibii vevac ge ên ob nêl kiyang ti vô i.” ¹⁸ Om tibii tige kô i mi la vô tibii vevac levac tyo di nêl vô i ên nêbê, “Pol ti wê il hôm i xôn ge keac a la vô i ên nêb a kô xomxo ngivihi tiga mi lam vô ông, ên xomxo ngivihi tiga ob nêl kiyang ti vô ông.”

¹⁹ Mêd xomxo levac tige kô ngivihi tyo mi yuu la le viyonê dì kinêg vô i ên nêbê, “Ông ob nêl kiyang vatya vô a?” ²⁰ Om ngivihi tyo nêl vô i ên nêbê, “He Yuda hilu kiyang xôn nêbê he ob vông kiyang i lam vô ông ên nêb titige ông kô Pol mi loc vô he kaunsil. He kityoo ên he nêb he ob ngô i nêl kiyang kehe i tii vac. ²¹ Om ông o lêc ngô he via lêm, ên he lie 40 dô vac môt ên nêb ob hi Pol i yib, ên he hilu kiyang bêga nêbê he ob ngibua yaén hixôn numên dì i loc tyip lec buc wê he ob hi Pol i yib ge. Dì gwêbaga he dô bin ông nêb ông tyuc lec kiyang wê he nêl ge.” ²² Mêd tibii vevac levac tyo vông ngivihi tige lax mi la di nêl kiyang xekizêc vô i nêbê, “Ông o lêc nêl kitong vô xomxo ti bê ông lam nêl kiyang tige vô a lêm.”

Tibii vevac levac vông Pol la vô gavman levac Piliks

²³ Mêd tibii vevac levac tige keac nue yuu wê mila le ngiduêñ wê i vông ge lam di nêl vô yuu ên nêbê, “Muu kô xomxo vevac 200 hixôn xomxo vevac 70 wê ob lec xôhô gee di xomxo 200 wê ob kô yii ge, di xam loc Sisalia vô bucêñ lec hiyôv manôn xocbê 9 klok. ²⁴ Di xam viac xôhô ya ên

Pol i dô lec ti, dî xam viac i nivîha dî kô i mî loc vô gavman levac Piliks.” ²⁵ Dî tibii levac tige kivuu kipihac ti vô Piliks bêga nêbê,

²⁶ “A, Klodias Lisias, a kivuu kipihac tiga vô ông gavman levac Piliks. Vidiên nivîha i loc vô ông. ²⁷ Xomxo tiga, he Yuda hôm i xôn dî hi i ên nêb ob hi i yib, lêc a ngô wê i Lom ti ge, om a hixôn nuge vevac, xe la kô i vêl ên he Yuda vigê. ²⁸ A nêb a ob ngô kiyang wê he nêl lec xomxo tige kehe, om a kô i mî la vô kaunsil wê he Yuda vông ge. ²⁹ Mêd a ngô kiyang wê he nêl lec i ge, lêc kiyang tige tiyi xocbê xolac wê heche va vông ge, dî a xovô ên a nêbê kiyang tige o tiyi wê il ob tung i la vac kalabuhu dî hi i yib ge lêm. ³⁰ Nang dêc xomxo ti lam nêl kitong vô a ên nêbê he Yuda hilu kiyang nêb he ob hi xomxo tige i yib, om a vông i loc vô ông lutibed. Dî a nêl vô he Yuda wê vông kiyang vô i ge ên a nêbê he i loc nêl kiyang wê he nêl lec i ge vô ông.” Kipihac nêl bêge.

³¹ Mêd nue vevac vông i tiyi wê tibii levac tige nêl vô he ge om he kô Pol dî la bucên dî mila vigwe Antipatlis. ³² Dî vigwe vidiiên tibii vevac wê la kibun gee hixôn he wê kô yii ge lax mî la ben, dî he wê dô lec xôhô gee la hixôn Pol mî he la. ³³ He mila Sisalia mêd vông kipihac vô gavman levac Piliks dî vông Pol la hixôn. ³⁴ Mêd Piliks kitong kipihac tyo dî kinêg vô Pol ên nêbê, “Ông lam vac vigwe levac tina?” Om Pol nêl ên nêbê, “A bog Silisia.” ³⁵ Mêd Piliks nêl ên nêbê, “Xomxo wê nêl kiyang lec ông ge obêc val ge od a ob ngô kiyang wê ông vông.” Pyap mêd nêl vô nue vevac ên nêb he i kô Pol mî loc tung vac

gavman xumac wê Helot lox ilage dì he i yê i xôn.

24

He Yuda vông kiyang vô Pol

¹ Buc viégê vilu lam la vêl dêc Ananaias wê xomxo daa sién nêñ levac ge hixôn Yuda levac ya dì xomxo ti wê ob nêl xomxo nêñ kiyang vô gavman ge lê nêbê Tetalas, he la vô gavman levac Piliks ên he nêb he ob vông kiyang vô Pol. ² Om Piliks keac Pol lam dì Tetalas nêl kiyang kityooêñ ya lec Pol bêga nêbê, “Xomxo levac Piliks, ông viac xe niviha om xe dô nimviha dì vevac ti o tyip vac xe bom lêm, dì ông kitya môp nipaên vêl di vông xe dô vac môp niviha wê ob vô niviha vô xe ge. ³ Om môp tige vông xe xêmyaa vô niviha dì xe hi vixam ên ông tiyi buc vihati.

⁴ “A ob nêl kiyang dia vô ông lêm, lêc a kitaa ông bê ông xêmyaa i vô niviha dì ông ngô kiyang bo ti wê a ob nêl vô ông ga. ⁵ Xomxo tige, xe xê ên xe nêb i xomxo judaên, ên la vông Yuda vac viabwe vihati he nilô juda dì he o dô niviha lêm, dì xomxo kidu ti wê nêbê Nasalet ge ici va tu he nêñ xomxo levac. ⁶ Dêc nêb ob vông Anutu xumac ngibua i vô nipaên om xe la hôm i xôn. [Ên xe nêb xe ob vông kiyang vô i lec kiyang wê yêp vac Moses xolac ge, ⁷ lêc tibii vevac levac Lisias val tii xe sea dì kô Pol mi la, ⁸ dì nêl ên nêbê xomxo wê nêb ob vông kiyang vô Pol ge, he i lam nêl kiyang vô ông.] Om ông obêc kinêg xomxo tyo ge od ông obêc ngô kiyang wê xe nêl lec i ge vihati vac i mya.”

⁹ Tetalas nêl bêge dì Yuda vihati ngidu i kiyang xôn dì nêl ên nêbê kiyang vihati ge vixôhilôg nôn.

Pol nêl kiyang vô Piliks

¹⁰ Mêd Piliks too kwa vô Pol ên nêb i nêl i kiyang, om Pol nêl ên nêbê, “A xovô wê ông viac kiyang wê xe Yuda vông ge vac ilage dì i val tyip gwêbaga hixôn, om a xêgyaa niviha ên wê a ob nêl kiyang wê a vông ge vô ông. ¹¹ Ông obêc kinêg vô xomxo ya ge od he ob nêl vô ông bê a la Jelusalem dì la kitaa vô Anutu dì buc vigê yuu dì tô mi la yuu lam la vêl dì i val gwêbaga. ¹² Dì he Yuda o yê wê xe ngaênma lec kiyang ya vac xumac ngibua ge lêm, dì a o kituc xomxo tibeac vac xumac lilo me lec wetôv dì vông he xêyaa vô myavinê lêm. ¹³ Kiyang kityooën wê he nêl lec a ge, he o tiyi wê he ob nêl kiyang kehe kitong mi ông xovô bê kiyang nôn lêm.

¹⁴ “Lêc a ob nêl a kitong seac bêga bê kiyang wê he Yuda yê tiyiên ma ge, vixôhilôg, a mi timu vô. Lêc a timu vô môp tige dì a kitaa vô Anutu wê buge mi kitaa vô ilage, dì a vông i vin Moses xolac hixôn plopete kiyang wê yêp vac kipihac ge vihati. ¹⁵ Dì a vông i vin dì dô bin kiyang wê nêl ên nêbê xomxo vihati, nipaên yuu xôn niviha, obêc kidi lec mavîha tii vac. Dì he Yuda êno vông i vin kiyang tige mi dô bin. ¹⁶ Om a vông môp niviha tiyi buc vihati ên a nêb a nilôg i yêp niviha, dì Anutu hixôn xomxo he i yê a niviha.

¹⁷ “A la dô klismas ya la vêl vac vigwe ya, nang dì a la Jelusalem ên a nêb a ob vông mone vô

lige Yuda wê nêñ susu maêñ gee di a nêb a ob tung daa vô Anutu. ¹⁸ A viac môp tige om a timu vô môp wê ob vông a vô paha lec ge, pyap di he Yuda yê wê a la vac Anutu xumac ngîbua ge. Xomxo tibeac o dô hixôn a di vô nididun levac lêm, ¹⁹ lêc he Yuda wê lam gê Esia ge he val hôm a xôn. Xomxo tigee, a nêg kiyang ti obêc yêp vô he ge od he i lam nêl vô ông di obêc niviha. ²⁰ Lêc obêc ma ge od xomxo wê dô gae he i nêl a nêg soêñ wê he tulec vô buc wê a la le vô he kaunsil manôn ge. ²¹ Kiyang tibed wê a le vô kaunsil manôn di a nêl bêga ên a nêbê, ‘A vông i vin ên a nêbê Anutu obêc tipi vô xomxo yibêñ kidi lec i tii vac om gwêbaga xam vông kot vô a lec kiyang tige tibed.’ ”

²² Pol nêl bêge, lêc Piliks xovô kiyang yuu môp wê xomxo vông vinêñ vông ge om nêl vô he Yuda ên nêbê, “Xam dô di xomxo levac Lisias obêc val ge od a obêc titô kiyang wê xam vông ge.” ²³ Mêd Piliks nêl vô tibii vevac tige ên nêbê, “Viac Pol niviha di ông wê i xôn di i o lêc dô kizêc lêm, di ông o lêc vibu lie wê nêb ob lam vông susu ya vô i ge lêm.”

Pol dô vac xumac kalabuhu tiyi klismas yuu

²⁴ Buc ya la vêl dêc Piliks yuu vinê Dlusila keac Pol lam vô yuu. Dlusila ge Yuda vêx ti. Om yuu ngô kiyang wê Pol nêl lec môp wê xomxo ob vông i vin Yesu Kilisi ge kehe kitong. ²⁵ Dêc Pol nêl kiyang lec môp niviha hixôn môp wê xomxo ob kol he ên nipaêñ ge di nêl lec wê Anutu obêc titô xomxo nêñ kiyang vô buc timuêñ ge. Piliks ngô kiyang tige di xona om nêl vô Pol ên nêbê,

“Kiyang pyap om ông loc, dì obêc buc ngwe nang dì a obêc keac ông lôm i tii vac.” ²⁶ Dêc Piliks xo vac nilô ên nêbê mêd Pol obêc vông mone ya vô i om keac Pol la vô i tiyi buc tibeac dì yuu keac mi dô.

²⁷ Klismas yuu lam la vêl dêc Posias Pestas la kô vigwe wê Piliks vông ge. Di Piliks xo nêbê he Yuda i yê i niviha, om sea Pol dô vac kalabuhu dì i loc mi la.

25

*Pol nêl nêbê king Sisa ob ngô kiyang wê i vông
ge*

¹ Pestas val dô vac vigwe wê ob viac ge dì buc yon la vêl dì i sea Sisalia dì la Jelusalem. ² Mêd xomxo levac wê mi si daa vô Anutu gee hixôn lie levac ya he la vô Pestas dì so kiyang lec Pol dì nêl vô Pestas ên nêbê, ³ “Xe kitaa ông bê ông vông Pol i lam Jelusalem.” He nêl bêge ên he nêb Pol obêc val vô he vac môp mahigun ti ge od he ob hi i yib. ⁴ Lêc Pestas nêl vô he ên nêbê, “Pol la dô kalabuhu gê Sisalia, dì a ob dô buc myabo tya dì a ob la Sisalia. ⁵ Om xam levac ya lam hixôn a, ên i nêñ soên ya obêc yêp ge od xam vông kot vô i.”

⁶ Om Pestas dô hixôn he tiyi buc vigê vilu dì sec yon me buc vigê yuu dêc la Sisalia. Di vigwe vidiién Pestas la dô vac xumac kot dì nêl vô nue ên nêb he i loc kô Pol mi lam. ⁷ Pol val dì he Yuda wê lam gê Jelusalem gee le hixôn Pol dì so kiyang tibeac lec i. Lêc kiyang wê he nêl ge, nôn ti o yêp vac lêm. ⁸ Mêd Pol nêl vô he ên nêbê, “A

o nêl kiyang nipaên ti lec xolac wê il Yuda vông dì Anutu xumac ngîbuâ dì Lom gavman lêm.”

⁹ Pestas ngô kiyang tige lêc xo nêb he Yuda i yê i nivîha om nêl vô Pol ên nêbê, “Ông obêc nêb ông ob la Jelusalem ge od a ob ngô kiyang wê ông vông ge gê Jelusalem.” ¹⁰ Lêc Pol nêl ên nêbê, “Xumac wê a le vac ga, king Sisa xumac wê ob ngô kiyang wê a vông. Ông xovô pyap bê a o vông soên ti vô he Yuda lêm.” ¹¹ A nêg soên ti obêc yêp tiyi wê xam ob hi a xib lec ge od pyap, lêc kiyang wê he Yuda nêl lec a ge nôn obêc ma ge od xam ti tiyiên ma wê xam ob vông a la vac he vigê ge. A nêl bêga bê king Sisa ob ngô kiyang wê a vông ge i tii vac nang.” ¹² Mêd Pestas he nue kaunsil viac kiyang vîma, pyap dêc Pestas la nêl vô Pol ên nêbê, “Ông nêb ông ob la vô Sisa, om ông loc vô Sisa ên i ngô kiyang wê ông vông ge.”

Pestas nêl Pol kiyang kitong vô Aglipa

¹³ Buc ya la vêl dì Yuda gavman levac ti lê nêbê king Aglipa yuu li vêx Benaisi mîla Sisalia nêb yuu ob la yê Pestas. ¹⁴ Yuu dô buc ya lam la vêl dì Pestas nêl Pol kiyang kitong vô king Aglipa bêga nêbê, “Ilage Piliks tung xomxo ti la kalabuhu lêc sea i dô dì la, ¹⁵ dì buc wê a la Jelusalem ge he Yuda levac wê mi si daa gee hixôn lie levac ya he nêl vô a ên nêb a titô kiyang wê i vông ge. ¹⁶ Lêc a nêl vô he ên a nêbê môp wê xe Lom vông ge ti o yêp wê xe ob vông myaviwen vô xomxo ti vaxvax ge lêm. Xomxo ti kiyang obêc yêp vô i ge od ob la le hixôn xomxo wê vông kiyang vô i ge dì ici va ob nêl kiyang wê i vông ge kitong.

¹⁷ “Om he Yuda lam ga hixôn a, dì a o val dô seac vêl lêm. Nge, vigwe vidiiên a la dô vac xumac kot dì nêl mì he kô Pol mì lam vô a. ¹⁸ Mêd he Yuda kidi lec nêb ob vông kiyang vô Pol, dì a xo ên a nêbê he ob nêl soên levac ti lec Pol, lêc he o nêl lêm, ¹⁹ dì he nêl kiyang lec môp wê he Yuda mi kitaa vô Anutu ge dì nêl lec xomxo ti lê nêbê Yesu wê yib lêc Pol nêl nêbê xomxo tige kidi lec, om he vông kot vô Pol lec kiyang tige. ²⁰ A nêb a ob xovô kiyang tige kehe, lêc a piyôp ob la tiyi lêm. Om a nêl vô Pol ên a nêbê, ‘Ông obêc nêb ông ob la Jelusalem ge od a ob ngô ông nêm kiyang gê Jelusalem.’ ²¹ Lêc Pol nêb ob dô kalabuhu dêc king Sisa vaci obêc ngô kiyang wê i vông ge. Om a nêl vô a nuge vevac ên a nêb he i viac Pol nivîha dì i miloc vô buc wê a obêc vông i loc vô king Sisa ge.” ²² Pestas nêl bêge dì Aglipa nêl vô Pestas ên nêbê, “Aca va ob ngô xomxo tige nêb kiyang.” Om Pestas nêl ên nêbê, “Titige ông ob ngô i nêb kiyang.”

²³ Mêd vigwe vidiiên Aglipa yuu li Benaisi val hixôn vunac vunac, dì yuu hixôn tibii vevac levac ya dì tibii Sisalia levac ya la vac xumac kitucmaên. Dì Pestas nêl dì tibii vevac kô Pol mì lam. ²⁴ Mêd Pestas nêl ên nêbê, “King Aglipa, hixôn xam vihati wê xam val dô hixôn xe gee, xam wê xomxo tiga. Ên he Yuda wê dô ga hixôn he wê dô Jelusalem gee, he vihati so vya vô i dì nêl vya levac vô a ên nêb a hi i yib. ²⁵ Lêc a o tulec kiyang ti tiyi wê il ob hi i yib lec ge lêm. Dì ici va nêb king Sisa vaci ob ngô kiyang wê i vông ge, om a nêb a ob vông i loc vô king Sisa. ²⁶ Lêc a o tulec kiyang soên ti vô i wê a ob kivuu

kípihac i loc vô il xomxo levac Sisa ge lêm. Om king Aglipa, a kô xomxo tige mî lam vô ông hixôn xam vihati ên a nêb il xôn vihati ob ngô kiyang wê i vông ge dì il obêc tulec kiyang ya vô i ge od a ob kivuu vac kípihac. ²⁷ Ên a xo ên a nêbê a obêc vông xomxo ti i loc vô Sisa, lêc a obêc nêl kiyang ti wê xomxo vông kot vô i ge kitong lêm ge, od ge tiyiên ma.”

26

Pol nêl i kiyang kitong vô Aglipa

¹ Mêd Aglipa nêl vô Pol ên nêbê, “Ông nêl ông kiyang ên xe ob ngô.” Om Pol vigê la kisii dì i nêl i kiyang kitong bêga nêbê, ² “King Aglipa, gwêbaga a xêgyaa vô niviha ên wê a ob nêl kiyang wê he Yuda

so lec a ge kitong vô ông, ³ ên ông xovô môp wê xe Yuda vông ge vihati hixôn kiyang wê xe mi nêlma lec ge, om a kitaa ông bê ông ngô kiyang wê a ob nêl ga dì ông nim i o lêc ma lec lêm.

⁴ “He Yuda vihati xovô ên he nêbê ilage wê a gên nipwo dì i lam tyip gwêbaga, a dô hixôn lige vac xe bom dì a la dô Jelusalem. ⁵ He Yuda xovô a ilage om he obêc nêb nêl a kitong ge od he ob nêl bê a mi timu vô môp wê xe Palisi vông ge vihati niviha. Xe Palisi ge, xe vông yuac levac lec môp kitaaên hixôn môp ya luu Yuda vông môp ya vêl. ⁶ Lêc gwêbaga he vông kiyang vô a dì a lam le vô ông mamnôn ên wê a vông i vin dì a dô bin kiyang wê Anutu hilu vô buge ilage nêb obêc vô nôn lec timuên ge. ⁷ He Yuda wê hipu vigê yuu dì tô mî la yuu ge he vông i vin kiyang

tige dì he kitaa xêkizêc vô Anutu tiyi bucên yuu vidiién vihati dì dô bin kiyang tige. King Aglipa, a êno vông i vin kiyang tige, lêc gwêbaga he Yuda vông kiyang vô a lec kiyang tige. ⁸ Bêna lêc xam ya xo ên xam nêbê Anutu o tiyi wê ob tipi vô xomxo vac yibêng ge lêmê?

⁹ “Ilage a xo ên a nêbê a obêc vông Yesu Nasalet lê vô nipaên ge od obêc nivîha, ¹⁰ om a la vông môp tibêge gê Jelusalem. Dì xomxo levac wê mi si daa gee tyuc lec, nêb a la kô xomxo wê vông i vin Yesu ge mî lam tung he i loc vac kalabuhu, dì buc wê he hilu kiyang nêb he ob hi xomxo vông vinêng i yib ge od a tyuc lec. ¹¹ Dì buc tibeac a la vông viyin vô he vac xumac lilo, ên a nêb he i sea vông vinêng wê he vông ge dì nêl kiyang nipaên lec Yesu. A xêgyaa vô myavinê levac vô he, om a la vông viyin levac vô he wê dô teva ge hixôn.

Pol nêl kiyang lec wê vông i vin Kilisi ge

¹² “Mêgem xomxo levac wê mi si daa gee tyuc lec nêb a la Damaskas om he vông a la. ¹³ A mîla môp ti dì hiyôv tyip kitôn, lêc xêseac wê luu hiyôv vêl ge ti lam gê kisii ganê dì linac lec a hixôn xomxo wê la hixôn a gee. ¹⁴ Mêd xe vihati tilii mî la xêp kibun, dì a ngô kiyang ti vac vya Yuda bêga nêbê, ‘Sol, bêna lêc ông vông viyin vô a? Môp tibêge tiyi xochê ông hi vixam lec xax manôn dì vông myavinê vô ôcông va.’ ¹⁵ Mêd a kinêg ên a nêbê, ‘Apumtau, ông letya?’ Dì Apumtau nêl vô a ên nêbê, ‘A Yesu wê ông vông viyin vô a ge. ¹⁶ Om ông kidi mî le kisii, ên gwêbaga a hilung a vô ông ên a nêb ông tu

a nug yuac dì ông ob nêl kiyang wê a hilung vô ông hixôn kiyang wê a ob nêl vô ông timuên ge kitong vô xomxo. ¹⁷ A ob vô ông vêl ên he Yuda hixôn he tibii ba vigê. Dì a ob vông ông loc vô tibii wê o Yuda lêm ge, ¹⁸ ên ông vông he manôn i seac dì vông he i sea môp mapitoc dì lam dô vac xêseac, dì he i sea xêkizêc wê Seten vông ge dì lôm vô Anutu dì vông i vin a, ên Anutu i kitya he nêñ nipaén vêl dì he i dô hixôn xomxo wê Anutu vinoo he pyap ge.’

Pol nêl i yuac xolac kitong vô Aglipa

¹⁹ “King Aglipa, a ngô kiyang tige lam gê kisii, dì a o vô ninyag kitu vô lêm. ²⁰ Nge, a la nêl xolac vô xomxo Damaskas tax, nang dêc a la nêl gê Jelusalem dì a nêl vac vigwe Judia vihati, dì a la nêl vô tibii wê o Yuda lêm gee ya hixôn. A nêl bêga vô he ên a nêbê, ‘Xam pilepac xam dì vông nilôm i loc vô Anutu dì xam vông môp nivîha ên i nêl kitong bê xam pilepac xam vixôhilôg.’ ²¹ A nêl xolac bêge, om he Yuda la hôm a xôn vac Anutu xumac ngibua, nêb ob hi a xib. ²² Lêc Anutu ngidu a xôn tiyi buc vihati dì i val tyip gwêbaga, om a le vô xam mamnôn dì a nêl kiyang tiga vô xomxo wê vidaaêñ dì he wê lê levac ge vihati. Kiyang wê a nêl ge, a nêl i tiyi kiyang wê Moses he plopete nêl ilage nêb obêc vô nôn lec timuên ge. ²³ Kiyang bêga nêbê, ‘Kilisi wê Anutu vông i lam ge obêc kô myavinê dì yib, lêc obêc kidi lec vac yibêñ, dì mug xomxo vihati dì obêc nêl xêseac wê i vông ge kitong vô he Islel hixôn he wê o Islel lêm ge.’”

Pol nêl vô Aglipa nêb i vông i vin Kilisi

²⁴ Pol nêl kiyang bêge, lêc gavman levac Pestas keac levac lec i ên nêbê, “Pol, ông mav. Ông kô xovôen tibeac om vông ông piyôp juda.” ²⁵ Lêc Pol nêl ên nêbê, “Xomxo levac Pestas, a o mav lêm. Kiyang wê a nêl ge kiyang nôn dì a piyôp yêp om a nêl kiyang nivîha. ²⁶ Di king Aglipa xovô kiyang tige vihati pyap, om a nêl kitong vô i dì a o xona ên i lêm. A xovô ên a nêbê kiyang tige vihati, Aglipa ngô dì yê pyap, ên kiyang ti o yêp xôpacên lêm. ²⁷ King Aglipa, ông vông i vin plopete kiyang, me? A xovô ên a nêbê ông vông i vin.”

²⁸ Lêc Aglipa nêl vô Pol ên nêbê, “Kwabo yang tya ga dì ông nêb a vông i vin Kilisi?” ²⁹ Lêc Pol nêl vô i ên nêbê, “Obêc buc kwabo me buc dia ge od obêc tiyi. Lêc a kitaa vô Anutu ên a nêbê ông hixôn xam vihati wê xam ngô kiyang wê a nêl ge, xam tiyi xocbê aca va lê, lêc sen wê ku a ge ob ku xam xôn lêm.”

³⁰ Pol nêl bêge mêt king Aglipa yuu li vêx Benaisi dì gavman levac Pestas hixôn xomxo wê dô hixôn he gee, he vihati kidi lec ³¹ mi la vixun, dì la nêl vîoma ên nêbê, “Xomxo tige o vông nipaên ti tiyi wê il ob tung i vac kalabuhu me hi i yib ge lêm.” ³² Mêt king Aglipa nêl vô Pestas ên nêbê, “Xomxo tige obêc nêl bê Sisa i ngô kiyang wê i vông ge lêm ge od tiyi wê ông ob piwelac i vêl ên kalabuhu.”

27

Tibii vông Pol lec sip ên nêb i loc Lom

¹ Xe nêl kiyang pyap ên xe nêb xe ob la Lom wê yêp vac vigwe levac Itali ge, om he vông Pol hixôn tibii kalabuhu ya vac Lom levac ti lê nêbê Julias vigê nêb i kô he mi loc. Tibii tige tu levac ên tibii vevac 100 wê king Sisa vông ge. ² Mêd xe lec sip ti wê tibii Adlamitiam vông ge. Sip tige ob la le vac vigwe toto wê yêp vô gwec ninya vac vigwe levac Esia ge. Om xe lec sip mi la, di Alistakas wê lam gê Tesalonaika vac vigwe levac Masedonia ge la hixôn xe. ³ Di vigwe viđiên titige xe mila Saidon. Mêd Julias yê Pol niviha om tyuc lec nêb Pol i loc yê lie wê dô Saidon ge ên he i vông yaên vô i. ⁴ Di xe sea Saidon mi la, lêc lea levac hôm sip xôn, om xe la hixôn kitôn Saiplas, ên xe nêbê i kisuu lea lec ên xe. ⁵ Mêd sip kô xe mi xe la gwec mahigun di xe luu vigwe levac Silisia yuu Pampilia vêl, di xe la Maila wê yêp vac vigwe levac Lisia ge.

⁶ Di Julias ngô wê sip ti lam gê Aleksandlia di ob la Itali ge, om xe la lec sip tige. ⁷ Xe lum la tiyi buc ya di xe mila kwabo vô vigwe Naidas, lêc lea levac hôm sip xôn om tiyiên ma wê xe ob la bôbac ge, om xe la vô kitôn Klit nimi di luu vigwe Salmoni vêl di la. ⁸ Lea soo xe la ninya di xe xulac vô gwec ninya Klit di mila vigwe ti lê nêbê ‘Gwec Ninya Malehe’ wê yêp kwabo vô vigwe Lasia ge.

⁹ Buc tibeac la vêl di buc wê he Yuda ngibua yaên ge tiyôô vac, om xe xovô ên xe nêbê buc wê gwec ob vô nipaên ge val om Pol nêl vô xe ên nêbê, ¹⁰ “Xame, a xovô ên a nêbê il obêc lec sip mi la nang ge od obêc vô viyin levac vô il di

obêc vông sip hixôn susu vîhati vô nipaên di il obêc xib hixôn.” ¹¹ Lêc tibii levac Julias o vông i vin Pol vya lêm. Nge, vông i vin xomxo ti wê kô sip ge hixôn xomxo ti wê tu sip kehe ge vya. ¹² Vigwe tige o nivîha tiyi wê sip ob le vac vô buc lea ge lêm, om xomxo wê la lec sip tige he tibeac xo ên he nêbê he ob sea vigwe tige dì la, di obêc mîla vigwe Piniks ge od he ob le vigwe tige dì lea i tip loc vêl lê. Piniks ge vigwe ti wê yêp vac vigwe Klit ge wê sip ob le nivîha vac ge.

Lea levac vông gwec vô nipaên

¹³ Lea val malehe tyâ, om he xo ên he nêbê xe ob la tiyi xocbê he nêl ge, om xe lec sip dì pul anka lôm vac sip dì xe xulac vô Klit gwec ninya mì la. ¹⁴ Xe la myabo tyâ, lêc lea levac lam gê Klit ¹⁵ dì lam vông sip mya la vaxvax, om tiyiên ma wê sip ob la bôbac ge, om xe vông lea vaci kô sip. ¹⁶ Mêd xe mîla kitôn nipwo ti lê nêbê Koda, dì kitôn tige kisuu lea lec ên xe, mêd he vông yuac levac lec pulên dipac wê sip dîdii ge, ¹⁷ mêd he pul i lam lec sip, pyap dì he ku sip xôn vac mahigun ya yihi, ên he xona ên he nêb lea obêc hibu sip. Dì he xona ên he nêb lea ob kô sip mì la tulec ngidax wê yêp vac gwec nilô kwabo vô vigwe Aplika ge, om he vilun sel dì sip xoc gwec pileva. ¹⁸ Mêd lea lam xêkizêc om vigwe vidiiên he hôm kupac wê sip kô gee mì nêx sea vac gwec. ¹⁹ Di vigwe vidii nang dêc he hôm susu xocbê sel yuu yihi yuubê ge dì nêx i la vac gwec hixôn. ²⁰ Buc tibeac la vêl, dì xe xêêن hiyôv yuu pîtua ma, dì lea viyîiên ge o tip la lêm, om xe xo ên xe nêbê, “Ga il ob xib mîma vêl.”

²¹ Buc tibeac he o ya yaêñ ti lêm, mêt Pol le vac he mahigun dì nêl vô he ên nêbê, “Xame, xam obêc ngô kiyang wê a nêl ge dì il dô Klit ge od il ob tulec viyin levac tiga lêm dì kupac ob la vac gwec lêm. ²² Lêc gwêbaga a ob nêl vô xam bê xam nilôm i o vô viyin lêm, ên xam ti obêc wib lêm, dêc sip tibed ge wê obêc vô nipaêñ. ²³ Ên vô bucên Anutu ti wê a tu i nu dì a mi kitaa vô ge vông angela ti lam le kwabo vô a, ²⁴ dì nêl bêga nêbê, ‘Pol, xonaêñ i ma, ên ông obêc la le vô Sisa manôn. Anutu ngô kitaaêñ wê ông vông ge om he vihati wê dô lec sip tiga, ti ob yib lêm.’ ²⁵ Angela nêl kiyang tige vô a, om xam lige, xam xonaêñ i ma, ên a vông i vin Anutu om a xovô ên a nêbê kiyang tige obêc vô nôn lec tiyi xocbê nêl vô a ge. ²⁶ Lêc lea levac ob hisoo sip hixôn il dì il ob la lec kitôn ti.”

²⁷ Lea levac vông xe la vac gwec levac Edlia dì xe dô tiyi da yuu la vêl, dì vivuaêñ mahigun tibii wê kô sip ge yaxêñ nêbê sip val vô kwabo vô gwec ninya. ²⁸ Om he hilu ain viyin ti lec yihi dì tung i la vac gwec nilô dì hôm i lôm mi yê, lêc gwec gên madia tiyi xocbê 40 mita ge, dì xe la tya nang, dì he tung vac mi yê, lêc gwec madia tiyi xocbê 30 mita. ²⁹ Mêt he xona ên he nêb sip ob la tulec ngidax levac wê le kehe vô gwec ninya ge, om he vông anka yuudiyuu la vac gwec vô sip viwen timuêñ ên nêb i hôm sip xôn dì he kidu nêbê vigwe i vidii lutibed. ³⁰ Mêt he wê kô sip gee nêb he ob pec mi la om he hôm dipac dì vông i tô mi la vac gwec dì kityoo nêbê he ob kô anka ya mi la tung vac gwec vô sip viwen mugêñ ên i hôm sip xôn. ³¹ Lêc Pol nêl vô tibii

levac Julias hixôn i nue vevac ên nêbê, “Xomxo tigee ob dô vac sip lêm ge od xam xôn obêc wib mîma.” ³² Om tibii vevac tigee la kitov yihi vêl ên dipac tige dî gwec kô mi la.

³³ Vô kwabo lec wê vigwe ob vidii ge mêd Pol nêl vô he vihati ên nêbê, “Il dô vac viyin levac tiyi da yuu la vêl dî il o xa yaên ti lêm. ³⁴ Om a nêl xekizêc vô xam bê xam kô yaên mi wa ên i ngidu xam xôn dî xam vô xekizêc. Xam ngô lê. Xam ob tulec viyin ti lêm. Nge, xam vihati, xam ob dô niviha.” ³⁵ Pol nêl bêge mêd hôm blet ti dî kitaa vô Anutu vô he vihati manôn, dî hibu mi ya. ³⁶ Om he vihati xêyaa vô niviha dî he ya yaên. ³⁷ Mêd xe wê xe dô vac sip tigee naba tiyi xochê 276. ³⁸ He ya i den he dêc nêx wit nôn wê dô vac sip ge la vac gwec, ên nêb sip i vô viyin maên lec.

Sip vô nipaên

³⁹ Vigwe vidii vêl dî he yê ma la kitôn ti wê le vac gwec mahigun ge, lêc he lungêng vigwe tige. Lêc he yê vigwe ti wê sip ob la le vac ge wê luda niviha ge, om he xo ên he nêb obêc tiyi ge od he ob vông sip i loc le lec luda tige. ⁴⁰ Om he kitov yihi vêl ên anka dî anka la yêp vac gwec, dî he piwelac yihi vêl ên stia wê mi popêng sip ya ge, dî he yu sel ti la lec xax vô sip mugêng ên he nêb lea i lam vihi lec dî kô sip mi loc kehe. ⁴¹ Om xe la, lêc sip la tulec luda wê le vac gwec nilô ge mêd sip viwen mugêng la ving vac luda dî le, dî gwec vuac mi lam hi sip viwen timuêng hibu sea. ⁴² Mêd tibii vevac tigee xo ên he nêbê he ob hi xomxo kalabuhu gee i yib, ên ti i o lêc xoc gwec

mì loc kehe dì pec mì loc lêm. ⁴³ Lêc tibii vevac levac tige nêb ob ngidu Pol xôn dì i dô niviha om le vac he xôn nêb he hiên tibii i ma. Mêd nêl vô he wê xovô gwec xocênen gee nêbê he i sox vac gwec dì xoc mì loc mug dì loc le kehe. ⁴⁴ Dì nêl vô he baba nêbê he i yêp lec plang me sipmyahipu wê hibu sea ge dì xoc gwec mì loc kehe. Om xe vông bêge dì lam kehe dì xe vihati dô niviha.

28

Pol dô Molta

¹ Xe lam dô kehe dì ngô wê he nêl vigwe tige lê nêbê Molta. ² Mêd tibii vigwe tige vông niviha vô xe, ên lun val dì vigwe vô ningigooen lê, lêc he vev ngwax vô xe dì xe vihati nyuu. ³ Mêd Pol la vîlu ngwax myapipu ên nêb ob vev lec ngwax, lêc ngwax nux myel ti dì i lam nga Pol vigê miyux lec. ⁴ Mêd tibii Molta yê wê myel tige diyux lec Pol vigê ge, om he nêl vîoma ên nêbê, “Xomxo tige mêd hi xomxo ti yib lêc o yib vac gwec lêm dì val ga, lêc anutu ti wê vông myaviwen ge nêb i ob dô mavîha lêm, om ob yib.” ⁵ Lêc Pol lîloo myel tige la vac ngwax, dì dô niviha dì o yaxêñ myavînê ti lêm. ⁶ Mêd xomxo tigee dô dì yê Pol xôn ên nêb mêd Pol vigê obêc vuac dì obêc yib lutibed, om he dô mì yaxêñ xuhu dia nêb mêd susu ti obêc vông i vô nipaén, lêc he o yê ti lêm om he pilepac vyâ dì nêl ên nêbê Pol ge anutu ti.

⁷ Mêd tibii Molta nêñ xomxo levac ti lê nêbê Pablias, kibun wê i vông ge yêp kwabo vô vigwe tige, om Pablias kô xe mì xe la dô vac i ben dì i viac xe niviha tiyi buc yon. ⁸ Lêc Pablias ma vông yidac ngwax tum dì yaa xêlehe om yêp xumac

lôma, mêt Pol la vô i dì la kitaa dì vyax vigê lec i, dì i vô nivîha lec. ⁹ Pol vông bêge om tibii Molta wê yidac gee vîhati lam vô Pol dì i vông he vô nivîha lec. ¹⁰ Om tibii tigee viac xe nivîha, dì buc wê xe ob sea he di la ge, he kô susu yaên ya mi lam tung vac sip ên nêb i ngîdu xe xôn vac môp.

Pol sea Molta dì la Lom

¹¹ Xe dô Molta dì dentuc yon lam la vêl, mêt xe lec tibii Aleksandlia vông sip wê val le Molta vô buc lea ge, dì xe la. Sip tige, anutu Sus nue yuu kinu le lec sip viwen mugên. ¹² Mêt xe la dì mîla vigwe Sailakyus dì la dô buc yon. ¹³ Dì xe sea Sailakyus dì mîla vigwe Lisiam, dì vigwe vidiien titige lea val om kô xe mi xe la, dì vigwe vidii nang dì xe mîla vigwe Pyutiolai. ¹⁴ Vac vigwe tige, xe la tulec xomxo vông vinên ya om he nêl xe xôn nêbê xe dô hixôn he da ti, om xe dô da ti vêl, nang dì xe loc mi la ên xe nêb xe ob la Lom. ¹⁵ Lêc xomxo vông vinên Lom ngô wê xe val ge om he ya lam vô xe vac Maket Apias dì he ya lam vô xe vac vigwe ti lê nêbê Xumac Pasandia Yon. Pol yê he om Pol xêyaa vô nivîha dì i pîmil Anutu.

¹⁶ Mêt xe xôn val vigwe Lom mêt gavman Lom tyuc lec nêb Pol vaci ob dô vac xumac ti, dì tibii vevac ti ob dô hixôn i dì yê i xôn.

Pol nêl Yesu xolac gê Lom

¹⁷ Buc yon la vêl, mêt Pol keac Yuda levac wê dô Lom gee lam om he lam kitucma dì Pol nêl vô he ên nêbê, “Xam lige, a o vông ti so vô lige Yuda lêm, dì a o nêl kiyang nipaên ti lec môp wê buge

vông ge lêm. Lêc he hôm a xôn gê Jelusalem dì vông a la vac he Lom vîgê. ¹⁸ Mêd he Lom ngô kiyang wê a vông ge vîhati, lêc he o tulec soén ti lec a wê he ob hi a xib lec ge lêm, om he nêb he ob piwelac a, ¹⁹ lêc he Yuda le vac xôn nêb tiyiên ma om a nêg môp ti o yêp lêm, om a nêl ên a nêbê king Sisa vaci ob ngô kiyang wê a vông ge. Lêc ge od tiyi xocbê a ob vông kot vô lige Yuda lec kiyang ti lêm. ²⁰ Om gwêbaga a keac xam lam ên a nêb a ob xê xam dì nêl kiyang tige kitong vô xam. A vông i vin dì a bin kiyang ti wê il Yuda vîhati dô bin ge, lêc he ku a xôn ya sen tiga ên wê a vông i vin kiyang tige.”

²¹ Mêd he Yuda levac nêl vô Pol ên nêbê, “Il lige Judia ti o vông kipihac lam mì nêl ông kiyang vô xe lêm, dì he ti o val nêl ông nêm nipaên ti vô xe lêm. ²² Lêc xe nêb xe ob ngôvô ông nilôm bôbac dì ôcông va ob nêl vac myam, ên xe ngô wê xomxo vac vigwe vîhati nêl kiyang nipaên lec xam xolac ba wê xam vông i vin Yesu ge.”

²³ He nêl bêge om he Pol tung buc ti dì buc tige xomxo tibeac la vô Pol vac xumac wê mi dô vac ge. Mêd Pol nêl xolac vô he vô pîtoc yuu vidiiên dì i la vigwe bucên hîxôn, om nêl Anutu ben kehe kitong vô he, dì nêl Moses he plopete vyâ kitong ên nêb he i xovô bê Moses he plopete nêl kiyang tige lec Yesu. ²⁴ Om he wê ngô xolac wê Pol nêl ge, he ya vông i vin dì ya vông vinên ma. ²⁵ Om he nêlma lec kiyang tige dì lop mì la vixun, lêc taxlee ge od Pol nêl kiyang vô he bêga nêbê, “Myakîlôhô Ngîbua nêl kiyang nôn vô plopet Aisaia lec buge ilage bêga nêbê,

26 ‘Ông loc nêl vô xomxo viyang tige bêga bê,
 “Xam ob ngô kiyang, lêc xam ob xovô kehe
 lêm, dì xam ob wê, lêc xam ob wê susu
 ti lêm.” **27** Xomxo tigee nilô xêkizêc dì
 he ninya vô kitu dì he manôn toc om he
 manôn o yê susu ti lêm, dì he ninya o ngô
 kiyang ti lêm, dì he o xovô kiyang ti kehe
 lêm, om he ob vông nilô lam vô a ên a
 vông he vô niviha lec lêm.’

28 Anutu nêl bêge, om xam xovô bêga bê
 kiyang wê Anutu nêl ên nêbê ob vô il vêl ên
 nipaên ge, Anutu vông i la pyap vô tibii wê o
 Yuda lêm ge, ên he ge wê ob ngô kiyang tige dì
 vông i vin.” **29** [Pol nêl kiyang tige pyap dì he
 Yuda la nêlma mabu lec kiyang tige.] **30** Mêd
 Pol kisuu xumac ti mi dô vac tiyi klismas yuu,
 dì xomxo obêc mîla vô i ge od mi viac he niviha,
31 dì nêl Anutu ben kehe kitong vô he dì tixuu he
 ya Apumtau Yesu Kîlisi xolac. Pol nêl kiyang yêp
 seac vô xomxo dì xonaên ma, dì he o vibu i lêm.

Yesu Xolac
The New Testament in the Patep Language of Papua
New Guinea
Nupela Testamen long tokples Patep long Niugini
copyright © 1986 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Patep

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2016-09-14

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 9 Oct 2020

3d2c844d-4bc8-590b-bbf2-3a5fcfd1f7ad8